

ALEKSANDAR SIMIĆ

Savetnik premijera,
o reakciji EU povodom
bojkota kosovskih izbora

Vlada Srbije nije imala drugi potez

Strana 3

MAJK TAJSON

Ličnost dana

Legenda o Gvozdenom

Strana 9

PREDRAG NENEZIĆ

Ministar turizma
u Vladi Crne Gore

Više vode - više i gostiju

Strana 10

BOBI FIŠER

Spekulacije da bi slavni
šahista mogao trajno da se
nastani na teritoriji SCG

Sve zavisi od političke odluke

Strana 14-15

IBRAHIM RUGOVA

Nove političke stranke
kosovskih Albanaca

Ekstremisti prete begom iz DSK

Strana 15

U katastrofalnom požaru
u tržnom centru u
Paragvaju poginulo
najmanje 311 osoba

Užarena klopka za kupce

Asunsion - Najmanje 311 ljudi je poginulo a više od 320 je ranjeno, novi je bilans požara u tržnom centru u paragvajskoj prestonici Asunsionu, javljaju agencije. „Dosađ ima 311 mrtvih i strahuje se da će biti još žrtava“, izjavio je Frans presu policijski komesar Santjago Velasko koji je zadužen za odnose sa javnošću. „Još nisu izvučena sva tela. To je katastrofa“, rekao je Velasko i dodao da prema poslednjim podacima ima više od 320 ranjenih.

Strana 17

U manastiru Prohor Pčinjski svečanost povodom šest decenija ASNOM

Bez ultimatumima i ucena

Prohor Pčinjski, Beograd - U porti manastira Prohor Pčinjski juče su se, povodom godišnjice osnivanja ASNOM, sastale državne delegacije Srbije, koju je predvodio premijer Vojislav Koštunica i Makedonije na čijem čelu je predsednik Branko Crvenkovski.

Predsednik Makedonije položio je venac u kapeli manastira Sveti Prohor Pčinjski, kod Vranja. Crvenkovski je na čelu makedonske delegacije koja je doputovala povodom obeležavanja 60. godišnjice od proglašenja makedonske državnosti i sreo se s delegacijom Srbije i Crne Gore, koju predvodi premijer Srbije Vojislav Koštunica.

U kapeli, napravljenoj specijalno za ovu priliku, u dvorištu manastira Prohor Pčinjski, Branko Crvenkovski je položio venac, a potom su se gosti i domaćini uputili u manastir u kojem su razgovarali 20 minuta, javio je dopisnik B92 Radoman Irić.

- Vrlo je značajno za naše odnose što su naši domaćini bez ultimatumima i ucena dozvolili da danas ovde obeležimo naš veliki praznik, gde su pre 60 godina položeni temelji makedonske države - kazao je predsednik Makedonije.

Predsednik srpske vlade je uzvratio rečima:

- Današnji susret je dokaz bliskosti i upućenosti naših naroda, jednog na drugi i to je takođe jedan mali prilog Srbije i Makedonije evropskim integracijama i dokaz kako mi te integracije doživljavamo i razumemo.

Posle razgovora u Prohoru Pčinjskom, Koštunica je, na poziv Crvenkovskog, oputovao u susedno selo Pelince, na makedonskoj strani granice, gde je prisustvovao svečanom otvaranju muzeja ASNOM.

Prošle godine Srpska pravoslavna crkva nije dozvolila makedonskoj delegaciji da poseti manastir Prohor Pčinjski. Promeni odnosa prethodila su javna pisma patrijarha srpskog Pa-

Foto: Foljet

vla i makedonskog predsednika. Razgovorima u Prohoru Pčinjskom prisustvovali su i zvaničnici Srpske pravoslavne crkve, episkop bački Irinej, vranjski episkop Pahomije i egzarh

Ohridske arhiepiskopije, mitropolit Jovan, koji su prethodno u manastiru dočekali makedonsku delegaciju. U delegaciji SCG su i ministar odbrane Prvoslav Davinić i ambasador SCG u

Kabinet Crvenkovskog o pozdravljanju sa mitropolitom Jovanom

Skoplje - Kabinet predsednika Makedonije Branka Crvenkovskog saopštio je juče da ne treba pogrešno tumačiti njegovo pozdravljanje sa egzarhom srpskog patrijarha u Makedoniji mitropolitom Jovanom, prilikom posete manastiru Prohor Pčinjski. „Predsednik Crvenkovski se pozdravio sa svima koji su ga dočekali, a ukoliko želite da izvitopereno tumačimo stvari, onda kako bi protumačili pozdravljanje srpskog premijera Vojislava Koštunice sa poglavarom MPC Stefanom i mitropolitom Kirilom, koji je raščinjen od stane SPC“, navodi se u saopštenju. **Beta**

Dobrosusedski odnosi posle nepravilika: Srpski premijer Vojislav Koštunica i makedonski predsednik Branko Crvenkovski juče u Prohoru Pčinjskom

Makedoniji Biserka Matić Spasojević. Pored Crvenkovskog, u delegaciji Makedonije su i predsednik Sobraanja Ljupče Jordanovski, ministar odbrane Vlado Bučkovski i ambasador Makedonije u SCG Viktor Dimovski. **R. D.**

Savet ministara Srbije i Crne Gore utvrdio predlog državnih simbola

Himna se menja, zastava i grb ostaju

Strana 2

Skupština Vojvodine u minut do dvanaest menja
izborne propise za izbor pokrajinskih poslanika

Vladajući trijumvirat skrojio pravila po sopstvenoj volji

Manjinama preostaje da bojkotuju pokrajinske izbore ili da u savezu više manjih nacionalnih zajednica ipak pokušaju da se izbore za ulazak u vojvođansku skupštinu

Strana 7

Urađena radna verzija zakona o programu
zaštite učešnika u krivičnom postupku

Kako zaštititi zaštićene svedoke

Strana 5

Kosovski izbori testiraju
stabilnost vladajuće koalicije

Ruši li Drašković Vladu ili joj pomaže

Strana 3

ZDRAVLJE

DODATAK NA ČETIRI STRANE

U PETAK SPECIJALNI DODATAK

**BEOGRADSKA
ARENA
I NJENI GRADITELJI**

PITANJE
ODGOVORMože li se očuvati
projektovana
stabilnost dinara?Miroslav Prokopijević
predsednik Centra
za slobodno tržište

Ne može da se očuva stabilnost dinara jer je dosadašnja stabilnost privremena i dugoročno neodrživa. Stabilnost valute zavisi od snage realnog sektora i od toga koliko proizvoda kreira koji se traže van granica zemlje. S obzirom na to što ovde strani i domaći investitori nisu napravili proizvode kojima bi mogli bitnije podići izvoz, dinar se održava veštački raznim merama.

Miodrag Žec
ekonomista

Mislim da može ako se neke mere preduzmu a to znači da se vratimo u ravnotežu, da se plate u javnom sektoru smanje i da se ne izlazi u susret zahtevima.

Danijel Cvjetičanin
ekonomista

Mislim da može ali je to sada jako teško jer je s jedne strane prisutna velika nelikvidnost u privredi pa mere monetarne restrikcije jako usporavaju privredni život, a svako i najmanje popuštanje dizgina vodi u visoku inflaciju.

Aleksandar Vlahović
poslanik DS u Skupštini
Srbije iz Beograda

Stabilnost dinara može biti očuvana ali je potrebno voditi restriktivniju monetarnu, ali i budžetsku politiku. Ukoliko vlada nastavi da izlazi u susret zahtevima štrajkača i da subvencijama kratkotrajno gasi požar bojim se da će monetarna politika biti još restriktivnija. To će se negativno odraziti na privredu pogotovo na onaj zdraviji deo.

Savet ministara Srbije i Crne Gore utvrdio
predlog državnih simbolaHimna se menja,
zastava i grb ostaju

Beograd - Savet ministara Srbije i Crne Gore utvrdio je Predlog zakona o himni državne zajednice i dostaviće ga parlamentu SCG. Postojeći zastava i grb biće i dalje korišćeni kao simboli Srbije i Crne Gore, o čemu će biti obavešten i parlament zajednice. Ranije je najavljeno da će nova himna biti sastavljena od svečane srpske pesme Bože pravde i Oj, svijetla majska zoro, koja je u međuvremenu postala crnogorska himna. Sadašnja himna SCG je Hej, Sloveni. Savet ministara je na sednici održanoj u Podgorici predložio da se zakon o državnim simbolima usvoji po hitnom postupku. Pri razmatranju predloga Savet će predstavljati ministar za ljudska i manjinska prava Rasim Ljajić.

Savet ministara Srbije i Crne Gore juče je zadužio ministra odbrane Prvoslava Davi-

O himni 11. ili 12. avgusta

Podgorica - Potpredsednik Skupštine državne zajednice Milorad Drljević rekao je sinoć agenciji Beta da bi sednica na kojoj bi se raspravljalo o Predlogu zakona o državnim simbolima Srbije i Crne Gore, mogla biti održana 11. ili 12. avgusta. Drljević je kazao da će precizan termin biti utvrđen nakon konsultacija šefova poslaničkih klubova kako bi se obezbedilo prisustvo poslanika, obzirom da su u toku godišnji odmori. Precizan termin mogao bi biti poznat već danas, naveo je on. **Beta**

Zastava putuje u Atinu, himna se čeka

nića da osnuje radnu grupu koja će najkasnije do kraja avgusta izraditi Nacrt zakona o prenošenju nadležnosti vojnih pravosudnih organa na pravosudne organe država članica.

U saopštenju izdatom posle sednice Saveta ministara, na-

vodi se da će članovi grupe biti „najistaknutiji pravni stručnjaci“ i predstavnici država članica, a Ministarstvo odbrane će, kao predlagač, taj nacrt uputiti Savetu ministara SCG. **R. D.**

Većina građana Srbije misli da je
Haški sud politička institucijaGenerali
nevini herojiNajnovije istraživanje pokazalo je blagi
pad popularnosti bivšeg komandanta
VRS Ratka Mladića • Većina misli da su
pretnje sankcijama ozbiljne

Beograd - Tri četvrtine građana Srbije smatra da je Haški tribunal politička institucija.

Oko 76 odsto ispitanika u Srbiji smatra da je Haški tribunal politička, a ne pravna institucija, pokazuje najnovije istraživanje urađeno za Ministarstvo za ljudska i manjinska prava, saznaje B92.

Julsko istraživanje pokazuje da 62 odsto ispitanika misli da su pretnje Srbiji sankcijama zbog nesaradnje sa Hagom sasvim ozbiljne dok 34 odsto ne veruje da bi se međunarodna zajednica ponovo odlučila na izolaciju.

Ako već dođe do mogućnosti sankcija saradnja sa Hagom je neizbežna misli polovina ispitanika. Istovremeno dve trećine ispitanika veruje da bi većinom politikom vlasti mogle biti izbegnute i sankcije i obaveza da sudu budu izručeni optuženi generali vojske i policije, kao i da su domaći sudovi spremni da im sude kod kuće.

Kada je o generalima reč, 62 odsto ispitanika ne

misli da je njihovo izručenje u interesu države, nasuprot 18 odsto koliko veruje da jeste. Za 37 odsto ispitanika generali su nevini, 24 odsto smatra ih herojima, 23 odsto misli sa su delimično krivi a samo četiri odsto ispitanika ubeđeno je u njihovu krivicu za ratne zločine na Kosovu. Onda i ne čudi stav polovine (53 odsto) da generali ne bi trebalo da se dobrovoljno predaju Haškom sudu.

Najnovije istraživanje pokazalo je blagi pad popularnosti bivšeg komandanta VRS Ratka Mladića. Ipak, 48 odsto ispitanika i dalje se ne slaže sa izručenjem Mladića Hagu, dok četvrtina misli da je to neminovnost. Za 24 odsto anketiranih Mladić je heroj a još toliko (23 odsto) smatra da je u Hagu nevino optužen. Krivim ili delimično krivim smatra ga 36 odsto učesnika najnovijeg istraživanja. Četrdeset osam odsto ispitanika ne slaže se sa mogućnošću razmene „Mladić za generale“ dok 38 odsto smatra da je takav aranžman prihvatljiv. **B92**

Spojene optužnice protiv
Mirka Norca i Rahima Ademija

Hag - Sudsko veće Haškog tribunala odobrilo je spajanje optužnica protiv hrvatskih generala Mirka Norca i Rahima Ademija, koji se terete za zločine nad srpskim civilima u Medačkom džepu počinjene septembra 1993. godine, jer su „obojuca optuženi za iste zločine, navodno počinjene u istom periodu i na istom geografskom području“, objavljeno je juče u Hagu.

Po obrazloženju sudija spajanjem optužnica izbegava se dupliranje izvođenja dokaza i umanjuju patnje žrtava. Osim toga, zajednički postupak je „u

interesu sudske štednje i obezbeđivanja doslednosti u presuđivanju“. Spajanje postupaka „ne bi dovelo do konflikta interesa, niti bi na drugi način bila oštećena prava optuženih na pravedno i ekspeditivno suđenje“ smatra Sudsko veće i za-

ključuje da je „u interesu pravde da se obojici optuženih sudi na jedinstvenom suđenju“.

Haško tužilaštvo je najavilo da će tražiti da se predmet protiv Norca i Ademija prepusti hrvatskom pravosuđu.

R. D.

Generali i političari Herceg Bosne slobodni

Bivši politički i vojni funkcioneri Republike Herceg Bosne Jadranko Prlić, Bruno Stojić, Slobodan Praljak, Milivoj Petković, Valentin Čorić i Berislav Pušić biće pušteni na privremenu slobodu do početka suđenja, odlučilo je Sudsko veće Haškog tribunala. Ovu odluku Veće je donelo 30. jula u sastavu sudija Li Dačun, Amin El Mahdi i Alfons Ori, a optuženi će do završetka neophodnih priprema za njihovo putovanje ostati u pritvoru. Oni su se dobrovoljno predali Tribunalu 5. aprila, a prilikom prvog pojavljivanja u sudnici, narednog dana, odbacili su sve navode optužnice. **A. R.**

NATO puška za vojsku SCG

Beograd - Generalni direktor Zastave - oružje Marinko Petrović najavio je da će u toj fabrici sredinom meseca početi serijska proizvodnja puške M-21, koja je konstruisana po standardima NATO i naći će se u naoružanju Vojske Srbije i Crne Gore. Petrović je rekao da je kraguje-

vačka fabrika potpisala dva ugovora s Ministarstvom odbrane o isporuci oružja i opreme za potrebe Vojske SCG, u vrednosti od 47 miliona dinara.

Deo tog novca, u iznosu od sedam miliona dinara, biće uplaćen za isporuku opreme za potrebe oklopno mehani-

zovanih jedinica, a ostatak je narudžbina za puške M-21. To su prvi ovogodišnji ugovori koje je „Zastava - oružje“ potpisala sa Vojskom SCG. Istovremeno su „oružari“ s jednim stranim partnerom ugovorili izvoz oružja u vrednosti od 150.000 evra. **FoNet**

Pretpostavke londonskog Instituta za izveštavanje o ratu i miru IWPR
Mladić ili generali do kraja septembra u Hagu

Beograd - Postoje brojni znaci da je Beograd spreman da ispuni zahteve Tribunala u Hagu, a dva nezavisna izvora iz vrha srpske policije i vlade, navode da se ozbiljno radi na hvatanju Ratka Mladića do kraja septembra, navodi se u najnovijem biltenu Instituta za izveštavanje o ratu i miru IWPR iz Londona.

Vlada Srbije je naterana da radi, jer se plaši da bi u suprotnom došlo do diplomatske izolacije, što bi ugrozilo vladajuću koaliciju, ističe IWPR (www.iwpr.net). Što

se tiče Mladića, vladin funkcioner koji je zahtevao anonimnost, kaže da postoji dogovor da bivši vođa Vojske Republike Srpske ili neko od četvorice generala bude isporučen Hagu do kraja prve nedelje septembra. IWPR navodi da je Beograd napravio dogovor s generalima Nebojšom Pavkovićem i Sretenom Lukićem da se dobrovoljno predaju Haškom tribunalu.

Ova nevladina organizacija, takođe navodi, pozivajući se na izvor iz srpske policije, da je izvršeno nekoliko operacija

u saradnji sa stranim obavestajnim službama, sa ciljem da se pronađe general Mladić. Izvor navodi da su do sada strane službe bile samo informisane o pokušajima lociranja Mladića, a da se sada blisko saraduje na traženju haškog optuženika. Izvor iz Vlade ističe da su beogradske vlasti pokušale da uspostave kontakt sa Mladićem, ali je taj pokušaj propao zato što je on sada „odsečen“ od zvaničnih vojnih struktura, pa održava kontakt samo sa malim brojem ljudi. **FoNet**

Danas

Danas, dnevnik Izdavač: Preduzeće za novinsko-izdavačku delatnost DAN GRAF d.o.o.
Redakcija: Alekse Nenadovića 19-23/V, Beograd, tel/fax: 344-11-86, 2432-731; e-mail: desk@danas.co.yu
Predsednik Upravnog odbora: Radomir Ličina. Direktor DAN GRAFA: Dušan Mitrović.
Direktor lista: Radivoj Cvjetičanin. Glavni i odgovorni urednik: Gruzica Spasović.

Redakcijski kolegijum: Božidar Andrejić (zamenik glavnog urednika), Radovan Balać (Novi Sad), Nataša Bogović (Beograd), Ludwik Wincenty Gadomski (posebna izdanja), Zdravko Huber (zamenik glavnog urednika), Milovan Jauković (svet), Jelka Jovanović (desk), Radomir Ličina, Gordana Logar, Snežana Stojakov (marketing), Stanislav Milojević (foto), Zagorka Milošević (Zdravlje, Koktel), Aleksandar Nikasinović (Biznis), Vesna Ninković (dopisno), Svetozar Raković (unutrašnja), Vesna Roganović (Com media), Zoran Spahić (prelom), Mirjana Stevanović (ekonomija), Dragan Stosić (kultura), Živa Vekečki (sport). Prodaja: Zoran Lazić, Milorad Đurović.
Tekući računi: PNIID „DAN GRAF“ Vojvodanska banka A.D. 355-1009593-77,
JU Banka A.D. 180-0100460101000-50

Štampa: GPK „Štampanja Borba“ A.D., Beograd, Kosovska 26

ISSN 1450-538X

Pionir slobodnih medija 2002.

I.P.I. INTERNATIONAL PRESS INSTITUTE
FREEDOM FORUM

Danas je korporativni član Medijske organizacije za Jugoistočnu Evropu (SEEMO) i Asocijacije listova Project Syndicate

List godine u svetu 2002.
po izboru pariškog
Le Guide de la Presse

Situacija u opštinama gde su već održani lokalni izbori

Gradonačelnici odgovorniji nego predsednici opštine

Beograd - Prekjuče raspisani lokalni izbori u Srbiji neće se održati u 14 opština gde su već održani po novom Zakonu o lokalnim izborima. Čini se da je najspecifičnija situacija u opštini Barajevo, gde će novi predsednik opštine, iako je sadašnji izabran direktno, biti izabran u skupštini opštine. Za razliku od toga, u Preševu, će ostati direktno izabran predsednik opštine, ali će se ponovo birati odbornici.

Rade Stevanović, predsednik opštine Barajevo, kaže da organi vlasti u toj opštini, izabrani na lokalnim izborima u decembru 2002. godine, funkcionišu bez problema i da nema potrebe za novim izborima. Stevanović (DSS) je izabran za predsednika opštine u drugom krugu direktnih izbora i nakon lokalnih izbora u septembru biće jedini predsednik neke gradske opštine u Beogradu koji je izabran na taj način.

Prema njegovim rečima, novoformirano Opštinsko veće nije zamena za nekadašnji Izvršni odbor SO i njegova uloga je smanjena i više je u funkciji „savetodavnog i nadzornog organa“.

Predsednik SO Pirot Milan Popović kaže da su po novom zakonu razdvojene funkcije predsednika SO i predsednika opštine:

- To je kvalitet, jer je predsednik opštine rasterećen obaveza rukovođenja Skupštinom. On kreira politiku grada i njegov razvoj. Predsednik SO priprema sednice, njima predsedava i potpisuje sve skupštinske odluke.

Predsednik opštine Alibunar Milan Čuruvija, prvi gradonačelnik u Vojvodini izabran na neposrednim izborima, posle godinu dana iskustva, poručuje budućim kolegama po funkciji da svoja prava ne shvate kao „apsolutnu vlast i nesmenjivost“. Čuruvija je do 5.

Aleksandar Simić, savetnik premijera, o reakciji EU povodom bojkota kosovskih izbora

Nije bilo drugog rešenja

Foto: Beta

Život uz UNMIK: Policija čuva i glasačke kutije

Gradonačelnik Kraljeva donosio 95 odsto izvršnih rešenja

Prednost novog Zakona o lokalnoj samoupravi u opštini Kraljevo je u tome što je nosilac izvršne funkcije u opštini, predsednik opštine, oslobođen dela poslova koji se odnose na vođenje sednica i predsedavanje lokalnim parlamentom. Prema novom zakonu u opštini Kraljevo je pored direktno izabranog predsednika opštine (Radoslav Jović, SPO) izabran zamenik predsednika, predsednik i zamenik predsednika SO, sekretar SO, kao i Opštinsko veće. Iako novi Zakon o lokalnoj samoupravi predviđa mogućnost osnivanja novih instituta, kao što su opštinski menadžer, ombudsman i gradski arhitekta, u opštini Kraljevo je u maju mesecu samo imenovan Jovan Nešović (G17 Plus) na funkciju opštinskog menadžera.

- Na osnovu dosadašnje prakse i Zakona može se konstatovati da je predsednik opštine Kraljevo donosio izvršna rešenja i odluke u 95 odsto, a opštinski odbor u svega pet odsto slučajeva - kaže sekretar opštinskog veća Zoran Tucaković.

Po novom Statutu grada predsednici gradskih opština biraju se u skupštini. Predsednik Skupštine Srbije Predrag Marković je ranije najavio da se izbori neće održati u opštinama u kojima su nakon izmene Zakona o lokalnim izborima, juna 2002, održani vanredni izbori.

- Po Zakonu nama mandat ne može biti uskraćen. Birani smo neposredno - 30 hiljada građana je biralo predsednika i odbornike - kaže Stevanović.

- Mislim da je zakon dosta dobar, da se stvari rešavaju konkretnije i brže. Odgovornost predsednika je ogromna i veliki je posao kad znate da nemate izvršni odbor, da ste izvršna vlast - rekao je Stevanović. U SO Barajevo najbrojnije odborničke grupe su DSS, DS i SPS. Te tri stranke, prema Stevanovićevim rečima, dobro saraduju jer su odbornici poučeni iskustvom privremenih mera, zbog kojih su i raspisani vanredni izbori.

Lokalna vlast u Pirotu, konstituisana pre sedam meseci nakon vanrednih izbora održanih po novom zakonu, sada radi „efikasnije i odgovornije“, ali ima i onih koji tvrde da se „ništa nije promenilo“. Predsednik opštine Pirot Vladan Vasić kaže da je prednost novog zakona što je u funkciji predsednika sada koncentrisana izvršna vlast i što je predsednik opštine odgovoran za trošenje budžetskih sredstava.

- Sada se radi mnogo efikasnije i odgovornije i to je najvažnije - kaže Vasić, napominjući da je dobro što se predsednik opštine bira neposredno i što ima široka ovlašćenja, posebno u svetlu najava decentralizacije u Srbiji po kojoj bi u ingerenciji lokalnih samouprava bile i zdravstvene ustanove, SUP i određene inspekcije.

oktobra 2000. bio predsednik SO Alibunar, a 9. marta prošle godine, nakon vladavine svog naslednika i protivkandidata na poslednjim lokalnim izborima i privremene uprave koju je 2002. imenovala Vlada Srbije, u drugom krugu izabran je kao predstavnik grupe građana.

- Nemojte da vas ponesu široka ovlašćenja. Morate saradivati sa svima i nikako misliti da ste nesmenjivi. Moraćete se 24 časa na dan podrediti potrebama sugrađana, jer lokalne samouprave postoje radi građana, a ne građani radi njih - naglašava Čuruvija. **Ekipa Danas**

Beograd - Zvanična i nezvanična reakcija zvaničnika iz Brisela na preporuku Vlade Srbije kosovskim Srbima da ne izlaze na oktobarske izbore u Pokrajini pokazuje krizu evropskih institucija i vrednosti zbog koje zvaničnici Beograd ne likuju, stav je Aleksandra Simića, savetnika premijera Vojislava Koštunice. Simić za Danas ukazuje na razliku između prve zvanične reakcije visokog predstavnika EU Havijera Solane i nezvaničnih stavova neimenovanih evropskih funkcionera koje su krajem vikenda prenele agencije.

- Izjavi gospodina Solane od petka koja govori o tome da je važno da sve etničke zajednice učestvuju na parlamentarnim izborima kako bi na demokratski način mogle najbolje da odbrane svoje interese ne bih imao šta da dodam. Jer i sam gospodin Solana primećuje da izbori gube smisao ako na njima ne učestvuju sve etničke zajednice, pošto kao što znamo, kosovski problem i jeste nastao zbog sukoba dveju etničkih zajednica. S druge strane da li Srbi učešćem u privremenim kosovskim institucijama najbolje ostvaruju svoje in-

terese? Prethodne tri godine upravo pozakazuju da oni u njima ne mogu da ih odbrane, na primer od više od 50 amandmana koje su podneli Srbi u kosovskom parlamentu, usvojena su samo četiri. Očigledno je da se vrši veliki pritisak, da je na delu majorizacija i preglasavanje - kaže naš sagovornik.

Simić podseća da prilikom izrade Ustavnih okvira za Kosovo, nije prihvaćen predlog srpske strane da budu ugrađena „institucionalna struktura“ koja obezbeđuje poštovanje vitalnih interesa manjine, koja je bila zamišljena po modelu usaglašavanja u Belgiji. Po rečima premijerovog savetnika, bila je to greška međunarodne zajednice, koja je između ostalog rezultirala i time što je međunarodna administracija na Kosovu stalno izbegavala da se zameri većini u Pokrajini. Simić takođe podseća da je Vlada Srbije u nameri da vodi aktivnu politiku pomoću koje bi se zaštitila osnovna ljudska prava preostalih Srba na Kosovu, donela Plan o teritorijalnoj autonomiji za Srbe, koji sadrži podelu Kosova na pet distrikta i koji je naišao prethodnih meseci na prečutno

neodobranje u evropskim centrima moći. Zbog toga je Vlada Srbije preporučila bojkot izbora.

- Srpska vlada realno nije imala drugi potez, to je jedina realna opcija, i to bi trebalo da bude državno pitanje o kojem ne bi trebalo da bude stranačkih neslaganja... Reakcija neimenovanih izvora iz Brisela koju prenosi štampa, a u kojoj se tvrdi da Plan UNMIK i privremene Vlade Kosova o decentralizaciji sadrži i garancije Srbima progna-nim pre 1999. godine da učestvuju na izborima, sadrži neistinu. Srbi su to pravo imali i na izborima 2001. i 2002, a ovakvi stavovi odlikavaju još veću konfuziju EU na Kosovu. Tamo je, a nasilje 17. marta je to pokazalo, umesto stabilizacije, došlo do krize i evropskih institucija i evropskih vrednosti, a Vlada Srbije nad tim nikako ne likuje. Neuspeh evropskih institucija i vrednosti znači i neuspeh da se u skladu s Rezolucijom UN 1244 na Kosovu stvori jedno multietničko i demokratsko društvo, čemu Vlada Srbije teži da pomogne - ističe Simić. **Jasmina Lukač**

Ruši li Vuk Drašković Vladu ili joj pomaže

Beograd - Stav Vuka Draškovića, ministra spoljnih poslova SCG i lidera SPO da Srbi treba da iziđu na kosovske izbore u oktobru i da se bore za što više mesta u parlamentu uprkos preporuci Vlade Srbije o njihovom bojkotu, predstavlja pokušaj rušenja vladajuće koalicije unutar nje same, koji podržava Snaga Srbije Bogoljuba Karića, tvrdi za Danas visok stranački izvor blizak strankama na vlasti.

Reč je o tome da se premijeru Vojislavu Koštunici i njegovom DSS izbiju svi aduti iz rukava, sva politika koju pokušava aktivno da vodi. Nije stvar ni u kosovskom problemu nego o interesima da se sruši vladajuća koalicija, ističe naš sagovornik. Prema njegovoj proceni, u ovom trenutku postoji veća bliskost između G17 Plus i DS, nego između DSS i DS, za čije se partnerstvo sve češće u delu javnosti čuju apeli i argumenti.

Kao što je poznato Srpski pokret otpora Momčila Trajkovića, Nova Srbija Velimira Ilića i Karićeva Snaga Srbije, jedina su srpska koalicija prijavljena za učešće na kosovskim izborima. Trajković je izjavio i da se sa Draškovićevim SPO takođe razgovara o koaliciji za kosovske izbore. Sagovornik Danasa iz PSS, međutim, tvrdi da se trenutno ne vode pregovori sa Draškovićem o kosovskim izborima, dodavši da bi javnost o tome smesta bila obavestena.

Dušan Janjić, analitičar i direktor Foruma za etničke odnose, procenjuje za Danas da postojanje jedne srpske liste koja se prijavila za učešće na kosovskim izborima može da pomogne Vladi Srbije da vodi aktivnu politiku. On pojašnjava da se može voditi kampanja, a da se iz izbora uvek može povući, kao i da se prijavom za izbore mogu povesti razgovori i po-

staviti neki uslovi međunarodnoj zajednici. Naravno, dodaje on, pod uslovom da se strasti smire, postigne dogovor i bolja koordinacija između političara u Beogradu.

Upitan da li i Draškovićev SPO vidi u koaliciji koja izlazi na kosovske izbore, Janjić odgovara da aktuelni ministar spoljnih poslova SCG „nema veliki manevarski prostor“ i da je već pritisnut odlukama svog partnera Velimira Ilića.

- Reakcija Brisela je očekivani, mogao bih reći međunarodni-birokratski refleksi, pošto je opšteprihvaćeno međunarodno pravilo da su izbori nešto dobro i da na njima treba učestvovati. To je i pokušaj da se ojačaju međunarodne institucije na Kosovu, ali najvažnije, to je i najava razgovora, nije reč dakle o osudi. Međunarodna zajednica, koristeći konfuziju koja vlada u Beogradu, pokušava da ojača

svoju poziciju u tim razgovorima koji će uslediti - ovako Dušan Janjić vidi reakciju evropskih zvaničnika u kojoj se kosovski Srbi pozivaju da učestvuju na kosovske izbore, uprkos preporuci Vlade Srbije da to ne čine.

Janjić procenjuje da će razgovori biti održani u septembru uz posredstvo Kontakt grupe i preporučuje srpskim vlastima da u avgustu „ne idu na godišnji odmor“, kako bi nadoknadile prethodne mesece nedovoljne aktivnosti. Naš sagovornik dodaje i da je do raskoraka između Beograda i Brisela došlo zbog toga što je Vlada Srbije odlučila da za meru uspeha svoga Plana za decentralizaciju uzme izbore, a da međunarodna zajednica u izborima vidi samo izbore, odnosno sredstvo. Pri čemu, dodaje on, neke stranke u Srbiji, u izborima na Kosovu, vide i cilj, ne samo sredstvo. **J. Lukač**

U DVE REČI

ODNETE STVARI IZ
KANCELARIJE I STANA

Banjaluka - Prilikom pretresa kancelarije bivšeg načelnika bijeljinskog CJB Milana Pejića i njegovog zamjenika pripadnici SFOR su oduzeli računar, album sa fotografijama i određena službena dokumenta, saopšteno je iz MUP.

Iz Pejićevog stana, nakon pretresa, pripadnici multinacionalnih snaga iznijeli su fotoaparati, notes i neke poslovne knjige, navedeno je u saopštenju.

Bivši načelnik bijeljinske policije pritvoren je 31. jula, kada su u pretresane njegove službene prostorije i stan.

B. B.

SIMBOLI I MINISTRI
PROBLEMI DNEVNE POLITIKE

Kotor Varoš - Predsjednik Vlade Republike Srpske Dragan Mikerević smatra da simboli RS i ostanak ministara u Vladi RS nisu suštinska, nego dnevnopolitička pitanja, ukazujući na potrebu bavljenja dugoročnim odlukama i politikom koja može unaprijediti život, rad i praćenje reformskih procesa u regionu.

Mikerević je tokom jučerašnje radne posjete Kotor Varoši najavio otvoreni razgovor sa predsjedavajućim Predsjedništva BiH i liderom SDA Sulejmanom Tihićem o ovim pitanjima. **Srna**

PDP SE NE SLAŽE
SA REIS-L-ULEMOM

Banjaluka - Opštinski odbor Partije demokratskog progresa /PDP/ RS Doboj izrazio je juče neslaganje sa dijelom izjave reis-l-uleme Islamske vjerske zajednice u BiH Mustafe Cerića, date na otvaranju Donje džamije Trnjak, koji se posredno odnosi na uređenje BiH.

Kako je saopšteno iz dobojskog PDP, Cerić je u dijelu prethodnog obraćanja na otvaranju džamije rekao da je „vrijeme da srušimo berlinski zid među ljudima“ te da, ako je Dejton taj zid, moli boga da se što prije sruši kako bi svi narodi u ovoj zemlji bili sretniji, poštovaniji i uspješniji.

„Opštinski odbor PDP Doboj, a i većina građana RS, vjeruje da je Dejton upravo ono što omogućava da svi narodi u BiH budu ravnopravni, sretniji i poštovaniji“, kaže se u saopštenju i ističe da, ako se ista može porediti sa berlinskim zidom među narodima, onda je to agresivna politika negiranja Dejtonskog mirovnog sporazuma kao najprioritetnije međunarodne obaveze BiH. **Srna**

ISTRAGA LAŽNIH PREDUZEĆA

Sarajevo - Kantonalno tužilaštvo u Tuzli radi na više od 50 predmeta u kojima se istražuje poslovanje tzv. fiktivnih firmi, preko kojih je, kako se sumnja, oprano nekoliko desetina miliona KM. Glavni kantonalni tužilac Izo Tankić rekao je da u skoro svim slučajevima prijavljena lica nisu stvarni izvršiocri krivičnog djela ili je njihovo učešće minorno, jer su ih drugi angažovali i na njihovo ime registrovali preduzeća. **Srna**

OBELEŽEN DAN AVIJACIJE

Beograd - Pripadnici vazduhoplovnih i helikopterskih jedinica Vojske SCG obeležili su juče 2. avgust - Dan rođaja avijacije u znak sećanja na 1883. godinu kada je ukazom kralja Aleksandra Obrenovića počelo osnivanje vazduhoplovnih odjeljenja u svim divizionima srpske vojske. Delegacije Vazduhoplovnog i Korpusa protivvazdušne odbrane VSCG položile su vence ispred Vazduhoplovne komande u Zemunu na spomenik 39 vazduhoplovaca koji su poginuli za vreme NATO agresije u proleće 1999. godine. Na svečanosti u Batajinići vazduhoplovcima su podeljeni i zlatni letaćki znakovi, diplome instruktora letanja i ordeni, a izveden je i kraći letaćki program. **Beta**

Blaškić stigao u Zagreb

Zagreb - Hrvatski general u penziji Tihomir Blaškić, kome je Apelaciono veće Haškog tribunala smanjilo kaznu sa 45 na devet godina zatvora, stigao je juče u Zagreb pošto ga je sud oslobodio jer je odslužio dve trećine kazne.

Žalbeno veće Haškog tribunala je prošlog četvrtka Blaškiću smanjilo kaznu sa 45 na devet godina zatvora, a predsednik suda Teodor Meron odobrio je privremeno puštanje na slobodu zato što je u pritvoru proveo osam godina i četiri meseca.

Bivši zapovednik Hrvatskog veća obrane u srednjoj Bosni, Blaškić je u pritvoru bio od 1. aprila 1996. godine, kada se dobrovoljno predao Haškom tribunalu. Apelaciono veće je usvojilo njegovu žalbu i svelo prvostepenu kaznu izrečenu 2000. godine na jednu petinu, oslobađajući ga

krivice za 17 od 20 tačaka optužnice, uključujući i masovno ubistvo više od 100 muslimanskih civila u selu Ahmići, u srednjoj Bosni, u proleće 1993.

Pokojni predsednik Hrvatske Franjo Tuđman je 1994. znao ko je naredio i izvršio pokolj u Ahmićima, kaže Ante Nobile.

- Tuđman je krio dokaze o tome da bi zaštitio prave krivce i žrtvovao generala Tihomira Blaškića - rekao je Blaškićev advokat.

Prema pisanju štampe, odbrana je posle smene vlasti HDZ 2000. uspela da dođe do dokumenata i dokaza na osnovu kojih je Žalbeno veće Haškog tribunala Blaškiću smanjilo kaznu sa 45 na devet godina zatvora.

Haškom tribunalu dostavljeno je dvadesetak novih do-

Foto: Beta

Naknadna pravda:
Tihomir Blaškić u Zagrebu

Ovacije za generala

Penzionisanog generala Hrvatske vojske Tihomira Blaškića ovacijama je dočekalo nekoliko stotina ljudi na zagrebackom aerodromu. Iako je, prema najavama, Blaškić trebalo da da izjavu za javnost, to je, zbog velike gužve, euforije i loše organizacije dočeka, izostalo. Blaškićevo obezbeđenje u uzavreloj atmosferi, udaljilo je njegove pristalice i omogućilo mu izlazak sa aerodroma.

Blaškića su dočekali porodica i predstavnici udruženja hrvatskih branitelji. Novinari i snimatelji nisu uspjeli da dođu do Blaškića jer je prilikom njegovog izlaska iz aerodromske zgrade došlo do gužve. Blaškićevo obezbeđenje je potisnulo novinare i uvelo Blaškića u automobil. Mediji u Zagrebu navode da niko od predstavnika vlade nije bio na dočeku Blaškića.

Blaškić je u pritvoru proveo osam godina i četiri meseca. **FoNet**

kumenata tajnih službi, iz arhiva Armije BiH i Herceg-Bosne, nađenih u kabinetu pokojnog Tuđmana. „Večernji list“ piše da je sudu, kao jedan od ključnih dokaza, predložen izveštaj iz 1993. iz kancelarije odbrane Herceg-Bosne, prema kojem su masakr u Ahmićima počinili vojna policija i jedinice Hrvatskog veća odbrane.

Dostavljen je i dopis iz 1994, kojim Miroslav Tuđman, tadašnji šef svih hrvatskih obavestajnih službi, svom ocu i predsedniku Hr-

vatske Franji Tuđmanu, poimenično nabroja egzekutore zločina u Ahmićima, ali on nije ništa preduzeo da kazni prave krivce, već je ceo slučaj pokušao da zataška, da bi kasnije, umesto pravih krivaca, žrtvovao Blaškića.

Tribunalu je dostavljen i izveštaj o tajnom sastanku u kući Darija Kordića, na kojem je i dogovoren masakr. Mediji navode, pozivajući se na Nobile, da je odbrana uspela da dokaže i da su postojala dva sastanka, jedan s Blaškićem, a

drugi bez njega, na kojem je dogovoren masakr, a za čiju je organizaciju bio zadužen tadašnji prvi čovek tajne službe za Srednju Bosnu Ante Sliško-vič, dok je celu akciju naredio i koordinirao komandant Četvrte bojne Vojne policije HVO Paško Ljubičić, po nalogu Kordića.

Neko će u Hagu morati da odsedi onih 36 godina zatvora koje su oproštene Blaškiću, pišu hrvatski mediji. **Beta/Srna**

Obnova spomenika na
Kosovu počinje 15. avgusta

Kosovska Mitrovica - Član misije Saveta Evrope ispred Koordinacionog centra Vlade Srbije Zoran Garić izjavio je danas FoNetu da je Vlada Kosova najavila da će 15. avgusta početi obnovu spomenika srpske kulturne baštine. Garić je precizirao da će prvo početi radovi na manastirima Devič i Sveti arhangel.

Prema rečima Garića, izveštaj misije Saveta Evrope sadržiće preporuke za srednjoročne

i dugoročne mere zaštite objekata koji nisu potpuno uništeni. Proces obnove potpuno uništenih objekata traje duže, jer je neophodno sačiniti projekte obnove i raspisati tendere, izjavio je Garić. Šef misije Saveta Evrope Dejvid Džonson najavio je da će u izveštaju biti preporučene prioritete mere zaštite za restauratorske i konzervatorske radove, kako se spomenici ne bi dodatno oštećivali.

Misija Saveta Evrope obišla je tokom vikenda 24 spomenika kulture i verska objekta na Kosovu, koji su uništeni i zapaljeni u martovskom talasu nasilja. To je treća misija Saveta Evrope, koja od marta obilazi srpske crkve i spomenike kulture, a čine je tri predstavnika Velike Britanije, dva iz Grčke i po četiri iz Vlade Kosova i Koordinacionog centra za Kosovo. **FoNet**

Nemačka humanitarna organizacija
ASB pomaže povratak izbeglih Bošnjaka

Obnova 50 kuća

Zvornik - U Zvorniku je juče potpisan tripartitni ugovor između njemačke humanitarne organizacije ASB, opštine Zvornik i Bošnjaka povratnika o rekonstrukciji 50 stambenih jedinica u 13 zvorničkih mjesnih zajednica. Ukupna vrijednost rekonstruisanih kuća je 543 hiljade evra. Predstavnik njemačke humanitarne organizacije ASB Hakija Pozderac rekao je novinarima nakon potpisivanja ugovora da je sredstva obezbijedila njemačka vlada posredstvom Ministarstva inostranih poslova, u okviru programa Pakta za stabilnost jugoistočne Evrope.

Pozderac je naveo da će kuće biti obnovljene po sistemu „ključ u ruke“ i da će biti obezbijeđeni priključci na infrastrukturu.

On je rekao da vrijednost sredstava po jednoj stambenoj jedinici iznosi od 12 do 25 hiljada KM, zavisno od stepena oštećenja.

Pozderac je dodao da u okviru ovih sredstava postoji i dio koji će svaki od korisnika dobiti da investiranjem u poljoprivredu ili stočarstvo osigura održiv povratak. Prema njegovim riječima, selekcija korisnika za donaciju vr-

šena je u saradnji sa Komisijom za obnovu, razvoj i integraciju opštine Zvornik, nevladinim organizacijama i Udruženjem povratnika iz Zvornika.

Podsjećajući da je otvaranje tendera 9. avgusta, kada će se znati ko će biti izvođač radova, Pozderac je dodao da je ostavljen rok od 45 dana za završetak svih radova na stambenim objektima.

Načelnik opštine Zvornik Milorad Đokić rekao je da opštinska uprava želi da ohrabri povratnike da se vrate na svoja ognjišta i uključe svoje potencijale u sveukupan razvoj opštine. Đokić je naglasio da će opštinska uprava pomoći u svemu što prati povratak, precizirajući da na području zvorničke opštine živi i oko 10 hiljada izbjeglih Srba, kojima isto tako treba pomoći u stambenom i drugom zbrinjavanju.

On je uputio apel međunarodnoj zajednici i humanitarnim organizacijama da i srpskoj izbjegličkoj populaciji pruže pomoć.

- Bez pomoći sa strane, opštinska uprava je nemoćna da svima pomogne, jer su budžetska sredstva ograničena - rekao je Đokić. **Srna**

Advokat Marković najavio saslušanje policijskih inspektora

Damiru Mandiću nuđena nagodba

Podgorica - Advokat Velibor Marković, zastupnik Damira Mandića, zasad jedinog zvanično osumnjičenog za umešanost u ubistvo direktora lista „Dan“ Duška Jovanovića, najavio je „brojne obrte“ u daljem toku te istrage. Do toga bi, kako je Marković rekao za list „Dan“, moglo doći nakon što bude saslušano nekoliko „policijskih funkcionera“ koji su, navodno bili u vezama sa osumnjičenim Mandićem. Marković je početak saslušanja „policijskih funkcionera“ najavio za 8. avgust. On je naveo da su „neki policijski funkcioneri“ Mandiću nudili „nagodbe i druge stvari“. Prema Markovićevim rečima, trebalo bi da budu saslušani i pojedini službenici crnogorskog Ministarstva unutrašnjih poslova „zbog neadekvatnog ponašanja“ prema Mandiću u

toku predizbornih radnji. Mandićev advokat je, takođe, najavio da će biti ispitana i neka lica koja će, kako je rekao, potvrditi alibi Mandića, odnosno da u momentu ubistva Jovanovića 27. maja nije bio na mestu zločina. Advokat porodice Jovanović Lidija Božović najavila je da će punomoćnici te porodice predložiti da se, u vezi sa ubistvom direktora lista „Dan“, saslušaju crnogorski premijer Milo Đukanović, šef Službe državne bezbednosti Duško Marković, Vukašin Maraš, kao bivši funkcioner crnogorskog MUP-a, kao i biznismeni Stanko Subotić i Veselin Barović. Ranije je najavljeno da bi početkom avgusta trebalo da bude nastavljeno saslušavanje svedoka na osnovu zahteva tužioca, a kada to bude završeno, bili bi saslušani i svedoci odbrane. **Beta**

Izdavačka kuća Klio predstavila delo Mišela Klamana

Lobiranje - vodič kroz tehnike uticanja

Beograd - Delo Mišela Klamana „Lobiranje“, nedavno je objavila i juče promovisala beogradska izdavačka kuća Klio. Autor „Lobiranja“, Mišel Klamman nekadašnji službenik Francuskog ministarstva odbrane i industrije i ekspert pri Evropskoj komisiji, dugo je radio na predmetima vezanim za različite interesne grupe i izučavao njihove metode.

Predstavljajući ovo delo novinarima, Zoran Hamović, osnivač i urednik Klia, istakao je da ovo delo čitaoca upoznaje na stručan i istovremeno zanimljiv način sa fenomenom lobiranja i njegovim tehnikama, kao i da je Klamman uspeo da demistifikuje problem lobiranja, predstavljajući ga kao proces proceduralnog karaktera koji je legitiman sve dok je čistan. Milenko Đurić, recenzent ovog dela primetio je da je ovo prva knjiga na tu temu na našem govornom području, kao i da je kod nas kolokvijalno shvatanje lobiranja i dalje pogrešno, pošto se pod tim najčešće podrazumeva ili podmićivanje ili određena vrsta pritisaka.

Lobiranje je zapravo legitiman način da se izvrši uticaj na strukturu moći važne za donošenje odluke, a podrazumeva pribavljanje tačnih informacija, otkrivanje strukture moći, kao i pronalaženje najboljeg načina da se putem lobiranja utiče na te strukture - istakao je Đurić i dodao da su danas u svetu lobiji svuda prisutni, a da su za uspeh proce-

sa lobiranja najvažnije znanje i odgovarajući kontakti.

Portparol G17 Plus Ksenija Milivojević primetila je da ovo delo navodi da proces lobiranja prihvatimo kao krajnje legitiman i legalan proces, a da ovo delo može biti udžbenik u najboljem smislu te reči za sve pojedince, kao i grupe i agencije, koje žele da saznaju pravu suštinu, tok i sam proces lobiranja. Nebojša Bradić istakao je da je u ovom Klammanovom delu lobista izjednačen sa nekim ko je vodič kroz planinu, ističući značaj upoznavanja i kulturne javnosti sa procesom lobiranja, koji je prisutan u svim strukturama i sferama društva, pa i u sferi umetnosti.

Neophodno je početi sa osmišljenom kulturnom politikom, koja će imati jasne i dugoročne ciljeve u oblasti kulture i umetnosti i na taj način se povezivati sa regionom i svetom - zaključio je Bradić. Pred nama je, dakle, po prvi put na srpskom jeziku, delo - vodič kroz tehnike uticanja. U trenutku kad su lobiji svuda prisutni i kada se bez njih, kaže Klamman, više ne donose ni zakoni, trenutak je da se naša javnost upozna kako se na javno odlučivanje zbilja utiče. Podsetimo se da je politika bivšeg režima bila antilobistička, što je imalo loše posledice. Klammanovo „Lobiranje“ u Francuskoj je za kratko vreme po objavljivanju, doživelo tri izdanja. Čini se da je sada svima jasno da na svet najviše utiču oni koji su spoznali da je taj uticaj tehnika koja se može savladati i naučiti. **S. Domazet**

Urađena radna verzija zakona o programu zaštite učesnika u krivičnom postupku

Kako efikasno zaštititi zaštićene svedoke

Beograd - Mafijaš pristaje da svedoči protiv svojih šefova, pa je FBI prinuđen da ga ubaci u program zaštite svedoka do početka suđenja. Sa njim u drugi grad kreću i njegova žena i sin. Za to vreme mafija mu je na tragu. Zvuči realno, ali je, ipak, u pitanju američki film „Zaštita“, novije produkcije.

Srbija već godinama ima problem sa organizovanim kriminalom. Zna se koje grupe „rade“ koje vrste „poslova“, šta im je specijalnost, ko su članovi, kontakti, ali policija i dalje ne može da deluje dovoljno efikasno, pošto su u pitanju samo operativna saznanja. Upravo na osnovu takvih saznanja i na osnovu krivične evidencije obavljena su privođenja tokom akcije „Sablja“, sprovedene posle ubistva premijera Zorana Đinđića. Jedan broj pripadnika raznih beogradskih klanova, uglavnom „surčinski“ i „zemunski“, dobio je status zaštićenog svedoka u sudskom postupku za ubistvo premijera Đinđića.

Prema radnoj verziji zakona o programu zaštite učesnika u krivičnom postupku, koji je pripremila Ministarstvo pravde Srbije, država će po određenim pravilima zaštititi svedoke saradnike, svedoke, osumnjičene, žrtve krivičnog dela ili stručna lica čiji su živo-

- Ceo svet koristi zaštitu svedoka, konfiskaciju imovine, privor, specijalne ili posebne sudove, specijalna ili posebna tužilaštva, policiju i ceo svet raspravlja o tome, zato što to u istoriji borbe protiv kriminala nije dugog veka, odnosno ne doseže mnogo godina unazad. Zaštićeni svedok je jedan od vrlo važnih instituta u toj borbi i institut koji privlači pažnju, jer izaziva mnoge moralne i pravne dileme - rekao je profesor Radovanović.

Mi ne treba da se mnogo ustručavamo oko toga, smatra Ra-

U radnoj verziji zakona predviđeno je i da svedok dobija sasvim nov identitet, novu prošlost, novo mesto rođenja, boravka, nove školske diplome i zaposlenje. Programom zaštite predviđeno je i potpisivanje ugovora sa vremenom trajanja zaštite i uslovima za raskid, a država se obavezuje da se stara o finansijskoj samostalnosti svedoka. Predviđena je i međunarodna saradnja na osnovu ugovora. Tada Jedinica za zaštitu MUP Srbije može podneti molbu

Ovo je zato što kriminalne organizacije imaju zakon čutanja i zato što zastrašuju ljude koji bi eventualno mogli da svedoče protiv njih. Što se tiče konkretnih postupaka u okviru zaštite, država, pre svega, prebacuje svedoka, odnosno saradnika i njegove najbliže članove porodice u neku drugu regiju, drugu zonu u Italiji. Država im daje smeštaj, snosi troškove advokata, zdravstvene troškove i ako osoba pod zaštitom nema svojih prihoda, dobija mesečni ček - rekao je Vinja.

On objašnjava da u okviru policije postoji posebno odeljenje koje se bavi zaštitom ovih osoba i da je organizacija zaštite saradnika veoma pozitivno uticala na borbu protiv mafije u Italiji, pošto saradnik ima postupak koji se vodi protiv njega, ali ima pravo na smanjenje kazne, ali i određene povlastice u okviru odsluženja kazne. U Italiji je, ističe Vinja, za mafijaše i najopasnije teroriste, koji nisu istovremeno i saradnici, predviđen stroži zatvor od uobičajenog.

Prilikom gostovanja u Beogradu krajem prošle godine, američki sudija Alan Nives rekao je da uspeh suđenja organizovanom kriminalu zavisi prvenstveno od kooperativnosti svedoka, za šta je najvažnije organizovanje njihovih bezbednosti.

- Srpski tužioci smatraju da su svedoci u opasnosti ukoliko suđenja nisu zatvorena za javnost - izjavio je Nives i primetio da svedocima uvek može da se preti, tako da mnogi promene mišljenje kada treba da svedoče.

Savetovao sam im i da daju naloge tužiocima i policiji da svedoci budu zaštićeni, kaže sudija Nives iz Bridžporta u Konektikatu, i objašnjava da oni koji ne poštuju njihova naređenja, treba da budu kažnjeni za sudsku neposlušnost.

Aleksandar Roknić

Zaštićeni svedoci će morati u inostranstvo: Dobrovoje Radovanović, Ljubiša Buha i Pjer Luiđi Vinja

ti ugroženi zbog iskaza datih u krivičnim postupcima.

Predviđene su četiri mere zaštite, od kojih je najdrastičnija potpuna promena fizičkog opisa plastičnom operacijom. Radi prikrivanja identiteta, zaštićeni svedok dobija od policije lične isprave i dokaze o vlasništvu nad imovinom sa privremeno izmenjenim podacima. Pomenuti zakon bi trebalo da se nađe u skupštinskoj proceduri do kraja ove godine.

Dobrovoje Radovanović, direktor Instituta za kriminološka i sociološka istraživanja, kaže za Danas da je pravni institut zaštite svedoka osmišljen u svrhu borbe protiv organizovanog kriminala.

dovanović, nego da primenjuje ono što svet primenjuje.

- Kod nas je specifičan problem. Mentalitet ljudi je takav i teritorija je takva da teško možemo da postignemo realnu zaštitu svedoka, bez korišćenja drugih, u svetu nepoznatih postupaka, kao što je prebacivanje i obezbeđivanje boravka u inostranstvu. Kada je zemlja velika, to se lako postigne. Međutim, kada je zemlja mala i kada je mentalitet ljudi takav da je sklon cinkarenju, onda je to teško ostvarivo - naglašava Radovanović i dodaje da je moguće primeniti i metod da se plastičnim operacijama promeni identitet ljudi.

stranoj državi, kako bi štitenik život nastavio u inostranstvu.

Pjer Luiđi Vinja, italijanski državni tužilac za borbu protiv mafije, u nedavnom razgovoru za naš list kaže da je u Italiji 1991. godine usvojen zakon kojim se reguliše zaštita svedoka i saradnika.

- Saradnicima se smatraju oni koji su nekada pripadali kriminalnoj grupi, a potom su počeli da saraduju sa državnim organima. U ovom trenutku u Italiji se čuva oko 1.100 saradnika i oko 2.200 članova njihovih porodica. Svedoka, odnosno običnih građana, koji su dali podatke i svedočili o delima mafije je malo i ima ih 66.

Zoran Lončar, ministar za državnu upravu i lokalnu samoupravu

Funkcije zavise od Ustava

Beograd - Republički ministar za državnu upravu i lokalnu samoupravu Zoran Lončar izjavio je juče da će dužina mandata novih lokalnih funkcionera, koji će biti izabrani na izborima zakazanim za 19. septembar, zavisi od novog Ustava Srbije. Lončar je rekao da bi rad na izradi Ustava Srbije trebalo da bude intenziviran posle lokalnih izbora, a da bi po usvajanju najvišeg pravnog akta morali biti održani izbori na svim nivoima.

„U skladu sa ustavnim odredbama, usledilo bi donošenje novih zakona o teritorijalnoj organizaciji, lokalnoj samoupravi i lokalnim izbori-

ma, pa bi samim tim bili održani i novi izbori za sve organe vlasti“, izjavio je Lončar. Konstatujući da je predsednik Srbije Boris Tadić u inauguracionom govoru donošnje republičkog ustava odredio kao prioritet, iako će to uticati na automatski prestanak njegovog mandata, Lončar je izjavio da „nema razloga da se zbog ustava neki lokalni funkcioner oseća ugrožen“. Lokalni izbori će po prvi put biti održani po aktuelnom zakonu, koji ima nedostatke. Ti nedostaci bi trebalo da budu otklonjeni novom zakonskom regulativom, rekao je Lončar. **FoNet**

U DVE REČI

ZA RAZDRUŽIVANJE SCG

Beograd - Raspisati izbore za parlament SCG pre nego što se ispita volja građana o potrebi postojanja takve zajednice je račun bez krčmara, ocenjuje Vladan Batić, predsednik Demokrišćanske stranke Srbije. „Ako Srbija ignoriše većinsko raspoloženje svog naroda i organizuje izbore, potpuno je jasno da Crna Gora to neće učiniti i onda Skupština SCG uopšte ne može funkcionisati, bez obzira na datum održavanja referenduma u Crnoj Gori“, dodaje Batić i zaključuje da „ionako atrofirana SCG više neće ni vegetirati“. Batić smatra da je jedini način rešenja sadašnje krize sporazum o razdruživanju Srbije i Crne Gore po češko-slovačkom modelu i to pre februara 2005. godine. Navodeći da je DHSS do sada sakupila 400 hiljada potpisa za raspisivanje referenduma, ali da predsednik Skupštine Predrag Marković ne stavlja ovu tačku na dnevni red, Batić najavljuje da će posle lokalnih izbora krenuti u novu kampanju za samostalnost Srbije. **N. D.**

BOJKOT-POKLON ZA VLADU

Podgorica - Direktor nevladine organizacije Grupa za promene Nebojša Medojević izjavio je da je crnogorska opozicija „samu sebe izbrisala sa političke i parlamentarne scene“. Medojević je u intervjuu za jučerašnju Publiku ocenio da je to „jedini efekat“ koji je opozicija postigla dosadašnjim bojkotom učešća u radu Skupštine Crne Gore i dodao da je bojkot parlamenta bio „dvostruki poklon za vlast Mila Đukanovića“. „Ostavili su vladu bez ozbiljne, stalne kritike i sebi umanjili medijski prostor, a druga stvar je što su pred međunarodnom zajednicom ugrozili i onako sporan legitimitet, posebno one stranke s hipotekom saradnje i učešća u Miloševićevim projektima“, rekao je Medojević i dodao da bi opozicija, ako bi se sada vratila u parlament, postigla „jak efekat“. Medojević je kazao da početkom iduće godine očekuje „velike lomove“ u crnogorskoj vladajućoj koaliciji, ali da ipak ne očekuje nove parlamentarne izbore. **Beta**

ĐUKANOVIĆ KUPUJE VREME

Podgorica - Potpredsednik opozicione Socijalističke narodne partije Zoran Žižić ocenio je da crnogorski premijer Milo Đukanović nastoji da odloži održavanje izbora za parlament države zajednice. U intervjuu za podgorički list Vijesti, Žižić je kazao da Đukanović to čini zato što su ti izbori za njega preveliki rizik. „Prema Žižićevoj oceni, za Đukanovića je rizik i održavanje referenduma i zato se crnogorski premijer „zalaže za odlaganje svih mogućnosti preispitivanja njegovog legitimiteta“. **Beta**

Andreja Mladenović, portparol DSS

Danas ime kandidata za gradonačelnika Beograda

Beograd - Demokratska stranka Srbije je spremna za lokalne izbore. Izlazimo samostalno i već smo pripremili liste kandidata, izjavio je Andreja Mladenović, portparol ove partije na jučerašnjoj konferenciji za novinare. Na pitanje ko će biti kandidati za gradonačelnike, Mladenović je odgovorio da će „odluka gradskih odbora uslediti ovih dana“.

On je dodao da beogradski odbor DSS danas zaseda, te će ime kandidata ove stranke za gradonačelnika Beograda biti

obznanjeno u popodnevним satima. Govoreći o pokrajinskim izborima za Skupštinu Vojvodine, Mladenović je istakao da autori predloženog izbornog sistema, po ugledu na režim Slobodana Miloševića, pokušavaju da, prekranjem izbornih jedinica, prekroje i volju građana. Mladenović je naveo da predložena kombinacija proporcionalnog i mešovitog sistema nije u skladu sa Statutom Vojvodine pošto ne omogućava da svaka opština ima svog predstavnika u vojvođanskoj Skupštini.

O ovom kršenju Statuta Vojvodine, po njemu, treba da se izjasni i Skupština Srbije na sednici koja je najavljena za 16. avgust. „DSS se zalaže za proporcionalni sistem u Vojvodini. Nećemo se protiviti ni većinskom sistemu, ali svaka opština treba da ima svog predstavnika u vojvođanskoj Skupštini“, rekao je Mladenović. Stranka premijera Koštunice smatra da izbori za Skupštinu SCG treba da budu održani februara naredne godine u obe republike.

S. B.

Predizborna groznica zahvata Kragujevac

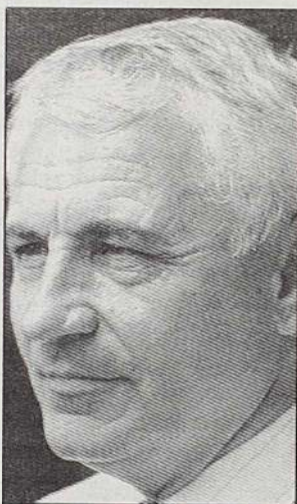
Inflacija kandidata za gradonačelnika

Kragujevac - Nisam se proglasio gradonačelnikom, ali očekujem svoju pobjedu na predstojećim izborima, i to što veću, pošto takva pobjeda iziskuje i veći nivo odgovornosti, izjavio je preksinoć, zvanično najavljujući kandidaturu za gradonačelnika Kragujevca, potpredsednik SPO i šef Poslaničkog kluba te stranke u republičkom parlamentu Veroljub Stevanović.

On je potom pojasnio da je odlučio da se kandiduje za gradonačelnika Kragujevca jer raspolaže velikim životnim i radnim iskustvom, stečenim na odgovornim funkcijama u „Zastavi“, ali i na mestu predsednika gradske Skupštine. „Kragujevac je danas u potpunosti dekomponovan grad u svim oblastima, ali, s druge strane, mnogo toga može da se učini. Ne mogu da dozvolim da toliko toga, uz velike mogućnosti i potencijale grada i veliki gradski budžet mimo nas prolazi“, rekao je preksinoć Stevanović, napominjući da očekuje „priljavu predizbornu kampanju“, ali da se on na nju neće obazirati.

Stevanović je kandidat za gradonačelnika ispred Koalicije „Zajedno za Kragujevac“, koju čine ovdašnji ogranci SPO, Narodne demokratske stranke, Socijaldemokratije i Lige za zaštitu privatne svojine. Veroljub Stevanović je među prvima zvanično ušao u trku za funkciju gradonačelnika Kragujevca, ali nije i prvi. Što zvanično, što nezvanično već

je evidentirano desetak pretendata na ovo mesto. Prvi su svoje kandidature obznanili mr Miroslav Marinković iz

Očekuje pobjedu: Veroljub Stevanović

G17 Plus (aktuelni načelnik Šumadijskog okruga) i dr Vladan Vučićević, čelnik lokalnog ogranka Nove Srbije i narodni poslanik te stranke.

Poznato je da će kandidat DS za gradonačelnika biti direktor kragujevačkog Fonda za gradsko građevinsko zemljište Dragutin Radosavljević, a ne aktuelni predsednik gradske Skupštine dr Vlatko Rajković. Nedavno je „prelomio“ i Gradski odbor DSS, odlučivši da za mesto prvog čoveka Kragujevca kandiduje dr Gorana Davidovića, republičkog narodnog poslanika i čelnika ovdašnjeg ogranka Koštuničine stranke. Svoje kandidate za gradonačelnika Kragujevca imaće i Koalicija

SDP položila venac na spomenik Dimitrija Tucovića

Srbija treba snažne socijaldemokrate

Beograd - Članovi predsedništva Socijaldemokratske partije položili su juče venac na spomenik Dimitriju Tucoviću na Slaviji, povodom 101. godišnjice osnivanja prve srpske socijaldemokratske partije.

Član predsedništva SDP Rodoljub Šabić rekao je da stranka tim gestom poštovanja iskazuje vernost idealima osnivača prve srpske socijal-

demokratske stranke. Šabić je dodao da „Srbija neće moći napred dok god ne iznedri jednu snažnu, proevropsku stranku socijaldemokratske orijentacije“.

Srpska socijaldemokratska stranka osnovana je 2. avgusta 1903. godine. Jedan od osnivača bio je Dimitrije Tucović, koji je rukovodio strankom od 1903. do pogibije 1914. godine. **Beta**

Obeležena 101. godišnjica prve srpske socijaldemokratske partije: Polaganje venca na spomenik Dimitriju Tucoviću

Nema izbora u gradskim opštinama

Iako je grad Kragujevac od lane, shodno važećem Zakonu o lokalnoj samoupravi, podeljen na pet opština, aktuelni saziv Skupštine grada odlučio je da se ovde ne organizuju izbori za predstavnike i organe onih pet gradskih opština. U Skupštini grada ovim povodom kažu da će izbor saveta gradskih opština biti ostavljen novom sazivu gradske Skupštine.

Z. Radovanović

Skupština Vojvodine u minut do dvanaest menja izborne propise za izbor pokrajinskih poslanika

Cenzus protiv manjina

Novi Sad - Ukoliko Skupština Vojvodine 10. avgusta usvoji novu odluku o izboru poslanika za pokrajinski parlament biće obezbeđeni preduslovi da predsednik vojvođanske skupštine Nenad Čanak raspiše pokrajinske izbore koji bi trebalo da se održe 19. septembra, u isto vreme kada i lokalni izbori.

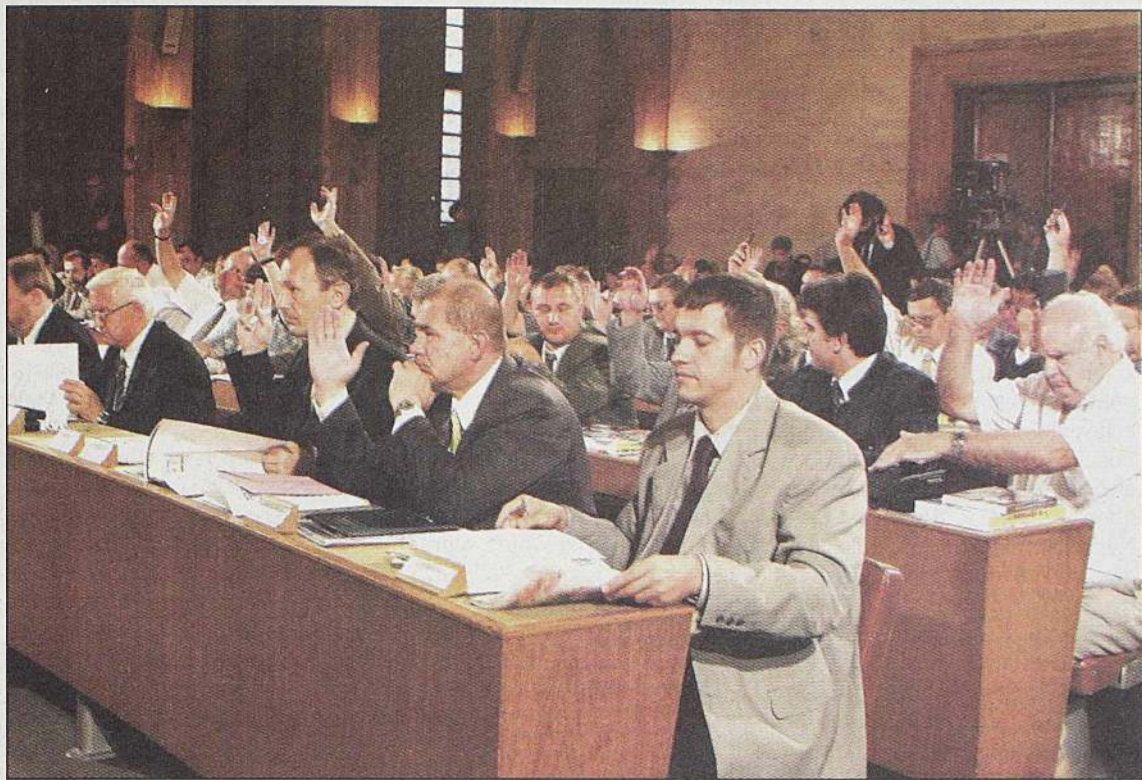
Po rečima sekretara pokrajinske skupštine Marije Žekić, odluka o raspisivanju pokrajinskih izbora mora da se donese najmanje 30 dana pre održavanja izbora, pa shodno tome, kako je rekla, još ima vremena da se to blagovremeno učini.

Bez obzira na datum održavanja izbora, odluka o novim izbornim pravilima u Vojvodini izazvala je burna negodovanja, naročito kod pripadnika nacionalnih zajednica koji smatraju da će biti diskriminisani, jer je Nacrtom odluke predviđeno da se 60 poslanika, po većinskom sistemu, bira u isto toliko izbornih jedinica, a još 60 mesta biće popunjeno po proporcionalnom sistemu, pri čemu je Vojvodina jedna izborna jedinica. Na ulazak u parlament mogu

da računaju liste koje prikupe najmanje pet odsto glasova birača.

U Vojvodini ima oko milion i 600 hiljada birača i ako na izbore izađe bar polovina, to znači da bi za ulazak u parlament trebalo najmanje oko 40 hiljada glasova, a poznato je da neke manjinske zajednice ukupno nemaju toliko pripadnika. Po dosadašnjim pravilima, pokrajinski poslanici birani su po većinskom sistemu, s tim da su u drugi krug ulazila tri prvoplasirana kandidata. Sadašnja vlast je žestoko kritikovala ovakav izborni sistem i najavljivala da će on odmah biti promenjen, ali, bez obzira na stabilnu većinu, odluka se menja, tako reći, u minut do dvanaest.

DSS je već posebno negodovala zbog prekrajanja pojedinih izbornih jedinica, a kao primer za to moguće je navesti izbornu jedinicu 8 u kojoj su pored fruškogorskih opština Beočin i Irig i naselja iz opštine Sremska Mitrovica, kraj Save - Mačvanska Mitrovica, Salaš Noćajski, Radenković, Ravnje i Zasavica. Opozicija smatra da je vladajući trijumvirat DS-LSV-SVM skrojio pravila po sopstvenoj

Sednica Skupštine Vojvodine

DSVM: Izborna pravila potpuni promašaj

Demokratska stranka vojvođanskih Mađara je preko svog poslanika Tibora Pala podnela devet amandmana na predlog odluke o izbornim jedinicama za pokrajinske izbore, čije se usvajanje očekuje na narednoj sednici pokrajinskog parlamenta. Kako je na jučerašnjoj konferenciji za novinare rekao lider stranke Andraš Agošton, izbore treba organizovati na osnovu lista stranaka, kako bi se utvrdila njihova pojedinačna politička snaga. Stav DSVM je da se favorizovanje snažnijih i bogatijih partija može izbeći smanjivanjem kvote broja potpisa za podršku liste sa šest na dve hiljade i osnovni cilj amandmana je obezbeđivanje bar nekakve ravnopravnosti manjinskih stranaka. DSVM traži da se izbori za svih 120 poslanika održe po proporcionalnom izbornom sistemu, kako bi stranke manjina mogle da učestvuju u raspodeli mandata, srazmerno broju osvojenih glasova, s obzirom na to da cenzus od pet posto diskvalifikuje većinu manjinskih partija.

- Smatramo da je predlog odluke potpuni politički promašaj i rezultat užeg dogovora između DS i SVM, uz asistenciju LSV, sa ciljem ostvarivanja izbornih rezultata, koji su postojali pre izbora za republičku skupštinu. Cilj SVM je da uz neku beogradsku stranku preko strateških dogovora zavlada Vojvodinom. Na vojvođanskoj političkoj sceni ni sada nema drugih mađarskih partija niti ostalih manjina i postojeći predlog odgovara tom cilju - rekao je Agošton.

Ukoliko Skupština Srbije odbije izmenu člana 22. Statuta Skupštine APV, prema kome svaka opština mora imati bar jednog poslanika u pokrajinskom parlamentu, Agošton kaže da postoji mogućnost održavanja izbora po starom izbornom sistemu.

- Braneći se da nije bilo vremena ni političkog dogovora, predlog odluke o izbornim jedinicama koji je ponudila aktuelna pokrajinska vlast, može se shvatiti kao namerno odugovlačenje sa određenim političkim ciljem - rekao je Agošton, ne precizirajući da li je u pitanju skrivena namera prolongiranja predaje vlasti poništavanjem izbora, pošto su i DSVM i DSS najavile podnošenje incijativa Ustavnom sudu, za utvrđivanje ustavnosti predložene odluke o izbornim jedinicama. **M. B.**

volji i proceni mogućnosti da zadrži vlast u pokrajinskom parlamentu.

Po oceni Pala Šandora, predsednika Demokratske zajednice vojvođanskih Mađara, nedopustivo je što se izborna pravila menjaju u poslednjem trenutku.

- Ovakvog mešetarenja nije nikad bilo. Ovo je gore nego za vreme vladavine Slobodana Miloševića, jer ni on nije menjao izborne zakone u godini izbora. Vlast koja se deklarise kao najdemokratskija u istoriji Vojvodine trebalo je da to učini mnogo ranije - smatra Pal Šandor. On je mišljenja da je antidemokratski sve ono što ne obezbeđuje srazmernu zastupljenost manjina u predstavničkim telima.

- Ovakva odluka je poptuno smišljeno skrojena protiv manjina. Odluka je tako skrojena da eliminiše ne samo manjine nego i grupe građana i to je vrlo loše. Autonomaske lideri su godinama tvrdili da imaju više sluha za manjine nego u Beogradu, a pokazalo se da su im manjine služile sa-

mo kao moneta za potkusurivanje i da vuku kola i donose glasove - ocenjuje Šandor.

DZVM će, kako tvrdi njen lider, izaći na pokrajinske i lokalne izbore samostalno ili u koaliciji sa drugim strankama „svuda gde bude mogla kao alternativa SVM“.

Lazo Hajduk Vojnić, predsednik IO Nacionalnog saveta Hrvata, takođe, smatra da je ovakav izborni sistem diskriminatorni za nacionalne zajednice, pa je neophodno obezbediti princip pozitivne diskriminacije i omogućiti da predstavnici manjina budu u pokrajinskom parlamentu.

- Manjinske nacionalne zajednice su totalno izbačene i onemogućene da imaju svoje zastupnike u vojvođanskoj skupštini - kaže Vojnić Hajduk i dodaje da je na strankama vojvođanskih Hrvata da se o tome oglase i donesu odgovarajuće odluke.

Predsednik Nacionalnog saveta Rumuna Daniel Petrović izjavio je da nije upoznat za Nacrtom odluke o iz-

boru pokrajinskih poslanika, budući da se nalazi na godišnjem odmoru, ali je najavio da će se u četvrtak sastati predstavnici osam nacionalnih saveta i dogovoriti o zajedničkom stavu i nastupu na pokrajinskim izborima.

Pokrajinski sekretar za upravu i manjine Tanmaš Korhec, ocenio je u intervjuu za Mađar so da predložena pravila neće posebno pogoditi mađarsku manjinu. On je, međutim, priznao da se može desiti da u pokrajinskom parlamentu ne bude predstavnika malobrojnijih manjina i dodao da bi utvrđivanje principa pozitivne diskriminacije za njih zahtevalo redefinisavanje čitavog sistema, a u vremenskom škrpicu nije bilo moguće obezbediti potreban konsenzus i za to.

Po oceni nekih analitičara, manjinama ostaje da bojkotuju pokrajinske izbore ili da u savezu više manjih nacionalnih zajednica ipak pokušaju da izbore ulazak u vojvođansku skupštinu. **R. Balac**

Predstavljen Dosije o medijima Nezavisnog udruženja novinara Srbije

Sve više tužbi protiv novinara

Beograd - Novi Dosije o medijima Nezavisnog udruženja novinara Srbije predstavljen je na jučerašnjoj konferenciji za novinare u Medija centru, a prema oceni njegovih autora, nakon petooktobarskih promena uočljiv je porast krivičnih prijavi protiv novinara. Baveći se situacijom u medijima u periodu od februara 2001. do maja 2004. godine, autori Dosijea uočili su da je fenomen podizanja i pokretanja krivičnih i građanskih sudskih postupaka protiv novinara i medija doživeo „evoluciju“ odmah nakon demokratskih promena, a trenutno se u Srbiji vodi blizu 300 takvih sudskih postupaka.

Predsednik NUNS Nebojša Bugarinović smatra da nismo mnogo odmakli od perioda kada su tužbe bile naša svakodnevnica.

- Razlikuje se samo što nema one tenzije kakva je bila ranije, političke ličnosti se manje javljaju kao tužioci nego što je to ranije bio slučaj, retko se presuđuje u korist onih koji tuže, ali sama činjenica da postoji ovoliko broj tužbi ukazuje da se na neki način novinarima upućuje opomena da ne bi trebalo suviše ozbiljno da shvataju svoju struku i da će svaki po-

U Srbiji se vodi blizu 300 sudskih postupaka protiv novinara. Sa jučerašnje prezentacije Dosijea NUNS

kušaj da se bude analitičan ili kritički biti jasno osuđen na pojavljivanje pred sudovima - istakao je Bugarinović na juče-

rašnjoj promociji Dosijea o medijima NUNS.

Dejan Anastasijević, novinar nedeljnika Vreme, protiv koga su u toku dva aktivna procesa, ukazao je na činjenicu da on i njegove kolege sve više vremena provode u sudnici umesto za kompjuterom. Željko Bodrožić, urednik Kikindskih novina, protiv kojih se u ovom trenutku vodi 10 procesa, naveo je da postoje dva slučaja u kojima su Kikindske novine zaista krive, ali da kod nas institucija izvinjenja očigledno još uvek nije zaživela.

- U svakom gradu u Srbiji gde ima smelih i odličnih no-

vinara, te redakcije su dospele u žižu javnosti zato što su se novinari tih redakcija u učmalim sredinama, u sredinama gde vlada palanački duh, osmelili da pišu o tabu temama i temama o kojima niko od novinara nije pisao, jer u lokalnu su novinari još veći poslušnici nego u velikim centrima - naglasio je Bodrožić.

Kao osnovnu odliku procesa koji se vode protiv medija i novinara, u NUNS navode činjenicu da postupke ni u jednom slučaju nije pokrenulo javno tužilaštvo, već da su ih redovno pokretala lica koja su smatrala da su oštećena, a da je krivac je uglavnom počinilac - novinar. **N. D.**

Izneverene nade Srba (2)

Pakt s đavolom

KIOSK

LEFIGARO

PARIZ

telj Đelić - jer je digao ruku na suviše velike moćnike. Oktobra 2002, Radović je primoran da da ostavku. Zbog svoje lične sigurnosti, vratio se u Francusku, čiju nacionalnost takođe ima.

U to doba beogradska štampa je puna napisa o korupciji za koju je optuživano neposredno Đinđićevo okruženje. Šest meseci kasnije, Đinđić ubija bivši član tajne službe povezan sa mafijom, koja trguje drogom. Đinđić, da bi ubrzao pad Miloševića i da bi učvrstio svoju vlast u nastanku se u početku oslanjao na njih. Pakt sa đavolom. A kada je hteo da se oslobodi njihovih nekadašnjih zaštitnika i da ih pošalje Haškom sudu, uzeli su u ruke snajper, i dok je izlazio iz automobila, u dvorištu svoje kancelarije ubili su ga.

Đinđić je obećao svojim sugrađanima i međunarodnoj zajednici politiku reformi, koja ima za cilj da izgradi državu prava sposobnu za život u kojoj će vladati transparentna tržišna ekonomija. Posle obećavajućih početaka, reforme su se zaglibile i obični građani nisu videli nikakav boljitak. Paralelno, malobrojna kasta obogaćenih u režimu Miloševića, nastavila je život na visokoj nozi.

Koštica, sa svoje strane, uspeo je da ostane siromašan i čistih ruku, na distanci od oligarha i poslovnih krugova. Ali on nije hteo da očisti vojsku, drugi stub Miloševićevog režima, jedinu instituciju direktno pod njegovom upravom. Opirući se svim snagama zahtevima Haškog suda, Koštica je odbio od sebe deo međunarodne zajednice.

Srbija, neopterećena preprekama kolonijalne zavisnosti, sa stanovništvom koje je sačuvalo visok nivo obrazovanja, nema nijedan suštinski razlog da ekonomski ne uzleti. Ali u nedostatku političkog vođstva, koje bi bilo na nivou zadatka, zemlja prolazi kroz izuzetno sporu tranziciju, koja čak zapada u stagnaciju. Beograd, u koji stiže novac iz dijaspore, u kome su izložili prepuni uvoznih proizvoda stvaraju iluziju. Gradovi u unutrašnjosti pokazuju bedu. Svuda su vidljivi upropašćeni industrijski pogoni i oronuli stambeni objekti. Samoupravljajući komunizam je prošlost, ali ništa ga nije zamenilo. Porodice preživljavaju zahvaljujući novčanim pošiljkama iz inostranstva i solidarnosti rodbine sa sela koja ih pomaže u hrani.

U doba rušenja Berlinskog zida 1989, Jugoslavija, još uvek ujedinjena, bila je daleko najbogatija zemlja od svih na istoku Evrope. Životni standard u Beogradu je bio poput onog u Lisabonu, dok mu je Prag zavideo. Deset godina Miloševićevog režima su učinili da je Srbija postala najsiromašnija zemlja nekadašnjeg komunističkog bloka. Bruto nacionalni proizvod je tokom tog perioda sveden na polovinu. A izdaja nade koja se rodila sa revolucijom 5. oktobra 2000. učinila je da je tranzicija postala najduža u Srbiji u odnosu na sve istočnoevropske države.

Reno Žirar

Priredio i preveo Zoran M. Cvijić

Krajnje vreme za presecanje kosovskog Gordijevog čvora

Opasno sedenje na dve stolice

Dragan M. Kostić

LIČNI STAV

Najnovije poruke koje nam stižu iz sveta više govore o nama samima, nego o nekoj drastičnoj promeni odnosa centara moći, Amerike i Evropske unije, prema kosovskoj problematiki. Jedina stvarna novina je sama forma tih poruka, koja je ovog puta eksplicitnija nego ikada do sada. Evropa nam poručuje da rešenje vidi na širem nivou, u okviru dogovora Srbije, Kosova i Crne Gore, a sa konvencije američke Demokratske stranke stiže nam snažan poklič proalbanskog lobija.

Poruka o potrebi trojnog dogovora, na žalost, pokazuje da smo u našoj politici prema kosovskom problemu negde „debelo“ zalutali. Reč je, pre svega, o tome da smo dopustili da sazri ta ideja o trojnom dogovoru, koja asocira na rešenje sa Kosovom kao trećom republikom, unutar granica sadašnje državne zajednice Srbije i Crne Gore. A, mi se „ubismo“ zalažući se za Rezoluciju 1244. UN, zbog njenog člana kojim se Kosovo definiše kao teritorijalni deo naše sadašnje države. Jasno je da smo to činili u najboljoj nameri, u očajničkoj želji da imamo kakav takav adut u rukama, ali je došlo vreme da taj bumerang počinje da nam se vraća, jer to sa trećom republikom Kosovom zadovoljava kriterijum međunarodne zajednice o nepromenljivosti granica na Balkanu. Verovanje, da će nam sami kosovski Albanci u ovom slučaju ići na ruku, i da neće prihvatiti jedno ovakvo rešenje, predstavljalo bi samo našu novu zabludu. Oni su do sada pokazivali izuzetnu spremnost na kratkoročne kompromise zarad ostvarivanja svog glavnog dugoročnog cilja - potpune nezavisnosti.

Za izrečenu tezu o tome da smo negde „debelo“ zalutali, na nesreću, postoji još mnogo primera. Među njima se svakako izdvaja naša horska beseda o potrebi odlaganja konačnog rešenja statusa Kosova. Uz svesno prihvatanje one o tome kako je lako biti general posle bitke, ipak se mora konstatovati da je više nego uočljivo da je odmah, još 6. oktobra 2000, trebalo insistirati kod međunarodne zajednice, u ime novog demokratskog režima, da se što hitnije reši konačan status Kosova. Ta šansa je nepovratno propuštena (verovatno se smatralo da postoje neke preče potrebe). A, pokazalo se, da se svakim novim danom protektorata vrši prenos sve većih ovlašćenja na Vladu i Parlament Kosova, i da to poprima neprihvatljive razmere. Srbi se na Kosovu već sada tretiraju kao manjina, kao etnička grupa (uz šta sleduje i tome odgovarajući tretman). Kao da smo smetnuli s uma da nam je nekadašnja Baidinterova komisija, koja je konstatovala raspad SFRJ (i koju smo tako zdušno napadali) dala u ruke jak argument, ozvaničivši raspad države po AVNOJ-evskim granicama. Sami sebe smo doveli i u poziciju, da na sav glas vičemo o strahotama ovogodišnjih martovskih

događanja i tražimo povratak proteranih u tom etničkom čišćenju uz obnovu porušenog, a da nam se čak i tako nešto može „obiti o glavu“, jer time duboko u drugi plan guramo sva ranija zlodela. Ne potcenjujmo kosovske Albance, misleći da oni ne znaju da bi ispunjenjem tih uslova, odnosno samom restauracijom stanja na Kosovu pre ovogodišnjih martovskih razaranja, zaradili odlučujuće poene. Oni su u mogućnosti da apsolutni mir na Kosovu uspostave u roku od 24 sata, i da kažu ono što međunarodna zajednica od njih željno očekuje: evo multietničkog saživota. Pobjeda bi im bila na dohvata ruke. Ali, problem je u tome što bi to bila pirova pobjeda. Srpske „enklave“ na Kosovu (računajući tu i tzv. severni deo) su još uvek toliko velike, da ne dozvoljavaju stvaranje nove kompaktno države. Znamo, da bi takve „enklave“ bile kamen spoticanja koji bi, pre ili kasnije, doveo do cepanja Kosova, na šta oni nikako nisu spremni. Zato je jedini svetao trenutak u poslednjih nekoliko

ta želja nije više posedovala zajedničke koordinate moćnika - pokret nesvrstanih je nestao sa lica zemlje.

U Americi se na vlasti tradicionalno smenjuju dve partije. Ako su se sa konvencije demokrata čuli proalbanski tonovi, hajde da vidimo šta kažu oni drugi - Republikanci. Prvo, nesumnjivo je da je sadašnja američka administracija, tokom ovog boravka Republikanaca u Beloj kući, počela sa razumevanjem da se udubljuje u suštinu kosovskog problema. To je, svakako, proces koji nama ide u prilog. Drugo, predsednik Buš dobro uvida opasnost od terorista svih boja, po svetski mir i zajednički život. I, treće, predstoje izbori u SAD. U toku je žestoka borba za glasače. Tu je na potezu naša dijaspora. Moramo konačno početi da se razumemo. Mi da shvatimo njih, i oprostimo im indiferentnost i druge stvari koje im zameramo, a oni da shvate nas, i oprostite nam godine ignorisanja njihovog postojanja, i još mnogo toga. Vreme je da naši ljudi, Amerikanci srpskog porekla, postanu

Ovoj generaciji je zapalo teško breme: da preseče kosovski Gordijev čvor. Na to se ne možemo žaliti - i ovoj generaciji Albanaca sa Kosova zapao je isti zadatak. Mnogi od njih sanjaju nezavisnu državu Kosovo. Mnogi od nas sanjaju srpsko Kosovo. Ovakvi snovi se ostvaruju, ili guše, ili ratovima ili za „zelenim stolom“. I kod jednog i kod drugog načina, presudna je volja moćnih

godina, nedavni plan Skupštine Srbije o decentralizaciji Kosova. On itekako potencira postojanje tih „kamenčića“ u cipelama boraca za nezavisno Kosovo. Ali, to svakako nije dovoljno.

Tako dolazimo do druge poruke s početka teksta, pristigle s one strane okeana, ali i do pitanja državne strategije, naše dijaspore i lobiranja. Kad je u pitanju strategija Srbije prema Kosovu, moramo se pod hitno odrediti sedenja na dve stolice. Ta taktika, sadržana u onoj narodnoj o umiljatom jagnjetu, odavno je prevaziđena u međunarodnim odnosima, i verovatno u nas predstavlja recidiv titoističkih vremena. I poslednji zagovornici te teorije „umiljavanja“ moraju konačno shvatiti da je tajna Titovog uspeha proizvod dešavanja sa svim suprotnim smerom. Naime, tadašnja dva centra moći su, u nameri da grupišu „nekontrolisane“ zemlje trećeg sveta radi lakše manipulacije, odabrali Tita kao obostrano prihvatljivu ličnost, jer je pažljivo slušao naloge „desnog“, a imao ideologiju koja zadovoljava „levog“. Nije on bio taj koji je „umiljato“ balansirao, nego su njegova politika i rezultati bili proizvod kvalitetnog izvršavanja zajedničke želje oba moćnika. Na kraju krajeva, sve se i završilo kada

svesni svoje uloge i da počnu da razmišljaju i o Kosovu, kao o svojoj prapostojbini. Vreme je da konačno i međusobno oprostite jedni drugima, i da pokušaju da stvore moćnu prosrpsku grupaciju koja će se na izborima opredeliti za onoga ko im ponudi, između ostalog, po Srbiju i Srbe pravedno rešenje statusa Kosova. I da taj uslov za glasno, jasno i unapred.

I mi, ovde u Srbiji, moramo konačno preuzeti odgovornost. Ovoj generaciji je zapalo teško breme: da preseče kosovski Gordijev čvor. Na to se ne možemo žaliti - i ovoj generaciji Albanaca sa Kosova zapao je isti zadatak. Mnogi od njih sanjaju nezavisnu državu Kosovo. Mnogi od nas sanjaju srpsko Kosovo. Ovakvi snovi se ostvaruju, ili guše, ili ratovima ili za „zelenim stolom“. I kod jednog i kod drugog načina, presudna je volja moćnih. Na nama je da na tu volju utičemo što je više moguće. Da se damo u pamet i počnemo da ozbiljno radimo na realizaciji srpskog sna. A, svako razuman, na obe strane, spreman je da prihvati i častan kompromis, ako se do tako nečeg uopšte može doći.

Autor je nezavisni konsultant iz Beograda

VIC

Danas

Mladi Irac ulazi u ispovedaonicu i počinje da se ispoveda svešteniku:

- Oprosti mi, oče, jer sam mnogo zgrešio. Kriv sam zbog greha preljube sa jednom udatom ženom iz ovog mesta.

- A koja je to žena, sine?

- Žao mi je, oče, ali ne bih želeo da je odam.

- Da to nije Margareta O' Rili? - nagađa sveštenik.

- Nije, oče.

- Onda - da nije možda Katlina Makbrajd?

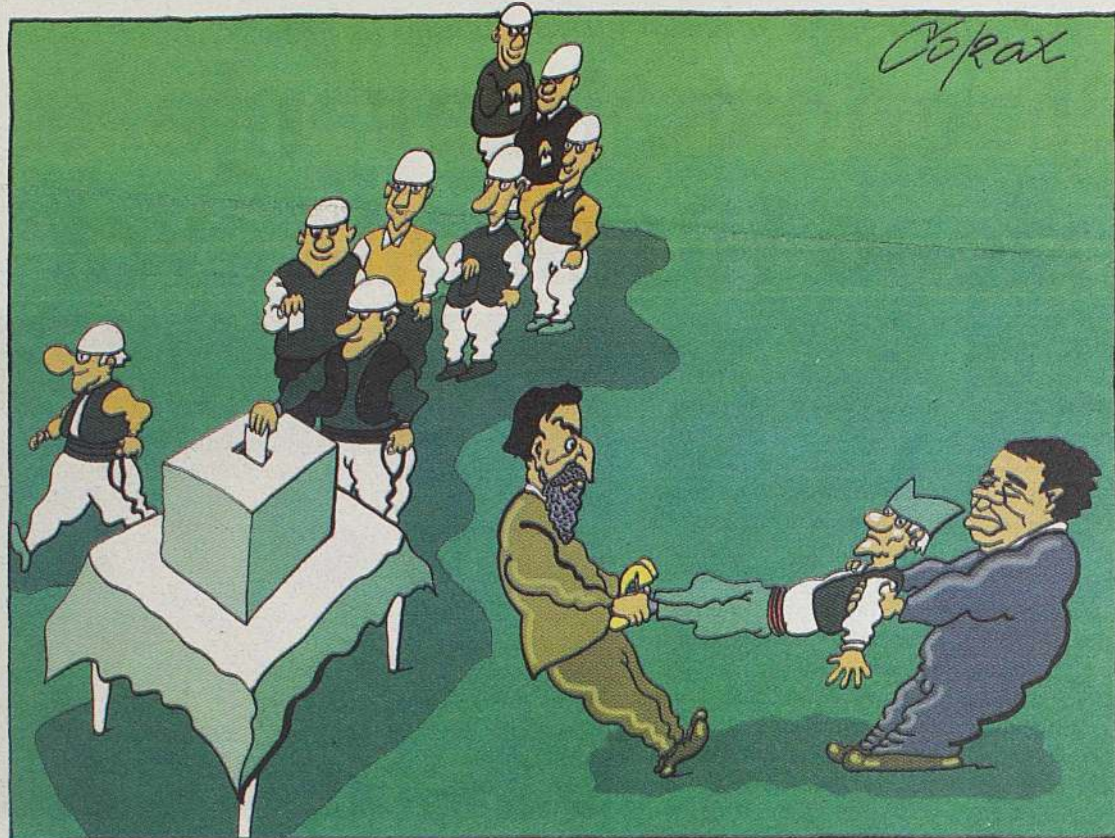
- Oprostite mi, oče, ali ne mogu vam odgovoriti - reče momak i istrča iz crkve.

Napolju, pita ga drug:

- Je li ti pop oprostio grehe?

- Nije, ali dao mi je dve dobre adrese!

Prilog čitaoca Žike iz Beograda

Sveta voda u Soraba

Dragan Vujadinović

HLEBA I IGARA

U našoj ekonomiji, kao na onom čuvenom Remarkovom „zapadu“, ništa novo. Osim što se usporilo i osporilo ono što je bilo početo. Kao ništa ne valja, treba revizija. Što bi bilo OK, kada bi se uporedo nastavilo sa privatizacijom i promenama sistema. Uključujući i drastične mere i poteze. Kao što su restrukturiranja, stečaj i likvidacija čitavog niza realsocijalističkih dinosaurusa, koji su, kako bi to rekao veliki francuski prosvetitelj Deni Didro „odavno mrtvi, ali niko nema hrabrosti da im to kaže“.

Dakle, tavorimo. Poješće i nas, i naš „jaki“, (polu)konvertibilni dinar, spoljnotrgovinski deficit, nekonkurentnost i fiksni troškovi. Jer, mi nemamo šta drugo da ponudimo Evropi, osim onog što raste „u“ i „iz“ zemlje. Pod uslovom da to izvadimo ili oberemo. Čim više rada i (naše) tehnologije, to smo manje konkurentni.

Drugim rečima, potrebno je da prodamo ili zaboravimo naše „zastave“, „petoljetke“ i ine „gigante“. Da se vratimo onom što imamo. I da naučimo kako da od toga napravimo

„brend“, kako bi se to kazalo terminima savremenog marketinga.

Prateći trag naših potencijalnih brendova, posle maljenskih trava usidelica, stigoh u okolinu Valjeva. Prava srpska Dalmacija. Uvale, vrtače, krečnjaci. Između se zaplela čarobna reka Gradac. Duboki zeleni virovi, pa suva korita. Pobjegne voda u neke dubine. Pa sve tako. Na površini se čitavo leto moliš za malo kiše. Pa i kada padne, brzo je neke unutrašnje centrifugalne sile odvedu u „središte zemlje“. Zato su dubine pune voda. Mineralnih, termalnih, lekovitih.

Uvek ih je bilo. Ali su u Valjevu pravili krušike, elinde i druge metalne

Pojješće i nas, i naš „jaki“, (polu)konvertibilni dinar, spoljnotrgovinski deficit, nekonkurentnost i fiksni troškovi. Jer, mi nemamo šta drugo da ponudimo Evropi, osim onog što raste „u“ i „iz“ zemlje. Pod uslovom da to izvadimo ili oberemo. Čim više rada i (naše) tehnologije, to smo manje konkurentni

„titane“, koje je tržišna ekonomija prosto zbrisala sa ekonomske mape.

Kad smo ušli u kako-tako normalnu iz obrnute ekonomije (čitaj - iz društvene u privatnu svojinu), počeo da se dešava ono što će se tek dešavati. (Ukoliko do tada ne bankrotiramo). Iz „društvenih“ fabričkih hala, radnici izlaze na barsku prugu i ulice, a iz novih privatnih, potekla voda, koje je na planeti sve manje, kako je stanovnika sve više. Potvrdilo se da smo „nebeski narod“. Treba napojiti toliko žednih i bogatih. Ima da se takmičimo i brendiramo do besvesti.

Elem, za godinu dana u Leličkom

karstu, na tridesetak kilometara razdaljine, nikle tri fabrike vode.

Na sedam kilometara od Valjeva, kada se krene u Mionicu ili na Divčibare, u Petnici, varošici mladih istraživača i talenata, potekla „VUJIĆ VODA“. Braća Vujići, poput njihovih starijih i mnogobrojnih brothers-a Karića, krenuli u diversifikaciju. Kroz svoje čuvene prozore i vrata, videli šta Evropi treba.

Nastavimo istim putem, i posle desetak kilometara u Rajkoviću nas čeka čitavo gradilište. Privatno preduzeće RAJKOVIČKI IZVOR kaptiralo tri izvora, četvrti (RAI 4) se ispituje u obližnjem selu Ključu, a na brežuljku iz-

nad Rajkovića, pored lepo uređene gazdine hacijende se ubrzano pravi fabrika vode. Priča mi jedan prijatelj, advokat, da je investitor kada je bio dete, čuvajući krave po letnjim žegama, stalno sanjao bistrice potoke na njegovim rajkovičkim livadama. Zar nije lepo da se, makar nekome, dečiji snovi ostvare.

Iz Rajkovića preko Mionice, posle nekih petnaestak kilometara, stižemo u Toplicu, iliti banju Vrujce. Na ulazu ogromna fabrika vode, u istom krugu i hotel, restorani i bazen. Okolo luksuzne limuzine sa registracijom SU(botica). Braća Đorđevići, zna se, oni čiji „next“ sok od maline pije Naomi Kembel. Znaju ljudi kako se „brendira“. Važne persone, fabriku otvorili Sveta Marović i „zlatni“ košarkaši.

Holly Water u Soraba, rekao bi Milić Stanković. Alijas Milić od Mačve. Da i mi imamo nešto „sveto“. Svetsko a naše.

AFOKRIZAM

Danas

Samo hrabre sreća prati. Ostale prati sopstvena senka! **Ivana Srečković**

Dogovor u Ženevi

KOMENTAR

Danas

Za razliku od lanjske godine, kada je propala konferencija u meksičkom gradu Kankunu, dogovor bogatih i siromašnih u okviru Svetske trgovinske organizacije ovoga puta se nije završio neuspehom. Uspeh, međutim, nije tako sjajan kako se, možda, u prvom trenutku učinilo posle vesti da je u nedelju u Ženevi postignut sporazum po kojem će bogati smanjiti poljoprivredne subvencije na koje danas odlaze milijarde dolara, suziti broj proizvoda koji se štite visokim carinama i ukinuti izvozne subvencije. Bogati su, čak, pristali da utvrde i rok u kojem će se to sprovesti, ali taj rok tek treba precizirati. Sporazum je u velikoj meri tek načelan, a do njegove efikasne primene još je dug put.

Iz naše domaće perspektive sve to može da izgleda pomalo čudno. Kako neke zaostale poljoprivrede uopšte mogu da konkurišu poljoprivredama bogatih zemalja kad su njihove agrotehničke mere i mehanizacija više nego superiorni od onoga čim raspolažu siromašni? Pa naš domaći problem je upravo suprotan. Evropska unija traži da naša zemlja ukine carinske barijere za njihove proizvode.

Deo odgovora na ovo pitanje leži u onoj aferi oko prepakivanja šećera. Šećer od šećerne trske neuporedivo je jeftiniji od šećera koji se dobija od šećerne repe, ali šećerna trska u Evropi ne raste. Da bi sačuvala svoje proizvođače Evropska unija daje više nego izdašne subvencije i izvozne premije, a od uvoza jeftinog šećera od šećerne trske brani se visokim carinama. Drugi takav proizvod, a za siromašne prvi po značaju, je pamuk. Na listi je i pirinač koji Japan, recimo, štiti carinom od 500 odsto.

Tako dolazimo do paradoksa da i pored uspešne poljoprivredne proizvodnje u nekim siromašnim zemljama vlada glad. Najkarakterističniji primer za to je zapadna Afrika koja trpi posledice trgovinskih blokada oko pamuka. Šta im vredi pamuk koji ne mogu da prodaju po ione razumnim cenama? U celoj toj priči vidi se i krajnja neravnopravnost. Bogati nameću pravila koja njima odgovaraju. Pa se tako traži da siromašni svoju industrijsku proizvodnju ne štite preteranim carinama. A kod poljoprivrede je, kako smo videli, druga priča. Naravno da bi pravila igre morala biti jednaka za sve, ali to očigledno nije lak posao. Neće biti ni tako brz, strahuju s pravom siromašni, ali je dobro da se rešenja ipak naziru.

MAJK TAJSON

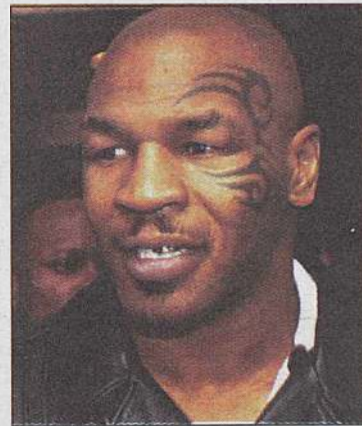
Legenda o Gvozdenom

LIČNOST

Danas

Nakon što ga je u „povratničkom“ meču nokautirao Deni Vilijams u četvrtoj rundi, najčuveniji bokser današnjice i dalje ima impresivan životni skor - 50 pobeda, pet izgubljenih i dva otkazana meča, 44 nokauta, jedno odgrizeno uvo, kriminalni dosije, zatvorski staž, titulu najmlađeg šampiona u istoriji superteške kategorije, tri titule (WBC, WBA i IBF) u istoj sezoni...

Majk Džerard Tajson, rođen je 30. juna 1966. u Bruklinu. Od 14. godine život mu se kreće između boksa, kriminala i zatvora - nakon smrti majke trener mu je postao staratelj, a već '83. se ponovo našao u popravnom domu zbog seksualnog zlostavljanja dvanaestogodišnjakinje. Kako '84. nije ušao u olimpijski tim, po savetu trenera Kusa Damata prelazi u profesionalce i u prvoj godini beleži svih 15 pobeda. Već naredne godine postaje najmlađi šampion u superteškoj kategoriji i objedinjuje tri bokserske titule. Po sistemu red boksa, red zatvora - razvodi se od Robin Givens s optužama da ju je zlostavljao, a zbog optužbi za silovanje osamnaestogodišnje Dezir Vošington, odlučio je tri (od dosuđenih šest) godina zatvora. U zatvoru je „Gvozdeni“ Tajson prešao na islamsku veru i postao pristalica komunizma (tetovaža Mao Ce Tunga na ruci). Na ringu slede tri lake pobede (za skromnih 65 miliona dolara), pa poraz od Ivandera Holifilda kome je u uzvratnom meču „gricnuo“ komadić uva zbog čega je zaradio tri miliona dolara kazne, godinu dana van ringa i zabranu boksovanja u bokserskoj Meki - Nevadi. Karijera mu

kreće nizvodno, a tome uveliko doprinosi i izgubljeni meč od Lenoksa Luisa 2002. u Memfisu i drugi razvod.

Oko 250 ili čak 300 miliona dolara je „isparilo“, pa je bio prinuđen da proda ceo vozni park (28 limuzina i trkačkih kola) i sve nekretnine, skupocene ljubimce - bengalske tigrove - ali i da otkáže privatni avion koji je njegovu decu vozio u školu. Brojni su razlozi za njegovu povlačenje po sudovima - malkljanje menadžera, demoliranje hotela, potkupljivanje policajaca koji su ga uhvatili u saobraćajnom prekršaju i slični zahvati. Na meč protiv Denija Vilijamsa bio je prinuđen kako bi se izvuкао iz bede - priznao je da je spavao po skloništim za beskućnike, a da su mu pomagali dileri droge kojima je bio simpatičan. Poslednjih godina gotovo da je pretplaćen na visok rang u trci za „najglupljeg Amerikanca“ titulu za koju se kvalifikovao brojnim izjavama. Jedna od njih je i ona da mu se njegovo lice ionako nije dopadalo nakon što ga je „ukrasio“ ogromnom tetovažom. Ipak, ostaje legenda o „Gvozdenom“ - ako ne drugačije, ono na kompjuterskim igricama. **Nataša Bogović**

Povodom komentara „Sveštenik pod zaštitom“

Svi krše zakone

REAGOVANJA

U vašem komentaru postavljeno je pitanje zašto bi neko svešteno lice počinilo kriminalno delo. Na to nije lako odgovoriti, ali je činjenica da sveštena lica krše zakone. Poznati su problemi katoličke crkve sa seksualnim prestupnicima, a i kod nas, izgleda da ih ima. Srpska pravoslavna crkva - koliko mi je poznato - još uvek nije oprostila Jevrejima

prispisano ubistvo Isusa Hrista, i za vreme liturgije čuju se reči koje naš zakon izričito zabranjuje, a sa govornica džamija, u zemljama gde se muslimanski verski funkcioneri ne plaše da govore, odjekuju reči mržnje i pozivi za džihad protiv svih, a naročito Amerikanaca, bez obzira na pol, uzrast i rasu. Svi ti ljudi bi voleli da imaju zakonsku zaštitu i da nesmetano teraju svoje, kao, uostalom, i mnogi drugi prekršioći zakona.

Bogoljub D. Jovanović, Beograd

ekonomično i ekološki
za sve motore koji koriste dizel gorivo
ekološko gorivo NIS-Rafinerije nafte Novi Sad
EURODIESEL

Nemački stručnjaci strahuju
od novog poskupljenja goriva

Dostignuta rekordna cena barela nafte

Berlin - Nemački stručnjaci strahuju od nove eksplozije cene mineralnih goriva, koje je u julu već dostiglo rekordne cene. Kako je saopštio Nemačko udruženje naftne industrije, litar super benzina je u Nemačkoj u julu u proseku koštao 1,174 evra, što je za 2,4 centa više nego u junu. Litar dizela poskupeo je za 1,8 odsto i u julu mu je cena u proseku bila 0,94 evra. Udruženje je istaklo i da je porast cena nafte na svetskom tržištu izazvao dosad neviđenu konkurenciju među lancima benzinskih pumpi. U borbi za potrošače, kompanije su samo u prvom polugodištu ove godine 48 puta podigle cene goriva,

dok su potom one snižavane 110 puta.

Stručnjaci u Nemačkoj, kako pišu specijalizovani mediji, ocenjuju da bi rekordna cena nafte koja je danas, prema navodima predstavnika Organizacije zemalja izvoznica nafte (OPEC) iznosila 38,69 dolara po barelu, mogla da raste i dalje ukoliko ruski koncern Jukon bude smanjio ili obustavio svoju proizvodnju od 1,7 milijardi barela dnevno. Od daljeg rasta cena u Nemačkoj posebno strahuju avio-kompanije. Međunarodno udruženje avio-kompanija očekuje, kako prenose mediji, porast troškova od najmanje 10 milijardi dolara. **Beta**

Predsednik Odbora direktora KAP najavio tužbu protiv GZP

Podgorica - Predsednik Odbora direktora podgoričkog Kombinata aluminijuma (KAP) Mihailo Banjević najavio je tužbu protiv Grupe za promene (GZP), nakon najave ove nevladine organizacije da će podneti krivične prijave protiv njega.

GZP je najavila da će vrhovnom državnim tužiocu Crne Gore protiv Banjevića podneti dve krivične prijave i to zbog „zlopotrebe službenog ovlašćenja i nesavesnog rada u privredi, kao i zaključenja štetnih komercijalnih ugovora“ sa švajcarskim „Glenkorom“ i fabrikom anoda „Anotek“ sa Devičanskim Ostrva. Banjević je u svom reagovanju podsetio „na teške uslove poslovanja“ u vreme sankcija međunarodne zajednice i NATO bombardovanja 1999. godine.

Ne treba nikoga ubeđivati koliko je tada bio rizik za ulaganje. Domaće banke nisu mogle, niti htele da odobre bilo kakav kredit KAP zbog ne likvidnosti i ogromnih problema - naveo je predsednik Odbora direktora fabrike aluminijuma i ocenio da je tada

povoljnije bilo sklopiti ugovor sa švajcarskim „Glenkorom“.

GZP je tokom javne rasprave o privatizaciji KAP opet tužila Banjevića da je potpisivanjem ugovora o menadžmentu sa „Glenkorom“ toj kompaniji dao „neograničeno upravljanje“ nad fabrikom aluminijuma. Prema tvrdnjama GZP, KAP godišnje gubi između 12 i 15 miliona dolara zbog ugovora sa firmom „Anotek“ od koje kupuje anode po ceni 217 odsto većoj od onih na svetskom tržištu. GZP je najavila krivične prijave i protiv predsednika Crne Gore Filipa Vujanovića, koji je u vreme potpisivanja komercijalnih ugovora bio na čelu vlade, kao i protiv direktora državnih fondova. Ova nevladina organizacija je vrhovnom državnim tužiocu već podnela krivične prijave protiv nekadašnjih ministara finansija i privrede Mirolava Ivaniševića i Vojina Đukanovića, zbog obnovane sumnje da su prekršili ustav i zakon potpisujući ugovor o reprogramu KAP-ovih dugova iz 2001. godine. **Beta**

Predrag Nenezić, ministar turizma u Vladi Crne Gore

U vodosnabdevanje uloženo 10 miliona evra

Predrag Nenezić, ministar turizma u Vladi Crne Gore, ocenjujući trenutnu turističku situaciju u Crnoj Gori, kaže za Danas da su u Crnoj Gori zadovoljni posetom turista kako u predsezoni tako i u sezoni.

- Stranih turista je za oko 34 odsto više nego prošle godine a najviše ih je iz Nemačke, Skandinavije, Rusije, Češke i Slovačke, dok je broj domaćih gostiju isti kao i lane, kaže Nenezić.

Navodeći razloge koji su doprineli da Crna Gora ove godine bude atraktivna destinacija za strane turiste on ističe da je dosta urađeno na rešavanju problema koji su predstavljali „rak ranu“ crnogorskog turizma“. Reč je, pre svega o vodosnabdevanju i drugim komunalnim uslugama koje prethodnih godina nisu bile na zadovoljavajućem nivou.

- Za rešavanje problema vodosnabdevanja, crnogorska vlada je izdvojila oko 10 miliona evra, uradilo se dosta na poboljšanju saobraćajne infrastrukture, rešavanju problema deponovanja čvrstog otpada kao i na poboljšanju snabdevanja električnom energijom. Ove godine minimalnih restrikcija u snabdevanju vodom bilo je samo u Kotoru i Herceg Novom, tvrdi Nenezić.

Prema njegovim rečima, ostaje još da se stepen sigurnosti boravka na moru podigne na viši nivo i na tom planu su već učinjeni prvi koraci osnivanjem obalske straže, a odgovarajućom zakonskom regulativom treba rešiti problem buke koja dopire iz kafića i narušava odmor turista.

Na pitanje da li su u visoke cene, na koje se i ove godine turisti žale, uračunate i komunalne usluge, Nenezić kaže da u cenu aranžmana nisu uračunate ove usluge. S tim u vezi on podvlači da je više od 95 odsto cena ostalo nepromenjeno i da u tom domenu nije moglo biti neprijatnih iznenađenja za turiste.

- Crnogorskim propisima je uređeno da se cene mogu menjati samo dva puta godišnje. Time se izašlo u susret potrošačima koji su se o tome mogli da se informišu još u aprilu ove

Do kraja godine još deset hotela biće privatizovano: Predrag Nenezić

godine, kaže on i dodaje da se u turističkoj ponudi Crne Gore vodilo računa da se „za svačiji džep nađe po nešto“.

Kao jedan od razloga zbog čega je kvalitet ponude iz godine u godine sve bolji, Nenezić je

Na Crnogorskom primorju više od 100.000 turista

Prema podacima Turističke organizacije Crne Gore, ovog leta, u Crnoj Gori boravi oko 104.287 turista, pri čemu je 22.565 turista smešteno u hotelima, 2.985 u kampovima, 14.230 u odmaralištima, dok se u privatnom smeštaju nalazi oko 32.107 turista. Procenjuje se da se broj neprijavljenih gostiju kreće oko 32.700. Prema podacima TOCG u Crnoj Gori boravi 56.263 domaćih i 15.324 stranih gostiju a po posećenosti izdvajaju se Budva (sa ukupno 30.570 gostiju), Herceg Novi (14.017), Ulcinj (8.920) Bar (8.419) i Kotor sa 5.645 gostiju.

Oko 1.200 radnika JP Površinski kopovi Kostolac blokiralo separatore na ugljenokopu Drmno

Krivične prijave protiv Štrajkačkog odbora

Kostolac - Nekoliko stotina radnika delova preduzeća Površinski kopovi Kostolac blokiralo je juče oko 13 sati separatore na ugljenokopu Drmno. Oni su se na ovaj potez odlučili zbog toga što im se u toku jučerašnjeg protesta nije obratio niko od rukovodstva EPS, niti iz Vlade Srbije. Štrajkači su se juče ujutro okupili ispred Direkcije preduzeća i uputili otvoreno pismo Borisu Tadiću, Vojislavu Koštunici, Miroljubu Labusu i Rasimu Ljajiću tražeći pomoć za razrešenje sopstvenih problema jer su, kako

navode, prilikom posete Kostolcu uvek davali podršku. Kako im se do 12 sati niko nije obratio radnici su odlučili da blokiraju separatore koji pripadaju privatnim preduzećima. Reč je o mašinama koje odvajaju sitan od krupnog uglja.

Prema rečima članova Štrajkačkog odbora, sumnja se da iza angažovanja privatnika stoje neki direktori Površinskih kopova. Blokada separatora će trajati do ispunjenja zahteva radnika. Posetu Kostolcu, prema rečima predsednika sindikata TE Kostolac Uglješe Cvetkovića, najavio je ministar rudarstva i ener-

getike Radomir Naumov, ali se do početka blokade nije pojavio. Podršku štrajkačima pružilo je stotina radnika Elektrodistribucije Beograd, koji su stigli u Kostolac, kao i Štrajkački odbor TE Kostolac. Ljubiša Lazić, član Štrajkačkog odbora delova preduzeća Površinski kopovi Kostolac, obavestio je prisutne da su pred početak blokade razgovarali sa načelnikom policije iz Požarevca Radomirom Živkovićem, koji ih je obavestio da je poslovdstvo Kopova Kostolac protiv članova Štrajkačkog odbora podnelo krivične prijave.

Radnici i dalje insistiraju da se zaustavi proces restrukturiranja Elektroprivrede Srbije, da se sačinii socijalni program kojim bi se pomoglo radnicima koji eventualno ostaju bez posla i da se smene direktori JP Površinski kopovi Kostolac i Termoelektrane Kostolac Dragoljub Laković i Bojan Živanović. Protest se nastavlja tokom današnjeg dana, a u međuvremenu ne radi oko 450 radnika Direkcije Površinskih kopova, kao i oko 1.200 radnika koji treba da se izdvoje iz sistema EPS. **M. Veljković**

MINISTARSTVO: Neophodno restrukturiranje EPS

Ministarstvo rudarstva i energetike Srbije saopštilo je da je restrukturiranje EPS deo neophodnog procesa u cilju stvaranja moderne i efikasne kompanije koja je sposobna da samostalno i uspešno opstane na tržištu jugoistočne Evrope. Planom reorganizacije EPS-a predviđeno je da se iz preduzeća Površinski kopovi „Kostolac“ (sa 3.960 zaposlenih) i TE „Kostolac“ (sa 1.480 zaposlenih) izdvoje delatnosti koje ne učestvuju direktno u proizvodnji struje, a u kojima je zaposleno oko 1.200 radnika. U ministarstvu su potvrdili i da je već polovina radnika tih preduzeća već prešla u novoosnovane firme, kojima je predviđena finansijska podrška za ulaganje u osnovna i obrtna sredstva, obezbeđeni su poslovi za EPS u naredne dve do četiri godine, a radnicima su garantovana sva sindikalna prava radnika EPS.

U ministarstvu naglašavaju da su zbog toga zahtevi dela radnika za obustavu procesa restrukturiranja neosnovani. Oni dodaju da su spremni i da o svim pitanjima i nejasnoćama razgovaraju sa Sindikatom radnika EPS i podsećaju da su pregovori Sindikata radnika EPS i ministarstva rudarstva i energetike o spornim članovima Posebnog kolektivnog ugovora u toku. **R.D.**

U DVE REČI

OTKUPLJIVAČI NE ŽELE KUPINE

Valjevo - Proizvođači kupina iz sela Miličnica kod Valjeva prosluli su u znak protesta kupine ubrane tokom dana, pošto niko nije hteo da ih preuzme. Proizvođač kupina Dragutin Avramović iz Miličnice je agenciji Beta rekao da ubrane kupine niko nije hteo da otkupi i da su otkupljivači to obrazložili lošim kvalitetom kupina zbog kiše koja je padala prethodnih dana. „Otkupljivači su nam poručili da nekoliko dana neće dolaziti u selo i da se sami snalazimo“, dodao je Avramović, koji kupine gaji na 50 ari i naveo da je prosut „jednodnevni rod“, pri čemu ne može tačno da se odredi koja je to količina voća.

Vlasnik hladnjače „Valjevo eksport“ Živojin Jović rekao je da hladnjače, ne samo u valjevskom kraju, neće imati slobodnih kapaciteta za skladištenje ovogodišnjeg roda kupine. Razlog tome je, prema njegovim rečima, popunjenost hladnjača malinama, koje će se zbog niske prodajne cene na evropskom tržištu, prodavati tek tokom predstojećih zime. Primera radi, problem prodaje kultivisane kupine Dragan Čitaković iz Mušića kod Mionice rešio je tako što svoju robu svakodnevno vozi na beogradske pijace i prodaje za 50 dinara po kilogramu. U Miličnici trenutno najtraženije sorte kupine su dženerika, koja je osnovna masa za pravljenje voćnih sokova, i avtuša, koja se koristi kao prirodna boja za pojedine sokove. Kilogram dženerike otkupljuje se za četiri dinara. **Beta**

Šta će izvoznici u Srbiji doneti dogovor članica STO o ukidanju poljoprivrednih subvencija

Efekti na dugom štapu

Odluka vodećih članica STO o ukidanju subvencija poljoprivrednoj proizvodnji kao deo šireg dogovora o principima globalnog sporazuma o trgovini od velikog je značaja za Srbiju i njenu poljoprivredu. Kako procenjuju naši ekonomisti posle vesti iz Ženeve, dogovor najmoćnijih zemalja o ukidanju izdvajanja jedne milijarde dolara koje su do sada davane za subvencioniranje poljoprivrednih proizvoda, mada ne znači odmah bitnije promene u trgovini poljoprivrednim proizvodima, daje šansu manje razvijenim zemljama da ravnopravnije učestvuju u trci za svetsko tržište. Svakako, posle načelnog dogovora do koga se došlo posle pet dana mukotrpnog pregovaranja slede konkretni potezi na realizaciji dogovora koji mogu, po nekim procenama da traju i narednih nekoliko godina.

Naime, kada je nedavno EU donela odluku da se pristupi reformama poljoprivredne politike koja podrazumeva između ostalog smanjivanje subvencija poljoprivrednim proizvođačima i obaranje cena tih proizvoda, mnogi su postavili pitanje da li

će svi poljoprivrednici u EU moći takve mere da izdrže. Naročito su na svaku promenu osetljivi poljoprivrednici Francuske i Nemačke, te je otuda i predviđena postupnost u potezima. Prva reakcija na izmene u cenama nekih proizvoda bila je najava nekih novoprimitivnih članica EU da odustaju od proizvodnje određenih kultura jer im se uz nove uslove to uopšte ne isplati.

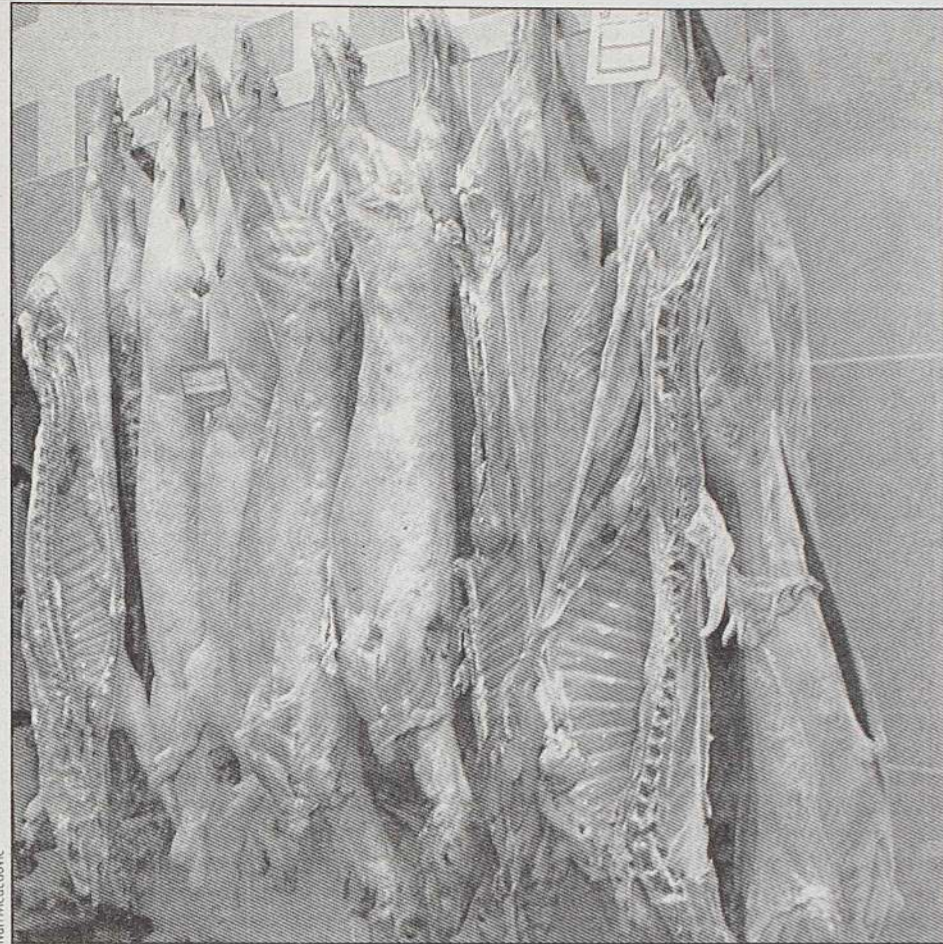
Šta naši proizvođači hrane mogu da očekuju? Na kratak rok sigurno ne mnogo. I dalje će uslov za njihov nastup na svetskoj pijaci biti kvalitet, zadovoljenje standarda i naravno, konkurentna cena. Jer, i kada budu subvencije ukinute, a to se neće dogoditi preko noći, i dalje će brojne poljoprivredne kulture zbog naše neracionalnosti u proizvodnji i drugih uvećanih troškova biti skuplje od konkurencije. Dakle, na izvoznoj strani uz evidentno otvorenije tržište i dalje će prevashodni zadatak biti na našoj strani u popravljivanju kvaliteta i pojeftinjenju naše proizvodnje.

Generalno, nalazimo se u situaciji da moramo da se prilagođavamo Svetskoj trgovinskoj organizaciji bez obzira

koliko su njeni zahtevi poštteni i da li nam odgovaraju. U poziciji smo da moramo da činimo ustupke. Sam čin prilagođavanja i menjanja trgovinskog režima je nešto što je bilo nužno. Da bi smo iz toga izvukli neku korist bitno je da povećamo konkurentnost svojih proizvoda, pre svega ostvarivanjem veće produktivnosti i boljeg kvaliteta, mada ne treba zanemariti i veća domaća i strana ulaganja za koja je potrebna opšta politička stabilnost i dobar kurs ekonomske politike. Ukidanje subvencija nećemo trenutno osetiti jer naš izvoz pre svega poljoprivrednih proizvoda u zemlje EU nije značajan i ta odluka neće mnogo uticati na našu trenutnu poziciju. To je više dugoročan potez - kaže Vesna Paraušić, saradnik Instituta za tržišna istraživanja.

S druge strane pak, smanjenje izvoznih subvencija poljoprivrednim proizvodima, naročito onima koje dolaze iz EU, moglo bi da znači smanjenje zainteresovanosti naših uvoznika za njihovom nabavkom zbog manje zarade, što bi moglo da doprinese smanjivanju uvoznog dela trgovinskog bilansa. Mnogo puta do sada naši stručnjaci su ukazivali na to da se u Srbiju nepotrebno uvoze jabuke, pasulj, paradajz i ko zna šta još. Ukidanjem izvoznih subvencija, sigurno je da oni neće više biti toliko jeftiniji od domaćih proizvoda, ali to naravno ne znači da će domaće tržište uvek priznavati sve što se ukalkuliše u cenu onoga što je „naše, a deluje svetski“.

Iako se ukidanje subvencija odnosi samo na izvoz poljoprivrednih proizvoda, treba pozdraviti ovu odluku Svetske

Ivan Medvedović

Kvalitet i cenovna konkurentnost uslov za izlazak na svetsku pijacu

trgovinske organizacije jer činjenica je da su razvijene zemlje, bilo poklanjajući bilo izvozeći svoje proizvode uz subvencije, uništavale poljoprivrednu proizvodnju u drugim, naročito manje razvijenim zemljama. Treba, međutim, podsetiti da će se odluka primenjivati postepeno i da prave efekte treba očekivati tek za nekoliko godina. To je pozitivan korak STO koji pokazuje da barijere za trgovinu u svetu padaju, a ne da rastu kako tvrdi srpski ministar finansija koji zagovara veće zatvaranje privrede. Primena ove odluke trebalo bi da domaće proizvo-

de učini konkurentnijim u odnosu na one iz Evropske unije i drugih razvijenih zemalja - kaže za Danas Miroslav Prokopićević, predsednik Centra za slobodno tržište.

Prema rečima Saše Đogovića, saradnika Instituta za tržišna istraživanja, odluka članica STO o ukidanju subvencija za poljoprivrednu proizvodnju otvara mogućnost da i trgovina poljoprivrednim proizvodima bude u mnogo većoj meri slobodna, da nerazvijene zemlje imaju bolji pristup tržištima, da budu konkurentnije po cenama.

- Bilo bi dobro da i mi isko-

ristimo ovu promenu u svetskoj trgovinskoj politici, da podstaknemo one proizvodnje koje imaju mogućnost da kvalitetom i konkurentnošću obezbede plasman na stranim tržištima i da te proizvode država snažno izvozno stimuliše kako bi spremno dočekali postepeno povlačenje državnih, kabinetskih, „ruku“ iz ove delatnosti. Konkretno, najpre možemo osetiti dejstvo ovih mera kroz smanjenje uvoza poljoprivrednih proizvoda iz EU na naše tržište - kaže Đogović. **T. Stanković - I. Radak**

Vojislav Stanković: Ukidanje „mega carina“

Prema rečima Vojislava Stankovića iz Centra za naučno-istraživački rad Privredne komore Srbije, dogovorom ostvarenim u Ženevi trebalo bi da se ukinu izvozne subvencije kao i subvencionisane kamate na kredite, a grejs period ograniči na maksimalno tri meseca.

- Dogovor iz Ženeve bi trebalo i da eliminiše carine za grupu tzv. senzitivnih proizvoda (meso i prerađevine, mleko i prerađevine, pirinač, šećer) koje dostižu nivo i od više od sto odsto i u međunarodnim relacijama su poznate kao „mega carine“: Poznato je da EU ima 142 pozicije sa tzv. mega carinama (iako se značajan deo trgovine obavlja i po preferencijalnom tretmanu) a SAD 21. Osim toga, ostvareni dogovor bi trebalo da intenzivira robnu razmenu na relaciji industrijski razvijene zemlje-zemlje u razvoju što bi nerazvijenim zemljama donelo značajne prihode od izvoza poljoprivrednih proizvoda i gotovo milijardu stanovnika Zemlje izvuče iz krajnje bede. Do kraja meseca sledi operacionalizacija ovog načelnog dogovora koji će prerasti u fazni sporazum - zaključuje Stanković. **Č.P.**

Imlek kreditira valjevske mlekare

Pozajmica od 115 hiljada evra

Valjevo - Beogradski proizvođač mleka „Imlek“ potpisao je juče ugovore o kreditiranju sa osam najvećih proizvođača mleka iz valjevskog kraja u ukupnom iznosu od 115.000 evra. Krediti za uvećanje mlečnih stada, proširenje farmi i nabavku opreme, u iznosu od 10.000 do 25.000 evra sa otplatom na pet godina, fiksnom kamatom od šest odsto godišnje i grejs periodom od šest meseci, dodeljeni su u saradnji sa „Rajfajzen“ bankom. „Imlek“ je dodelio kredite sa namerom da se poveća broj farmi sa stočnim fondom od 10 i više krava, kao i da se na svakoj od tih farmi proizvodi preko 50.000 litara mleka godišnje. Želja „Imleka“ je i da se ovim finansijskim programom poboljša kvalitet sirovog mleka, kako bi se što pre dostigli standardi Evropske unije.

Jedan od najvećih farmera u Kolubarskom okrugu, Ljubiša Trifunović iz mioničkog sela Vrtiglav, dobio je kredit od 25.000 evra za nabavku teške mehanizacije u proizvodnji stočne hrane. Trifunović je rekao da sada ima 18 muznih krava, ali da namerava da kupi još tri pošto, tri dobre ili četiri prosečne krave sa dnevnim učinkom od 70 litara mleka, otplaćuju kredit, dok ostale zarađuju. Zahteve za kredite podnelo je 49 zemljoradnika, a do sada je već potpisano 17 ugovora o kreditiranju kupovine muzne opreme u ukupnoj vrednosti od 25.000 evra. Iz „Imleka“ su najavili da će sutra biti potpisan i ugovor o kreditiranju proizvođača mleka iz Šida i okoline, u ukupnoj vrednosti od 136.000 evra. **Beta**

Proizvođači ne odustaju od jednog evra za kilogram maline

Danas odluka o otkupnoj ceni

Užice - Iako su bili dužni da nakon prošlonedeljnog dogovora u Vladi Srbije odrede otkupnu cenu maline, predstavnici hladnjača još uvek to nisu učinili. Kontaktirao sam Vladu Srbije, koja je garant tog dogovora, i obavesthen sam da će Udruženje hladnjača danas održati sastanak sa predstavnicima republičke vlade i da će na tom skupu odrediti otkupnu cenu - izjavio je za Danas Dragiša Terzić, predsednik Unije proizvođača maline i jagodičastog voća Srbije i naglasio da Unija neće prihvatiti cenu nižu od jednog evra.

On je dodao da je jedan od glavnih razloga za sastanke sa otkuplivačima bio što vlasnici hladnjača nisu imali dovoljno novca za otkup ovogodišnjeg roda.

- Vlada Srbije im je prošle sedmice odobrila povoljne kredite sa godišnjom kamatom od 4,5 odsto, ali to njima nije dovoljno, već traže bespovratna sredstva kako bi isplatili razliku u ceni od 50 dinara, što ukupno iznosi 1,8 milijardi dinara - objasnio je Terzić.

Nakon prošlonedeljnih pregovora u Vladi Srbije sa predstavnicima proizvođača, Udruženje hladnjača Srbije izrazilo je nezadovoljstvo što njihovi predstavnici nisu bili pozvani na taj skup i optužili Vladu Srbije da „pokušava da tržišne uslove zameni netržišnim, kroz angažovanje državnih organa i pritiscima“.

U dopisu koji je upućen Vladi Srbije, Upravni odbor Udruženja hladnjačara Srbije navodi da je ranije preporučio

minimalnu otkupnu cenu, ali da je svaka pojedinačna hladnjača utvrdila svoje cene.

- Ne postoji jedinstvena akontna cena maline. Konačna otkupna cena utvrdiće se prema prosečno ostvarenoj izvoznjoj ceni u odnosu 51:49, u korist proizvođača, navodi se u dopisu republičkoj Vladi, uz poruku da „svako ko obećava više otkupne cene od tržišnih i ugovorenih za to ima obezbedena sredstva i da sam treba da ispuni obavezu prema proizvođačima“.

Ovakva reakcija hladnjačara, tvrdi Terzić, ukazuje na očigledan monopolski stav vlasnika hladnjača.

- Cenu od 50 dinara za kilogram isplaćuju samo dve firme iz Udruženja hladnjačara, dok ostali već odavno malinu

otkupljuju za 65 dinara. Unija će obelodaniti imena pet firmi iz Udruženja hladnjačara i pozvati proizvođače maline iz cele Srbije da im više ne predaju malinu. Javnost, takođe, treba da zna da odavno nisu postignuti bolji uslovi za izvoznju cenu. S druge strane, imamo i veoma dobar rod, jer je u njemu oko 70 odsto najkvalitetnije maline tipa „rolend“. Otkuplivači će dobiti i veoma povoljne kredite i sve to predstavlja jedinstvenu šansu da se na pravi način osmisli i organizuje otkup i izvoz ovog voća - zaključio je Terzić i dodao da je za večeras najavljena skupština Unije proizvođača, na kojoj će biti potvrđen zahtev malinara da ne odustaju od otkupne cene od jednog evra. **N. Kovačević**

ГРАД БЕОГРАД – ГРАДСКА УПРАВА

Секретаријат за урбанизам и грађевинске послове

објављује
јавну презентацију

**УРБАНИСТИЧКИХ
ПРОЈЕКТА**

1. Урбанистички пројект препарцелације пословног комплекса предузећа ЦТП Холдинг у улици Омладинских бригада бб, у Блоку бба, Нови Београд;
2. Урбанистички пројект за локацију у улици Владимира Роловића 97 (препарцелација КП 705/3, 706/2, 813/3 и 814/2 КО Чукарица);
3. Урбанистички пројект за парцелацију КП 2019/2 и 2021 КО Земун.

Јавна презентација организује се 4. августа 2004. године, у 13 часова, у Секретаријату за урбанизам и грађевинске послове, Београд, 27. марта 43-45 (соба 257, други спрат).

Има ли ТО на сајту? **SKORO SVE O GLAVNOM GRADU** **ИМА!!!**
www.begrad.org.yu

"L" i "H" brave
ALARMI
KAMERE
3 rate
3690-323
3690-313
Kobra 648-368

KANCELARIJSKI
... **KOMPJUTERSKI I** 454-282
DEČIJI STOLOVI, 432-144
STOLICE I FOTELJE 064/113-82-10

BMW DELOVI
NAJPOVOLJNIJE
CENE
011/762-372
064/110-4971

НИС-НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ
НИС-Југопетрол
део предузећа за промет нафте и нафтних деривата,
извоз-увоз
Милентија Поповића 1, 11070 Београд, Србија и Црна Гора

оглашава јавни позив
за прикупљање понуда у отвореном поступку за
РЕЗЕРВНЕ ДЕЛОВЕ КОМПРЕСОРА «ИНГЕРСОЛ-РАНД» ИЛИ
ЕКВИВАЛЕНТНЕ
за потребе НИС – Рафинерије нафте Панчево
(бр. 39/04/СУ)

1. НИС-Југопетрол, део предузећа за промет нафте и нафтних деривата, извоз – увоз, Дирекција за спољнотрговинске послове, у име и за рачун НИС-НАФТНЕ ИНДУСТРИЈЕ СРБИЈЕ, спроводи поступак јавне набавке и позива све заинтересоване понуђаче да поднесу своје понуде под условима из овог јавног позива и конкурсне документације.
2. Предмет јавне набавке вод бројем 39/04/СУ су:
РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ КОМПРЕСОРА «ИНГЕРСОЛ-РАНД» ИЛИ ЕКВИВАЛЕНТНИ
у количини и са карактеристикама садржаним у конкурсној документацији.
3. Право учешћа у поступку имају сва заинтересована домаћа и страна правна и физичка лица која испуњавају услове у складу са чланом 45, чланом 46 и чланом 48. Закона о јавним набавкама и Закона о и измени и допунама закона о јавним набавкама («Службени гласник Републике Србије» бр. 39/02. и 55/04)
- Уз понуду и доказе из чл. 46 Закона, понуђач доставља и друга документа и обрасце садржане у конкурсној документацији.
4. Понуђачи су обавезни да доставе комплетне понуде са исказаним појединачним ценама за сваку тражену позицију и тражену количину. У поступку избора најповољније понуде, разматраће се само комплетне понуде са понуђеним ценама за све позиције.
- У поступку избора најбоље понуде биће примењен критеријум најнижа понуђена цена.
5. Конкурсна документација се може преузети сваког радног дана у времену од 09 до 14 часова почев од објављивања овог јавног позива у Службеном гласнику Републике Србије.

Адреса на којој се конкурсна документација може преузети је:
НИС-НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ
НИС-ЈУГОПЕТРОЛ,
део предузећа за промет нафте и нафтних деривата, извоз – увоз,
Дирекција за спољнотрговинске послове,
ул. Милентија Поповића бр. 1, 7 спрат, канцеларија бр.714,
11070 Београд, Србија и Црна Гора

Конкурсна документација се може преузети и са веб сајта www.jugopetrol.co.yu и www.nap.co.yu
6. Рок за подношење понуда је 30 (тридесет) дана од дана објављивања овог јавног позива у Службеном гласнику РС. Благовременим ће се сматрати све понуде које стигну на адресу из тачке 5. овог јавног позива, најкасније последњег дана наведеног рока до 10 часова по локалном времену. Уколико рок истиче на дан који је нерадан или на дан државног празника, као последњи дан наведеног рока ће се сматрати први следећи радни дан, до 10 часова по локалном времену.
Понуђачи своје понуде подносе у затвореним ковертама, са назнаком назива и адресе понуђача и броја набавке 39/04/СУ поштом или лично на адресу из тачке 5. овог јавног позива

с назнаком :
"НЕ ОТВАРАТИ-ПОНУДА ЗА- РЕЗЕРВНЕ ДЕЛОВЕ КОМПРЕСОРА «ИНГЕРСОЛ-РАНД» ИЛИ ЕКВИВАЛЕНТНЕ бр. 39/04/СУУ – DO NOT OPEN".

7. Отварање понуда ће се обавити јавно, истог радног дана по истеку рока за подношење понуда, у 12 часова по локалном времену, уз присуство овлашћених представника понуђача, на адреси наручиоца из тачке 5. овог јавног позива, у канцеларији 314, на III спрату.
8. Све додатне информације у вези са овим јавним позивом се могу добити сваког радног дана, у времену од 08 до 15 часова, најкасније пет дана пре истека рока за достављање понуда.
Тел.: +381-(0)11-311-14-61 +381-(0)11-311-33-11 лок.2767
+381-(0)11-311-33-11 лок.2714
Факс: +381-(0)11-311-17-60
- Особе за контакт: г-дин Милан Шилобад и г-дин Слободан Илић
9. Текст овог јавног позива биће објављен у Службеном гласнику РС, дневном листу "Данас" а целокупна тендерска документација на web-site www.jugopetrol.co.yu и www.nap.co.yu

Сва питања добијена, писмено (e-mail, писмо, Факс) биће објављена на сајту www.jugopetrol.co.yu и www.nap.co.yu заједно са одговорима.
НАПОМЕНА: Јавни позив је објављен у Службеном Гласнику РС бр.87 од 01.08. 2004. Рок за достављање понуда је 31.08.2004. до 10ч. Отварање понуда је истог дана у 12ч.

Uskoro izlazi iz štampe knjiga u izdanju

DAK GRAF
Miroslav Hadžić:
**JUGOSLOVENSKA
NARODNA
AGONIJA**

Srjajući deset godina iz poraza u poraz JNA i njene naslednice su razorile i srpsku samoobmanu o lakoći dostizanja nacionalnih ciljeva silom... Budući da ratovati više ne mogu, ali i ne smeju, Srbima se nevoljno zgodila prilika da još jednom razmotre ulogu vojske u životu svom.

Cena knjige u pretprodaji
500 dinara

☎ Za sve informacije javite se Marketingu **Danas** na tel. 011/344-11-86, lok. 224

MALI OGLASI

Electrolux
Bela tehnika
sitni kućni aparati
telefon: 011/450-624
063/255069
povoljne cene NOVOPAZARSKA 32

armal® d.o.o.
armature
SERVISI
Otona Županičića 32
Tel: 011/697-597
Bulevar Revolucije 250
Tel: 011/380-8334

USLUGE
ČAROBNO blato za vaša leđa,
kičmu, zglobove, celulit. „Kruna“.
Tel: 011/438-709

„SPUŠTENI“ PLAFONI,
pregradni zidovi,
adaptacija potkrovlja,
lukovi, gipsani radovi.
Tel: 063/8620-573, 011/3672-507 (18-21h)

IZRAĐUJEM plakare i kuhinje po želji i meri.
Tel: 011/8484-230, 064/112-57-91

GIPSANI RADOVI
Spušteni plafoni,
pregradni zidovi, lukovi,
rozetne, kapiteli, lajsne
i laminatni podovi.
TEL: 064/8214-119, 011/210-5569

STRUČNI rad sa razrokom
i slabovidom decom /17-20 časova/.
Tel: 011/380-65-80

Danas u oktiju za decu
Ovo je prostor koji je naš list u 2004. godini
posvetio akcijama za bolji život dece u Srbiji

DECI NAJBOLJE

Veliko hvala godišnjim pokroviteljima Centra za brigu o deci. Zahvaljujući njima, u toku 2004. godine veliki broj škola u Srbiji dobije nove košarkaške table, stotine hiljada osnovaca dobije svoji besplatni časovi **IMPULS** kao i druga edukativno-zabavna izdanja **DRUŽINE ZNANJA** bolje uslove za lečenje u dečjim bolnicama i još mnogo toga kroz godišnje projekte Centra za brigu o deci koji za cilj imaju poboljšanje uslova odrastanja najmlađe generacije u celoj Srbiji.

CENTAR ZA BRIGU O DECI
info tel: 011 33 44 600

POVOLJNA i kvalitetna
opšta i parcijalna
medicinska masaža.
Salon u Jevrejskoj 24.
Tel. 011/637-293

KUHINJSKI elementi, plakari i drugi
nameštaj po meri, brza isporuka,
besplatna montaža. Tel: 064/816-7063

PODUČAVANJE
KONVERZACIJSKI časovi engleskog
jezika uz modernu praktičnu nastavu.
Tel: 064/253-6040

STANOVNI – IZDAVANJE

HERCEG NOVI! Novi, klimatizovani
apartmani pored hotela „Plaža“.
Obradović. Tel: 088/346-266,
063/80-68-737

POTREBAN nenašćen
dvosoban stan, Zvezdara-Voždovac.
Tel: 064/195-28-20

RAZNO
ŠKOLA crtanja kupuje lobanju.
Tel: 063/82-911-94

MARKETING Danas
011/344-11-86 / lok. 104, 105, 224; e-mail: marketing@danas.co.yu

Elektronska izdanja DAK GRAF

Komplet
odataka **com_medi@** na dva CD-ROM-a
/dokumentacija od 1. do 180. broja, 3. maj 2000 – 2. decembar 2003/

Broj 001-087
3. maj 2000.
30. januar 2002.
Cena
300,00
dinara

Broj 088-180
6. februar 2002.
2. decembar 2003.
Cena
400,00
dinara

Oba CD-ROM-a možete kupiti uplatom na tekući račun preduzeća DAN GRAF d.o.o.
kod poslovne banke „JU BANKA“ A.D. 180-0100460101000-50

600,00
dinara

Oba CD-ROM-a
Cena za oba CD-ROM-a

Za dodatne informacije javite se Marketingu **Danas** na tel: 011/344-11-86

Propao još jedan pokušaj aukcijske prodaje Nema kupca za „Drinu“ iz Loznice

Loznica - Društveno trgovinsko preduzeće „Drina“ iz Loznice saopštilo je da je poslednja aukcijska prodaja te firme bila neuspešna, jer niko od pet potencijalnih kupaca nije uplatio potreban depozit, niti

se pojavio na aukciji. Kako se navodi u saopštenju „Drine“, procenjena vrednost kapitala koji se privatizuje je 224 miliona dinara, a početna cena na prvoj aukciji bila je 53,7 miliona dinara. Preduzeće se bavi

trgovinom na veliko i malo i ima 565 zaposlenih.

Naredne sedmice Agencija za privatizaciju određiće datum nove aukcije, kao i novu, nižu početnu cenu za prodaju ovog preduzeća. **Beta**

Slovenačka avio-kompanija za sedam odsto povećala prevoz Adrija ervejs prevezao više od pola miliona putnika

Ljubljana - Slovenački avio prevoznik Adrija ervejs prevezao je u prvih sedam meseci ove godine 503.550 putnika, što je sedam odsto više nego u istom periodu prošle godine.

Kako je saopšteno iz Adrija ervejsa, povećanje broja prevezenih putnika posledica je povećanja redovnih letova za sedam odsto i charter letova za devet odsto u odnosu na prošlu godinu. Najviše putnika putovalo je redovnim linijama

iz Ljubljane za Minhen, Frankfurt, Pariz, Istanbul i Beč.

Kako se navodi, povećava se i putnički promet na liniji Adrija ervejsa između Beča i Frankfurta i za London. **Beta**

Poreska uprava započela marketinšku kampanju za primenu poreza na dodatu vrednost

PDV uvećava budžetske prihode

Beograd - U Ministarstvu finansija u toku je izrada niza podzakonskih akata koji će preciznije regulisati primenu nedavno usvojenog Zakona o porezu na dodatu vrednost (PDV). U okviru marketinške kampanje koju će resorno ministarstvo sprovesti sve do 1. januara, kada bi trebalo da startuje primena ovog Zakona, predviđena je edukacija radnika u Poreskoj upravi i

Upravi carina, ali i poreskih obveznika i celokupne javnosti - izjavila je na jučerašnjoj konferenciji za novinare Vesna Arsić, zamenik ministra finansija i ekonomije.

Prema njenim rečima iako će primena Zakona o PDV umanjiti troškove proizvodnje i cenu koštanja proizvoda, isključiva pojedinih zemalja u kojima se PDV već primenjuje, pokazuju da u prva dva meseca postoji opasnost od skoka cena.

- Da bi se izbegli takvi negativni efekti pri uvođenju PDV vlade u tim zemljama su sklopile konsenzus sa sindikatima, ali i sa centralnim bankama od

kjih je zatraženo da ne korijaju kurs domaće valute. Takve aktivnosti su u planu i Ministarstva finansija, koje u saradnji sa Narodnom bankom Srbije priprema makroanalizu uticaja PDV - objašnjava Arsić i dodaje da bi uvođenje PDV trebalo da obezbedi veće budžetske prihode.

Ona naglašava da će uvođenje PDV približiti Srbiju zemljama Evropske unije, u kojima se već primenjuje ovaj porez.

- Poreska uprava započela je sa edukacijom svojih radnika, nakon čega će i većim poreskim obveznicima približiti značaj i obaveze funkcionisa-

nja PDV sistema. Radi podrške implementaciji PDV, Poreska uprava će zaposliti još 600 radnika - kaže Vladimir Ilić, direktor Poreske uprave i dodaje da će PDV stimulatивно uticati na domaći izvoz, što bi trebalo da doprinese smanjenju spoljnotrgovinskog deficita.

Komentarišući sprovođenje fiskalizacije Vladimir Ilić, direktor Poreske uprave kaže da je do sada iz prve grupe obveznika kontrolisano oko 15.000 objekata.

- Utvrđeno je da je oko 70 odsto obveznika ispunilo obavezu, što znači da su započeli sa evidentiranjem prometa preko registar-kasa. U oko pet odsto slučajeva objekti su zatvoreni jer nisu imali fiskalnu kazu, dok je 25 odsto obveznika uplatilo avans za kupovinu kase, ali je zbog problema sa isporukom nisu instalirali - objašnjava Ilić i podseća da je zbog neposredovanja fiskalne kase u Srbiji zatvoreno oko 900 objekata. **R. Šinik**

BEGRADSKA BERZA OBVEZNICE REPUBLIKE SRBIJE ZA IZMIRENJE OBAVEZA PO OSNOVU DEVIZNE ŠTEDNJE GRAĐANA / EUR

2. avgust 2004.

Metod kontinuiranog trgovanja

serija	poslednja cena	godišnji prinos	promena cene	cena na otvaranju	najviša dnevna cena	najniža dnevna cena	dnevni obim trgovanja	09.09.2002. - 02.08.2004.		
								najviša cena	najniža cena	obim trgovanja
A 2003								99,50	92,40	3.306.073
A 2004								99,35	81,00	16.694.123
A 2005	94,00	7,77%	+0,17	93,80	94,05	93,02	20.344	94,50	60,00	22.729.413
A 2006	87,20	7,78%	+0,18	87,00	87,20	87,00	23.141	89,93	46,00	21.172.963
A 2007	80,13	8,15%	+0,10	78,00	80,50	77,50	32.216	82,70	41,85	18.070.841
A 2008	73,25	8,47%	+0,20	72,95	73,25	72,90	19.509	73,25	36,60	17.180.157
A 2009	65,65	9,10%	+0,05	65,50	65,80	65,21	17.773	69,74	31,80	17.741.679
A 2010	59,35	9,36%	+0,22	58,86	59,35	58,86	17.195	59,35	26,65	17.600.869
A 2011	53,50	9,59%	+0,34	53,00	53,50	53,00	129.771	54,05	22,53	17.293.688
A 2012	48,23	9,76%	+0,07	47,60	48,25	47,60	13.714	51,00	18,89	17.821.132
A 2013	43,73	9,82%	+0,11	43,60	43,73	43,60	9.447	45,80	17,00	19.463.818
A 2014	39,65	9,86%	+0,10	39,50	39,65	39,50	10.482	41,50	16,15	20.822.251
A 2015	35,52	10,03%	-0,73	36,20	36,25	35,50	64.512	39,30	14,50	22.159.832
A 2016	35,90	9,04%	-0,11	36,00	36,00	35,90	4.754	39,30	13,25	22.705.194
ukupno:							362.858			254.762.033

(poslednja cena - poslednja cena utvrđena na navodni dan (cena je iskazana procentualno u odnosu na nominalnu); cena na otvaranju - prva cena na navodni dan; najviša dnevna cena - najniža cena ostvarena u toku dana; najviša dnevna cena - najviša cena ostvarena u toku dana; * indikativna cena - cena ostvarena na prethodnom trgovanju; godišnji prinos - izračunava se kao procentualni odnos vrednosti obveznice o toku dospeća i ostvareni tržišni cene, formula za obračunavanje je: [(cena o dospeću / poslednja cena) ^ (360 / (dnevi do dospeća)) - 1] * 100; promena cene - apsolutna promena poslednje cene u odnosu na poslednju cenu prethodnog dana.)

BEGRADSKA BERZA TRGOVANJE AKCIJAMA IZ PROCESA PRIVATIZACIJE SEKUNDARNO TRGOVANJE / METOD PEOVLADJUJUĆE CENE

2. avgust 2004.

Akcije Metod preovladjujuće cene

izdavalac	poslednja cena	promena cene (%)	apsolutna promena cene (din)	tražnja	ponuda	obim trgovanja
Agrosrem a.d., Sremska Mitrovica	802,00	-2,79	-23,00	200	433	200
Aleva a.d., Novi Kneževac	18.000,00	+20,00	+3.000,00	602	139	139
Avala Ada a.d., Beograd	2.000,00	0,00	0,00	5	158	5
Budućnost Subotica a.d., Subotica	1.700,00	0,00	0,00	100	2.955	10
DIN fabrika duvana a.d., Niš	6.197,00	0,05	3,00	1.879	295	295
Duvanska industrija Vranje a.d., Vranje	7.985,00	+0,67	+53,00	5.607	56	56
Ena a.d. Knjč, Knjč	7.008,00	+20,00	+1.168,00	120	124	100
Energoprojekt holding a.d., Novi Beograd	220,00	-2,22	-5,00	5.580	47.710	3.334
Galenika Fitofarmacija a.d., Zemun	2.000,00	0,00	0,00	1.397	764	222
Granexport a.d., Beograd	4.500,00	+12,19	+489,00	200	977	175
Hemofarm koncern a.d., Vršac	3.300,00	0,00	0,00	8.348	96.217	989
Imlek a.d., Beograd	421,00	-4,10	-18,00	2.270	51.880	1.117
Interservis a.d., Novi Sad	480,00	+20,00	+80,00	70	70	70
Invest-import a.d., Beograd	7.682,00	0,00	0,00	856	556	532
Jugodrvvo a.d., Beograd	6.000,00	0,00	0,00	221	168	109
Jugohemija a.d., Beograd	1.610,00	-19,50	-390,00	170	100	32
Kapetanski rit Ribarstvo a.d., Kanjiža	3.021,00	0,00	0,00	74	74	74
Komision a.d., Beograd	714,00	0,00	0,00	245	244	244
Namateks a.d., Subotica	3.360,00	0,00	0,00	20	16	16
Nišauto holding a.d., Niš	1.400,00	+14,57	+178,00	200	200	200
Novi Gvozdar a.d., Kraljevo	255,00	0,00	0,00	23	910	23
Palisad a.d. Zlatibor, Zlatibor	373,00	-1,84	-7,00	90	82	82
Pekabeta, Beograd	1.300,00	0,00	0,00	393	322	78
PIK Bečej Privara a.d., Bečej	271,00	+2,26	+6,00	25.320	58.059	24.350
Podrum Palić a.d., Palić	80,00	0,00	0,00	24	1.127	24
Pomoravlje a.d., Beograd	8.000,00	+11,11	+800,00	100	70	70
Prvi maj Čačak a.d., Čačak	1.230,00	-19,61	-300,00	15	45	15
Sunce a.d., Sombor	7.000,00	0,00	0,00	100	267	65
Tehnogas a.d., Beograd	1.600,00	+14,20	+199,00	340	151	151
Univerzal holding a.d., Beograd	600,00	+9,09	+50,00	170	167	167
UTP Kragujevac a.d., Kragujevac	800,00	0,00	0,00	22	22	22
Zlatica a.d., Lazarevo	2.000,00	0,00	0,00	1.000	117	117
Zorka Pharma a.d., Sabac	410,00	+16,48	+58,00	1.990	2.618	10

BEGRADSKA BERZA DNEVNI IZVEŠTAJ O TRGOVANJU

2. avgust 2004.

avg 2004	ukupno		obveznice RS*		komercijalni zapisi		obveznice preduzeća		akcije	
	br.	vrednost	br.	vrednost	br.	vrednost	br.	vrednost	br.	vrednost
02.	490	70.452.580	209	26.481.123	1	2.000.000	17	16.680.000	263	25.291.457

-vrednost prometa u dinarima (*vrednost obračunata po srednjem kursu za EUR (72,9793) na osnovu zvaničnog deviznog kursa NBS)

Dnevna promena : broj transakcija: + 57 (+ 13,16%); vrednost -16.776.657 (- 19,23%)

STRUKTURA PROMETA (%)

dnevna	kz	ors	opred	akcije
mesecna	2,84	37,59	23,68	35,90
	2,84	37,59	23,68	35,90
godisnja	9,52	21,60	14,99	53,89

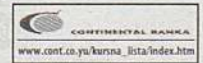
(kz - komercijalni zapisi, ors- obveznice RS za izmirenje obaveza po osnovu devizne štednje građana, opred - obveznice preduzeća)

KURSNA LISTA Danas

2. 8. 2004.

Zemlja	valuta	važi za	DEVIZE			EFEKTIVA	
			kupovni	srednji	prodajni	kupovni	prodajni
EMU	EUR	1	72,8980	73,1174	73,3368	72,4684	73,4902
AUSTRALIJA	AUD	1	42,5607	42,6888	42,8169	42,1475	42,7417
KANADA	CAD	1	45,4647	45,6015	45,7383	45,4975	46,1389
DANSKA	DKK	1	9,8023	9,8318	9,8613	9,7465	9,8839
JAPAN	JPY	100	54,4666	54,6305	54,7944	53,9360	54,6964
KUVAJT	KWD	1	204,4826	205,0979	205,7132	203,9641	206,8397
NORVEŠKA	NOK	1	8,6552	8,6812	8,7072	8,5908	8,7120
ŠVEDSKA	SEK	1	7,9025	7,9263	7,9501	7,8463	7,9569
ŠVAJCARSKA	CHF	1	47,4813	47,6242	47,7671	47,0025	47,6651
V.BRITANIJA	GBP	1	110,5353	110,8679	111,2005	109,2215	110,7613
SAD	USD	1	60,3061	60,4876	60,6691	60,1298	61,9776

1. Kursevi iz ove liste primenjuju se od 14. Casova 3. 8. 2004. godine.
2. Kurs za obračunski dolar jednak je srednjem kursu za USD.
3. Srednji kursevi za in valute, za vođenje knjiga u bankama, izračunavaju se prema srednjem kursu za EUR primenom fiksnih kurseva Evropske centralne banke.

JUBANKA

www.jubanka.com

Učestale spekulacije da bi šahista Bobi Fišer mogao trajno da se nastani na teritoriji Srbije i

Sve zavisi od političke odluke

Vesna Sekerežević

Beograd - Odobravanje azila inostranim građanima doskora je regulisano Zakonom o kretanju i boravku stranaca koji je donet 80-ih godina, a nadležnost za ovakve slučajeve imalo je nekadašnje Savezno ministarstvo unutrašnjih poslova. Od kada je to Ministarstvo ukinuto, u ovakvim slučajevima trebalo da bude nadležan republički MUP. Međutim, kako u međuvremenu nije usvojen novi zakon o izdavanju azila, nadležnost u ovakvim slučajevima

matski i policijski stručnjaci, a s njegovim usvanjanjem se „nije žurilo pošto već duže vremena nije bilo zahteva za izdavanje azila u SCG“.

U međuvremenu, predsednik Crne Gore Filip Vujanović zauzeo se da bivši svetski prvak u šahu Bobi Fišer dobije azil i trajno se nastani na teritoriji SCG. Fišer je zatražio azil u Japanu, kako bi izbegao deportaciju u SAD, a njegov advokat Masako Suzuki nije pomenula mogućnost da bivši svetski prvak bude deportovan u SCG. Kako naš sagovornik navodi, MUP Crne Gore može samostalno da izda azil bi-

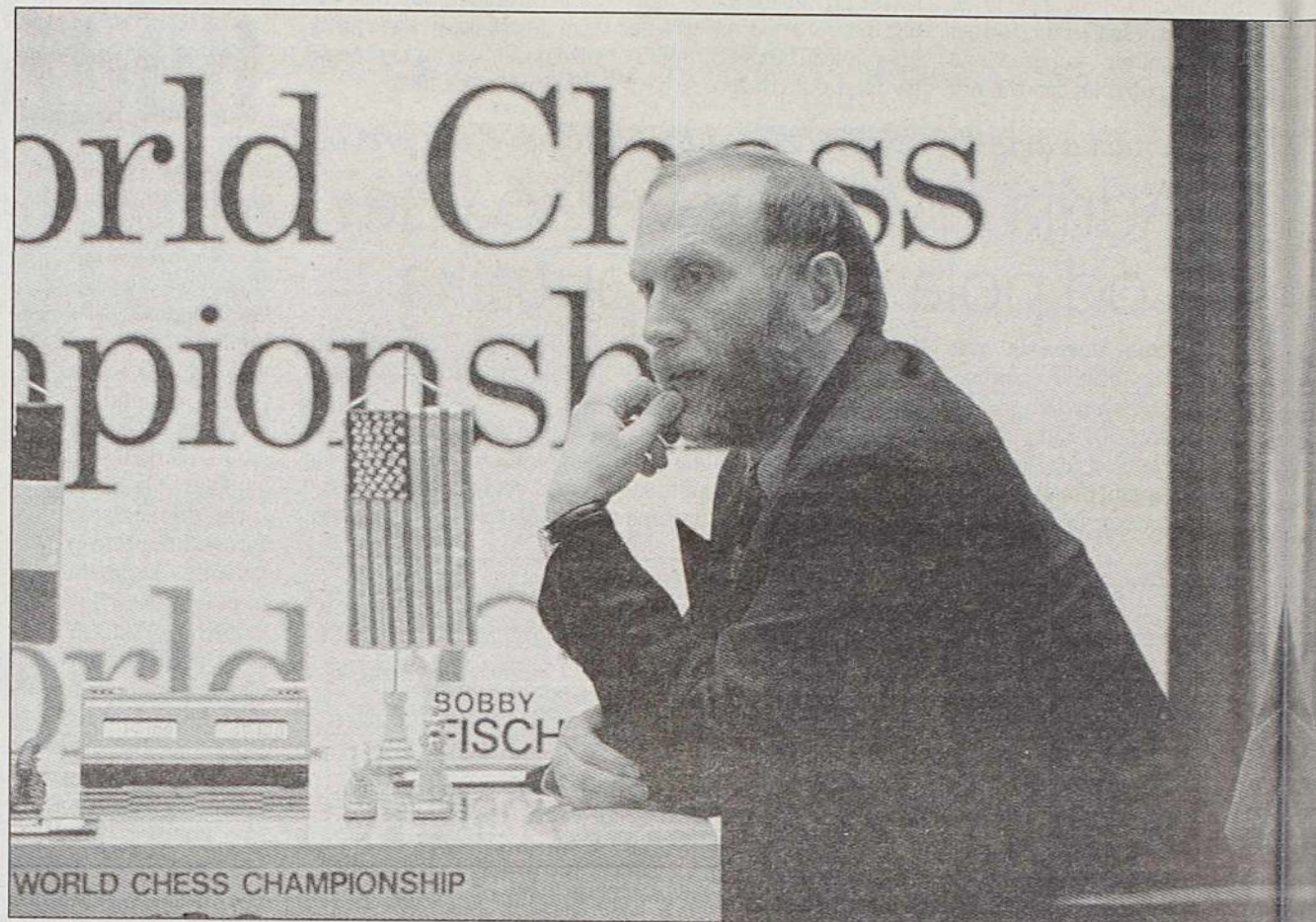
Kako naš sagovornik navodi, MUP Crne Gore može samostalno da izda azil bilo kom stranom državljaninu bez prethodnih dogovora na saveznom novou, s obzirom na to da nema važećeg zakona koji na nivou državne zajednice reguliše ovakve slučajeve. Ipak, većina pravnih stručnjaka slaže se u oceni da će izdavanje azila Bobiju Fišeru na prvom mestu zavisi od političke odluke u SCG

je određena proizvoljnim tumačenjem Ustavne povelje - objašnjava za Danas izvor iz Odeljenja za strance MUP Srbije, koji je želeo da ostane anonimn.

Novi zakon o stranim državljanima bio je duže vremena u pripremi, ali već nekoliko meseci se čeka da uđe u skupštinsku proceduru. Kako Danas sazna je, u izradi ovog zakona su učestvovali eminentni pravi, diplo-

lo kom stranom državljaninu bez prethodnih dogovora na saveznom novou, obzirom na to da nema važećeg zakona koji na nivou državne zajednice reguliše ovakve slučajeve. Ipak, većina pravnih stručnjaka slaže se u oceni da će izdavanje azila Bobiju Fišeru na prvom mestu zavisi od političke odluke u SCG.

Kako navodi agencija Beta, na aerodromu Beograd u petak

U potrazi za azilom: Bobi Fišer

je otvorena posebna kancelarija pogranične policije i UNHCR namenjena osobama koje traže azil u SCG. Pukovnik Petko Bošković, načelnik Uprave pogranične policije SUP Beograd, rekao je da su radnici SUP obuča-

vani u UNHCR. U novootvorenoj kancelariji obavljaju se razgovori sa osobama koje su zatražile azil, potom policajac poziva osobu ovlašćenu u UNHCR da proceni treba li omogućiti azil i smestiti osobu u prihvatlit-

šte za strance. UNHCR potom preuzima brigu o azilantu i njegovom eventualnom prebacivanju u treću zemlju.

Predsednik Šahovskog saveza Crne Gore, velemaistor Božidar Ivanović, u nedelju je saop-

štio da je Fišer izabrao da u SCG bude deportovan u SCG, a tokom prošlog čerašnjeg dana advokat nekadašnjeg svetskog prvaka u šahu uložila žalbu na odluku javnih i skih imigracionih zvaničnika.

Radoje Laušević, direktor Nacionalne kancelarije Regionalnog centra za životnu sredinu

Srpske i bosanske opštine zajedno

Miloš Miloradović

Beograd - Do kraja godine trebalo bi da se realizuje projekat čišćenja jezera Perućac. Posebnu zanimljivost predstavlja činjenica da u ovom projektu saraduju opštine sa obe strane Drine - i srpske i bosanske. Jedna od opština je i Srebrenica.

Očekujemo da će do kraja godine projekat biti realizovan tako što će biti kupljen posebno konstruisan brod koji će sakupljati otpad - kaže Radoje Laušević, direktor Kancelarije u Srbiji i Crnoj Gori Regionalnog centra za životnu sredinu koji sprovodi ovaj program. Ovo nije prvi put da REC, koji veliku pažnju poklanja prekograničnim programima i projektima, realizuje projekat saradnje dveju država. Primeri takvih projekata su zaštita Skadarskog jezera na kojoj saraduju Albanija i Crna Gora, a drugi je projekat na Staroj planini na kome zajedno rade Srbija i Bugarska.

Na Perućcu će se ukloniti komunalni otpad, uglavnom plastične flaše koje potiču sa deponija u slivu ovog jezera. Zbog njihove neuređenosti, u vreme

visokog vodostaja i intenzivnih kiša, voda spere veliku količinu otpada u samo jezero. Zato je REC, potpomognut sredstvima iz Norveške, inicirao projekat u kome saraduju opštine u slivu.

Na nekoliko inicijalnih sastanaka bili su predstavnici i srpskih i bosanskih opština i očekujemo da se ceo projekat uspešno završi. Ovo je najbolji primer da životna sredina može biti most koji spaja. Zajednice koje nisu imale običaj da saraduju sada uspostavljaju takvu saradnju. Namerno je izabrana neutralna tema, gde su zajednice našle zajednički interes, i to bi bio primer uspostavljanja operativne saradnje u regionu. Kada vidimo da je saradnja moguća, vrlo verovatno će biti lakše nego što to danas izgleda saradivati i u drugim oblastima - kaže Laušević.

Regionalni centar je međunarodna organizacija sa sedištem u Sent Andreji osnovana 1991. godine od strane SAD, Evropske komisije i Vlade Mađarske. Svojim radom ona pokriva 16 zemalja, a u SCG je prisutna od 1996. godine. Kancelarija REC u Srbiji ima 17 zaposlenih i implementira programe i

projekte u nekoliko različitih oblasti. Godišnji obrt kancelarije iznosi 1,2 miliona evra i potiče isključivo iz potpisanih ugovora za realizaciju različitih projekata. Prema Lauševićevim rečima, skoro 90 procenata ukupnih sredstava predstavlja direktne investicije u sektor životne sredine SCG u oblasti održivog razvoja i lokalnih inicijativa, zakonodavstva, zaštiti prirode, podrške nevladinim organizacijama...

REC radi i kao kao sekretari-

Namerno je izabrana neutralna tema, gde su zajednice našle zajednički interes, i to bi bio primer uspostavljanja operativne saradnje u regionu. Kada vidimo da je saradnja moguća, verovatno će biti lakše nego što to danas izgleda saradivati i u drugim oblastima - kaže Laušević

jat Programa obnove životne sredine Jugoistočne Evrope, dela Pakta za stabilnost jugoistočne Evrope. REC je trenutno i privremeni sekretarijat Savske komisije, međudržavnog tela posavskih zemalja koje će se brinuti o održivom upravljanju slivom reke Save. Program asocijacije i pridruživanja EU je centralni politički okvir u kome REC realizuje svoje aktivnosti.

Laušević ističe da se rezultati ovih projekata mogu direktno iskoristiti u procesu pridruživanja EU i da se to u prvom redu odnosi na program zakonodavstva u oblasti životne sredine. Prema njegovim rečima, zakonodavni okvir još uvek nije završen, počev od osnovnog krovnog zakona za zaštitu životne sredine koji je preko dve godine bio u proceduri.

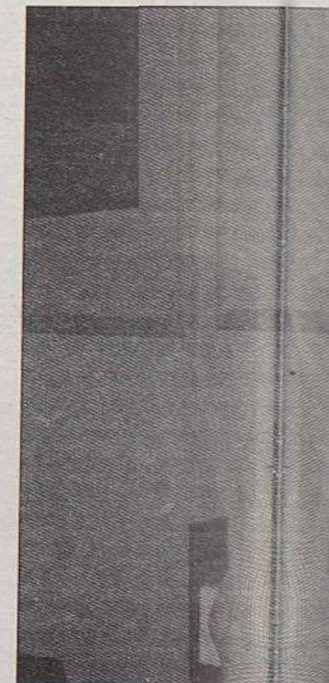
Definisanje zakonskog okvira je neophodno. Posledica nedefinisanog institucionalnog

okvira je donekle i relativno nizak nivo svesti o potrebi zaštite životne sredine. Veliki je problem što je efikasna zaštita vrlo često povezana sa vrlo skupim infrastrukturnim projektima. U situaciji u kojoj se mi nalazimo, kada privreda u velikoj meri ne radi, još uvek smo usmereni na međunarodnu pomoć. Teško je da možemo očekivati intenzivnije ulaganje u ovaj sektor, ali

mora da se shvati da su investicije u zaštitu životne sredine u suštini razvojne i da one doprinose tzv. održivom razvoju jedne zemlje tj. razvoju u kome će eksploatacija prirodnih resursa biti usaglašena sa kapacitetima same prirode, a samim tim biće omogućen razvoj na duži vremenski rok.

Laušević ističe da je u saglasnosti sa resornim ministarstvom urađeno nekoliko projekata, oko 400 prijavi za trening od strane ljudi iz državne uprave je prihvaćeno. Preko 80 predstavnika je boravilo na treninzima i razmenama kako u regionu, tako i u zemljama EU. Kao problem Laušević navodi nizak institucionalni okvir koji u Vladi Srbije ima sektor životne sredine nakon spajanja bivšeg Ministarstva za životnu sredinu sa Ministarstvom za nauku.

REC posebnu pažnju poklanja izradi lokalnih akcionih planova za zaštitu životne sredine - LEAP i tim povodom je nedavno za predstavnike opština Bečej, Kikinda i Bačka Topola održan seminar na Tari. Nakon završetka treninga u svakoj od opština otvorene su regionalne kancelarije. Laušević ističe da će

LEAP planovi biti predloženi lokalnim parlamentima, a onda će se krenuti u njihovu implementaciju. Projekt se realizuje na osnovu doniranih sredstava koje izdaje Švedska agencija za međunarodnu saradnju i razvoj. Ovi projekti koji će se realizovati u opštinama biće izrađeni u sarad-

Transplantaciju kosne srži u Institutu za zdravstvenu zaštitu majke i deteta sa entuzijazmom već godinama obavlja tim lekara

Uskoro i banka dobrovoljnih davalaca

Milena Prstojević

MEDICINSKI USPEŠI

U Institutu za zdravstvenu zaštitu majke i deteta „Dr Vukan Čupić“ u Odeljenju za transplantaciju dosad je obavljeno 16 transplantacija kosne srži. Na čelu tima koji sa entuzijazmom radi ovaj težak i komplikovan medicinski zahvat nalazi se asistent doktor Dragana Vujić, a podršku njenim naporima pruža i profesor Gordana Bunjevački, načelnik Službe za hematologiju i onkologiju u Institutu.

- Prva smo ustanova u zemlji u kojoj je urađena autologna transplantacija kosne srži, odnosno presađivanje vlastitih ćelija. Od 16 dosad obavljenih transplantacija osam je bilo autolognih i šest alogenih, gde su donori kosne srži bili podudarni, rođeni brat ili sestra. Takođe, urađene su i dve hapoidentične transplantacije, odnosno davooci su bili roditelji deteta - kaže doktor Dragana Vujić.

Kapacitet ovog Odeljenja za transplantaciju je 20 pacijenata godišnje, što bi za potrebe naše zemlje bilo sasvim dovoljno, kada su u pitanju deca uzrasta od 0 do 15 godina. Međutim, sve do ove godine nije bilo zvanične materijalne podrške, koja je neophodna jer radi se o komplikovanoj i skupoj intervenciji. Od ove godine u Republičkom

zavodu za zdravstveno osiguranje postoji i Projekat za transplantaciju i posebno se odvajaju sredstva za tu namenu, odnosno za transplantaciju bubrega, kosne srži i drugih solidnih organa - kaže Vujić. Ona dodaje da transplantacija kosne srži košta u Institutu od 15.000 do 50.000 evra, zavisno od tipa transplantacije i da li ima komplikacija ili ne, dok je u inostranstvu cena od 100.000 evra.

Transplantacija kosne srži je za urođene i neke stečene hematološke bolesti i imunodeficijencije jedini mogući oblik lečenja kojim se postiže izlečenje. Danas je i deo protola za lečenje nekih solidnih tumora dečijeg doba. Veoma je važno, objašnjava doktor Gordana Bunjevački, da se transplantacija kod dece obavlja u okviru pedijatrijskih ustanova kao što je Institut za majku i dete, gde postoji tim lekara različitih specijalnosti i posebno edukovane medicinske sestre.

- Uspeh transplantacije kosne srži je od 50 do 60 odsto, ali u mnogim slučajevima radi se o pacijentima koji uopšte nemaju šanse da prežive ukoliko se transplantacija ne obavi. Da li će transplantacija biti urađena ili ne zavisi od brojnih parametara, od tipa i stadijuma bolesti i za svakog bolesnika odluku donosi transplantacioni tim Instituta. Pre transplantacije pacijentu se sedam do deset dana davaju visoke doze citostatika ili cito-

statici i zračenje i takozvanog nultog dana dobija ćelije. Oporavak i intenzivno praćenje pacijenta traje od šest do 12 meseci zavisno od tipa transplantacije i mogućih komplikacija.

- Kod nas se ne obavljaju transplantacije gde je potrebno zračiti celo telo pacijenta, jer u Institutu za onkologiju i radiologiju Srbije još uvek nisu u mogućnosti da obavite tu proceduru. Takođe, nije moguće uraditi transplantaciju kada je davalac jedan od roditelja ili nesrodni podudarni. Da bi mogli da uradimo ove oblike transplantacije neophodno je obezbediti dodatnu opremu za laboratorije i edukaciju. Kada je reč o transplantaciji od nesrodnog podudarnog davaoca neophodno je formirati nacionalnu banku dobrovoljnih davalaca kosne srži - objašnjava doktor Dragana Vujić.

Dosad je 70 dece upućeno na lečenje u inostrane centre, a na tom polju najviše zahvalnosti dugujemo lekarima iz centara u Italiji koji su proteklih godina u svakom pogledu izlazili u susret našim potrebama, naglašavaju sagovornice. U italijanskim centrima obavljeno je 60 transplantacija, jedna u Londonu, jedna u Parizu i 8 na Vojnomedicinskoj akademiji u Beogradu.

- Kolege iz italijanskih centara su naše bolesnike primali za ovaj oblik lečenja po osnovi obrasca Mod 8. Nekoliko bolesnik je transplantirano zahvaljujući angažovanju udruženja roditelja dece obbolele od malignih bolesti, koja postoje pri ovim centrima u Italiji, a za samo nekoliko bolesnika je naš Fond za zdravstveno osiguranje platio. Na pomoć kolega iz Italije ćemo moći da računamo dok njihovi stručnjaci ne procene da imamo uslove i sve možemo obaviti sami - kaže doktorka Vujić i napominje izuzetnu pomoć predsednika Italijanskog udruženja za dečiju onkologiju i hematologiju doktora Momčila Jankovića iz Monce i doktora Marino Andolina iz Dečje bolnice u Trstu u kojoj je obavljeno više od trideset transplantacija kosne srži deci iz SCG.

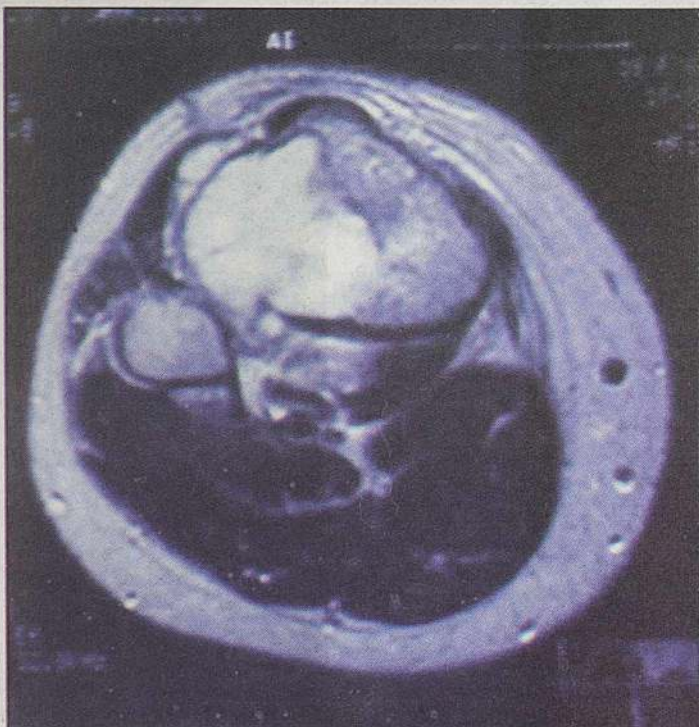
Da u našoj zemlji, ka-

da je u pitanju transplantacija kosne srži, stvari kreću uzlaznom linijom, kada je obezbeđivanje materijalnih sredstava i uslova u pitanju, pokazuje i činjenica da se radi na formiranju banke dobrovoljnih davalaca kosne srži u Institutu za transfuziju krvi u Beogradu. U svetu već dugo postoji jedinstvena svetska banka, ali SCG nije član jer nema svoju banku.

- Za formiranje ovakve banke potrebno je vreme, a i novac. Ideja je da na jesen zajedničkim snagama, gde bi glavnu reč svakako vodili lekari Instituta za transfuziju, organizujemo sa stanak sa roditeljima dece kojima je urađena transplantacija

kosne srži. Ovi roditelji najbolje znaju koliki je značaj ovog oblika lečenja, kao i postojanje banke dobrovoljnih davalaca. Verujemo da će veliki broj njih pristati da se nađu na listi dobrovoljnih davalaca. S druge strane, većina njih je već obrađena pa u početku ne moraju da budu izdvojena velika materijalna sredstva - objašnjavaju doktori.

Inače, u Institutu za zdravstvenu zaštitu majke i deteta „Dr Vukan Čupić“ u Beogradu prva transplantacija kosne srži obavljena je još sedamdesetih godina prošlog veka, ali tek od 1997. u ovoj ustanovi otvoren je namenski prostor, kao i laboratorija za kriobiologiju.

Test the next...

Premium
100% VOĆE
MALINA

next

www.nextjuice.com

osiguranje dece
OLIMPIJSKI PUNE
SRBIJA I CRNA GORA

Kardiovaskularni sistem i zdrav stil života

Leto, srce i odmor

Dr Radmila Živković

SAVETI KARDIOLOGA

Odmor predstavlja sastavni deo zdravog stila života. Kod zdravih deluje preventivno na faktore rizika za bolesti srca i krvnih sudova, a kod bolesnika je deo terapije.

Bolesnici koji imaju koronarnu bolest (angina pectoris, preživeli infarkt miokarda), srčanu slabost - insuficijenciju, aritmije, srčane mane, bolesti perifernih krvnih sudova ili su preživeli moždani udar - razmišljaju i postavljaju pitanje kako da provedu godišnji odmor. Osobe koje imaju povišen krvni pritisak i druge faktore rizika kao što su šećerna bolest, hiperholesterolemija, gojazne su, izložene stresu, fizički su neaktivne ili rade poslove u otežanim uslovima takođe postavljaju ovo pitanje. Bolesnici sa srčanim oboljenjima i faktorima rizika treba da pored redovnog svakodnevnog i nedeljnog od-

mora imaju i jedan do dva godišnja odmora. Važno je da li postoje i druga prisutna oboljenja kao što su anemija, bronhitis, poremećena funkcija štitne žlezde, psihička oboljenja, oboljenja koštano-mišićnog sistema i dr. Sve mora da se razmotri, najbolje od strane lekara i done-se preporuka za svakog bolesnika posebno. Odmor će, ako se pravilno koristi delovati preventivno i kod zdravih osoba.

ZBOG ČEGA JE ODMOR VAŽAN? KAKO GA ŠTO BOLJE ISKORISTITI?

Odmor treba da popravi kvalitet života, kako fizički tako i psihički kod svake osobe pa tako i one koja ima srčane tegobe. Odmor treba da popravi, pre svega, funkcionalno stanje kardiovaskularnog sistema kao i da poveća radnu sposobnost, da doprinese sniženju povišenog krvnog pritiska, da reguliše srčanu frekvenciju, nivo šećera, holesterola i triglicerida u krvi,

da smanji potrebu za pušenjem cigareta, da smanji anksioznost i depresiju i da smanji negativan uticaj stresa kao i da koriguje druge nepoželjne navike, a podstakne poželjne kao što su redovna i pravilna ishrana, fizička aktivnost i dr. Zbog toga odmor treba što bolje osmisлити i iskoristiti maksimalno, naravno prema mogućnostima.

Kada se govori o godišnjem odmoru najčešće se misli na odmor van mesta stalnog boravka i rada. Potrebno je razmotriti: 1. bioklimatske faktore, 2. balneološke faktore (uticaji mineralnih voda, peloida i prirodnih gasova u banjskim mestima) i 3. rehabilitacione postupke (fizički trening, fizikalna terapija).

BIOKLIMATSKI FAKTORI

Klimatski faktori su mnogobrojni. Svrstani su u četiri kompleksa: termički, aerički, higrički i fotoaktinički. Oni deluju uvek istovremeno, a ne izolovano. Mogu imati povoljne i nepovoljne efekte na organizam, što je kod srčanih bolesnika vrlo važno.

Termički kompleks se odnosi na temperaturu vazduha, kretanje vazduha i toplotno zračenje. Bolesnicima sa srčanim oboljenjima odgovara klima sa umerenim dnevnim i godišnjim temperaturama kao i umerenim razlikama u temperaturi. Velike oscilacije u temperaturi nisu poželjne. Najbolja mesta za povremeni boravak odnosno odmor su ona u kojima nema velikih termičkih promena, i koja su pošteđena od vetrova i aerozagađenja. Srčanim bolesnicima odgovara boravak u primorskim mestima tokom čitave godine, a posebno u toku zimskih meseci. Takođe, srčanim bolesnicima odgovaraju mesta sa

srednjovisinskom klimom, jer imaju poštediti efekat u odnosu na veće promene u temperaturi i promene u jačini vetrova.

Aerički kompleks se odnosi na atmosferski pritisak i atmosferske primese. S porastom nadmorske visine opada atmosferski pritisak a sa tim opada i parcijalni pritisak kiseonika u delu disajnih puteva - alveolama. Zato se srčanim bolesnicima ne preporučuje boravak u mestima sa većom nadmorskom visinom. Boravak na planinama u kojima se sukobljavaju mediteranska i kontinentalna klima i tako prave optimalne bioklimatske uslove, posebno u letnjim mesecima, mogu koristiti bolesnicima koji imaju nekomplikovane oblike koronarne bolesti, kao i faktore rizika za koronarnu bolest. Atmosferske primese mogu biti korisne, kao što su isparenja koja potiču od raznih biljaka i šuma kao i morske vode. Primese mogu biti i štetne - kada deluju kao alergijski ili infektivni uzročnici. Danas su sve pristupačnije vremenske prognoze koje se odnose i na osobe koje imaju razne oblike alergija, pa tako one mogu da planiraju dnevne aktivnosti.

Fotoaktinički kompleks se uglavnom odnosi na ultraljubičasto zračenje koje može sniziti krvni pritisak i holesterol, naravno u ranijim prepodnevima i kasnijim popodnevnim časovima. Treba obratiti pažnju na dnevna obaveštenja preko sredstava medija o stepenu ultraljubičastog zračenja pri pravljenju dnevnih aktivnosti.

KAKO SE PRIMENJUJU I KORISTE BIOKLIMATSKI ČINIOCI?

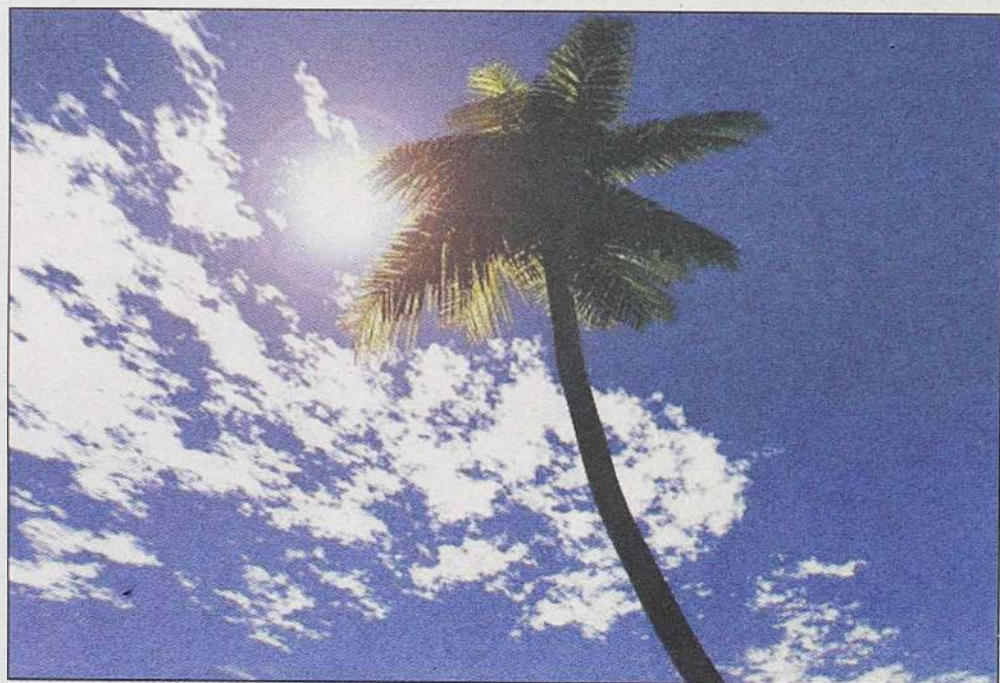
Terapija klimatskim činiocima se odvija na nekoliko nači-

na. Važna je dužina primene kao i način primene, jer se mora poštovati svi kriterijumi za svakog bolesnika posebno odrediti od strane lekara. Aerička terapija je boravak na čistom vazduhu bez drugih aktivnosti. Helioterapija je izlaganje otkrivenih delova tela suncu. Aerička kineziterapija odnosi se na sportske vežbe u slobodnom prostoru. Rekreativna terapija odnosi na šetnje i lake sportske aktivnosti u prirodi.

Najbolje je kombinovati bioklimatske činioce sa fizičkim treningom koji treba da se individualno dozira za svakog bolesnika vodeći računa o indikacijama i kontraindikacijama. Intenzitet treninga treba da bude veći od svakodnevnih aktivnosti odnosno da iznosi 50 do 75% od sto bezbedno postignutog nivoa na testu opterećenja. Ako nema tih podataka onda treba kontinuirano lisati puls i on ne bi trebalo da prelazi 120/minut kod većine. Trajanje opterećenja treba da bude oko 40 minuta dnevno, 5 do pet puta nedeljno. Najčešće se koriste jutarnja gimnastika, šetnje terenskim stazama (stazama za zdravlje) po ravnom ili sa umerenim nagibom i brzinom od 10 do 15 km/h, vožnja statičnog bicikla, plivanje i slično.

Ukoliko nema uslova za boravak u nekom od klimatskih mesta (more, banja, planina) na isti način se može organizirati odmor i u mestu boravka.

Klimatska mesta koja raspolažu prirodnim terapijskim činiocima, posebno ako imaju organizovanu zdravstvenu službu uz dobru procenu stanja kardiovaskularnog sistema, mogu dovesti do povoljnih efekata smanjenjem faktora rizika za koronarnu bolest, povećanja funkcionalne radne sposobnosti kardiovaskularnog sistema i samopouzdanja bolesnika. Svaka preporučena staza je staza zdravlja.

ALTERNATIVA

Homeopatska kućna apoteka

Za posekotine i čišćenje rana

Mr ph. Irena Stojković
spec. med. biohemije

HOMEOPATIJA

Akutna oboljenja, povrede, opekotine i niz sličnih tegoba mogu se uspešno

tretirati homeopatskim lekovima, čak i bez pomoći homeopate. Navešćemo nekoliko lekova koje možete imati u svojoj kućnoj apoteci i bez ikakve bojazni lečiti članove porodice. To je najbolji način da se izbegnu komplikacije akutnih tegoba i, istovremeno, upotreba antibiotika, steroida i sličnih lekova kada to nije neophodno.

Calendula officinalis: biljni lek koji se koristi za negu i čišćenje rana, posekotine i abrazija. Deluje kao antiseptik i jedan je od rednih homeopatskih lekova koji se koristi spolja, u vidu losiona ili kreme. Kada se,

u slučaju inficiranih rana, uzme oralno u visokoj potenciji, može dramatično da popravi stanje. Osim toga, deluje kao adstringens (steže) i pomaže kod zaustavljanja krvavljenja. Ne manje značajno je dejstvo na smanjenje osećaja bola kod posekotine.

Staphisagria: takođe veliki lek za negu rana, naročito hirurških. U homeopatiji je naročito cenjeno njeno dejstvo u tretmanu rana posle ginekoloških intervencija. Ona ima još jednu zanimljivu ulogu: izvanredno je efikasna u borbi protiv vaši glave.

Ruta graveolens: vrlo korisna u tretmanu povreda vezivnog tkiva. Traume i povrede ovog tkiva, kao što su uganuća, istegnuća tetiva i mišića lako se leče ovim lekom. Povreda poznata kao „teniski lakat“ je odličan primer za to. Takođe povoljno deluje i na povrede pokosnice, pa je neizbažan prateći lek u tretmanu preloma. Umanjuje bol posle ekstrakcije zuba.

СВЕ НА ЈЕДНОМ МЕСТУ
лабораторијске анализе лекови
хомеопатске консултације

ЈЕВРЕМОВАИ

Таковска 40
Телефон: 011/ 785-878

РАДНИМ ДАНОМ
ОД 8 ДО 16
СУБОТОМ
ОД 9 ДО 15

Neki saveti za zdraviji i veseliji život

Promena pogrešnih navika

Dr Žanka Četojević

QXCI terapeut

KVANTNA MEDICINA

arodna mudrost da zdravlje na usta ulazi, nekad je tumačena ka potreba. To kako treba izražati je jednom drugom svojom „sentencijom za svaki rok“, a koja glasi: „Ustani i ti je najsladje“. Samo tako što čovek pojede imalo je punu svrhu, da održi organizam u punom fizičkom i psihičkom balansu. Danas, međutim, hrana je izgubila svoju svrhu, što zbog njene dostupnosti, zatim zbog kvaliteta našeg neznanja ili nemara. Moguće je lekari, kod mnogih bolesti, prvo svog pacijenta savetovati da promeni režim ishrane.

Već duže radeći svoj lekarski posao uz pomoć QXCI - bioregulantnog biofeedback antistres prema zapazila sam da pacijenti bez obzira na glavni razlog (tj. dijagnozu) zbog koje dolaze na terapiju, za svoja stanja „imaju zahvale“ pogrešnom odnosu,

u prvom redu prema onome „što na usta ulazi“. A potom ukupnom svom stavu prema sopstvenom zdravlju, koji se ogleda u nizu pogrešnih navika. Njih nije tako teško ispraviti, a rezultati su zapanjujuće dobri. U tom smislu pokušala sam nešto. Svakom svom pacijentu dajem ovaj mali podsetnik.

PODSETNIK ZA SVAKI DAN I ZAUVEK

Jedite kad ste gladni a ne kad vam je dosadno.

Ako se ne osećate dobro ili ste jako umorni preskočite obrok (uzmite voće, šolju mleka ili prirodno ceđeni sok).

Ne pijte gazirana, veštački zaslađena i obojena pića.

Ne jedite obilne i kasne večere (ne 3 h pre spavanja).

Odmorite se nakon glavnog jela 30-40 min (kada je funkcija želudca najveća).

Izbacite prerađeni šećer (dovoljna je fruktoza iz voća - sveže ili suvo).

Umesto belog koristite razna integralna brašna.

Od masnoća na hladno ceđena ulja (maslinovo, bundevino, sojino...).

Barem jednom sedmično jedite ribu.

Smanjite upotrebu kuhinjske soli (dovoljno 3-5 g, zavisno od fizičke aktivnosti).

Smanjite upotrebu dimljenih, sušenih, usoljenih i ukiseljenih jela.

Jedite što manje industrijski

prereditu hranu - koja je izgubila svoju vitalnu energiju, a uglavnom je puna šećera, soli, raznih hemijskih aditiva, veštačkih boja i mirisa.

Ne jedite podgrejanu i pretihodno zamrznutu hranu.

Ne uzimajte antacide već popravite svoje greške i loše navike.

GLE, ZALAZAK SUNCA

Barem jednom sedmično „postite“ od tv, radio, novinskih i dr, uglavnom, loših vesti

Uživajte u lepim stvarima (knjige, muzika, slike, lepi pejzaži, zalazak sunca, mirisi godišnjeg doba).

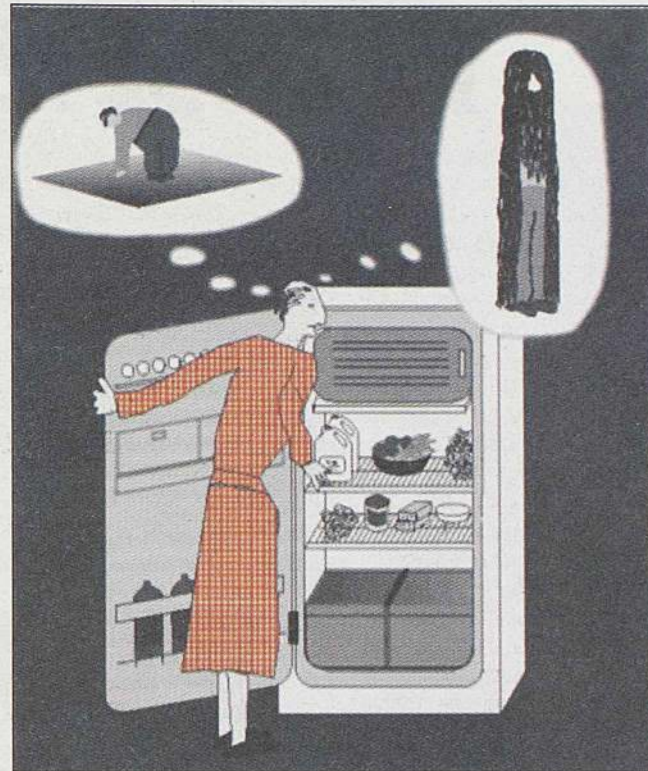
Krećite se na svežem vazduhu, na suncu ali i po kiši - zašto da ne? (brza šetnja je svakome dostupna).

Da li dišete? naravno!!! Ali kako?

Da li pušite? Zašto?

Oprostite osobama koje su vas povredile. Oprostite i sami sebi, pre svega.

Ne treba preterivati ni u čemu jer to dovodi do stresa zato što telesni mehanizmi imaju svoja ograničenja. Sve gore nabrojano su moćna preventivna sredstva protiv lošeg zdravlja ukoliko ih

postepeno pretvorite u navike, a navike su zajednički projekat našeg uma i tela - neosetno, primećete značajna poboljšanja. Ili, bar pogoršanja neće biti. Dakle, samo vi možete odlučiti kakav kvalitet života hoćete.

Dobar režim ishrane

Sveže ili obareno povrće i voće da čini 20-50 odsto dnevne ishrane.

Zvakanje 20-30 puta (varenje počinje već u ustima).

Voće na prazan želudac ili 1 h posle jela.

Voda —//— —//— —//—.

Mleko —//— —//— —//—.

Kafa —//— —//— —//—.

Umesto kafe ponekad popijte zeleni čaj, nanu, majčinu dušicu, kamilicu... i dr.

Nikad ne jedite ili ne pijte jako vruće ili jako hladno (ako vaši prsti to ne mogu podneti ne može ni želudac). Jedite manje obroke. Izbegavajte prejedanje (važan je kvalitet a ne kvantitet)

Sačuvajte nervne ćelije

Demencija se može sprečiti

ubljenje pamćenja koje dolazi sa godinama za mnoge je problem koji se kao nepromenljivu sudbinu. Ipak, neka novija istraživanja pokazuju da kretanje, odgovarajući način života i lekovi mogu da spreče demenciju. Čak i ako mozak je čudo prirode: od 100 milijardi nervnih ćelija se brine o tome da ne ostarimo možemo da čujemo, razmišljamo i da se nekako setimo onog najvažnijeg. Ovo funkcioniše kada se ta ćelija sive ćelije pravilno „gugaju“.

U životu starijih ljudi stalni problemi pada koncentracije i zaboravnosti.

Problem demencije počinje što se prvo javljaju manji problemi sa pamćenjem kojiremenom postaju sve veći da se na kraju bili praćeni problemima u govoru i dezorijentacijom.

Često kao što svoje mišiće održavamo u formi vežbanjem - možemo bi da činimo i sa malim kretanjima.

Često sastojak koji pomaže u razvijanju i održavanju inteligencije i sposobnosti usvajanja novih informacija je acetilholin. Mnoge studije nemačkih istraživača pokazuju da razvoj ovih spo-

sobnosti pomaže ginko i njegovi ekstrakti, zato što štite nervne ćelije od razgradnje i mogu poboljšati upotrebljivost acetilholina. Informacije se tada ponovo brže transportuju.

Osim upotrebe ekstrakta ginko, još nešto možete da učinite za svoje sive ćelije. Tražite svakodnevno nove izazove, budite radoznali, razgovarajte što više, upražnjavajte sport zvani razmišljanje. Ne zaboravite i na fizičke aktivnosti: kretanje jača srce i podstiče krvotok. To je posebno važno, jer mozak zahteva dvadeset posto udahnutog kiseonika.

Izuzetno važno za očuvanje pamćenja jeste da uposlite obe polovine mozga. Levu, koja je zadužena za logičko razmišljanje i koja je pretrpana brojkama i činjenicama. Isto tako i desnu koja je zadužena za osećanja, intuiciju i kreativnost. Ako „rade timski“ vaše će pamćenje ostati „fit“. Tu postoje i neki trikovi - razmišljajte u simbolima, razmišljajte razne maštovite priče vezane za različite brojeve ili imena. Što je slika emocionalnija, to će vam duže ostati u sećanju.

Milica Popović
Izvor: Ratgeber

Značaj vitamina u ljudskoj ishrani: VITAMIN A (retinol, all-trans retinol)

Zašto se nije bežalo sa Golog otoka

Dušan Obradović

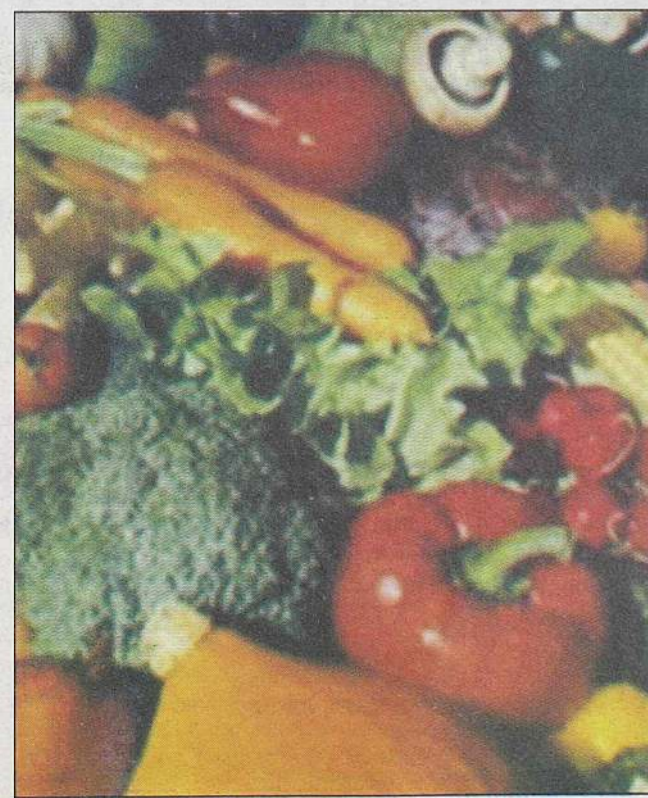
PRIRODA I NAUKA

Hemeralopija ili noćno slepilo jedan je od najkarakterističnijih znakova nedostatka vitamina A. U narodu je ovaj znak deficita vitamina A poznat i pod imenom kokošje slepilo koje na najbolji način opisuje pojavu nesposobnosti vida u sumraku kod osoba sa nedostatkom vitamina A. Poznato je da se hemeralopija brzo razvija, ali isto tako može da nestane već posle 12 sati od unošenja namirnica bogatih vitaminom A (jetra). Tako brza reakcija organizma na lečenje jetrom može da objasni činjenicu da je njeno blagotvorno dejstvo na obolelo oko poznato skoro 3600 godina. Već se u staroegipatskom Eberovom papirusu (oko 1550. god. pre naše ere) preporučuje ishrana bogata jetrom kao i primena soka od kuvane ili pečene jetre vola ili tetreba u lečenju noćnog slepila. Spoljna primena kuvane kokošje jetre ili njenog soka u lečenju noćnog slepila kod muške dece zadržala se skoro do danas u centralnoj Africi (Ruanda). Poznato je da su i logoraši na Golom otoku,

zbog oskudne ishrane, patili od kokošjeg slepila čime im je bio skoro potpuno onemogućen svaki pokušaj bekstva.

Vitamin A, otkrili su tek 1913. američki naučnici E. Mc Collum i M. Davis. U eksperimentima na pacovima pokazali su da ishrana bogata buterom i žumancetom, podstiče rast i vrši prevenciju očnih poremećaja, za razliku od ishrane bogate salom i maslinovim uljem koja nije imala takav efekat u eksperimentalnih životinja. Ovi istraživači su taj bitni faktor rasta pacova nazvali liposolubilni faktor A koji kasnije dobija naziv vitamin A. Elmer Mc Collum 1915 god. iznosi tezu da je nedostatak liposolubilnog faktora A odgovoran za nastanak kseroftalmije u eksperimentalnih životinja tako da liposolubilni faktor A, tada dobija naziv antikseroftalmični faktor. Kseroftalmija (grč. xeros - suv i ophthalmos - oko) je danas opšti izraz koji označava sve promene na očima kod bolesnika sa nedostatkom, odnosno hipovitaminomom A. Kod kseroftalmije prvo dolazi do hemeralopije, a zatim do sušenja očne jabučice zbog atrofije periokularnih žlezda, hiperkeratoze vežnjače i na kraju do zapaljenja i otoka rožnjače što dovodi do infekcije,

ulceracije i trajnog slepila. Pedijatar Bloch, u Danskoj, dokazuje tačnost teze Mc Colluma, jer je uspeo da primenom ulja od bakalara kod 40 dece sa siromašnom ishranom za samo sedam dana spreči dalje napredovanje već postojeće i nastanak nove kseroftalmije. *Nastavlja se*

KAKO SE IZBORITI SA ALERGIJOM?

Reč alergija je grčkog porekla i označava abnormalnu reakciju. Do alergije dolazi kada je organizam preosetljiv, najčešće usled pada imunog sistema. Ovako oslabljen organizam prema supstancama koje nisu škodljive reaguje kao da su vrlo štetne: polen, propolis, mleč, neke od namirnica (čokolada, jaja), lekovi (najčešće iz grupe penicilina i cefalosporina), različiti konzervansi, aditivi. Do alergije mogu dovesti i veće količine jagoda i borovnica. Smatra se da su glavi krivci belančevine iz ovog voća koje dovodi do alergijske reakcije. Na neke materije alergična osoba ima pojačanu reakciju: kućna prašina, grinje, otrov pauka, ose, pčele. Alergije mogu, ali i ne moraju biti nasledne. Otežan rad jetre usled bolesti ovog organa, nedostatak kalcijuma ili slabo iskorišćavanje kalcijuma mogu biti jedan od uzroka. Kod alergičnih osoba je pojačano lučenje histamina, jedinjenja koje dovodi do povećane propustljivosti krvnih sudova i kontrakcije mišića bronhija. Kod prolećnih alergija (kada je prouzrokovano cvetanje vegetacije) propratni simptomi su suzenje očiju, slivanje sekreta iz nosa, crvenilo kapaka. Ko želi da se sačuva od ovakvih promena, mora čitave godine da vodi računa o unošenju vitamina, minerala (pre svega kalcijuma), da jača organizam i ubrza izbacivanje štetnih materija. Česte alergije opterećuju jetru, čija je jedna od dužnosti da preradi i omogući eliminaciju materija unetih u organizam. Urtikarija ili koprivnjača je takav vid alergije koja se ispoljava u obliku plikova i crvenila manje ili veće površine, sa izraženim svrabom i peckanjem. Alergijska reakcija može biti i većih razmera, kada je pored kože zahvaćena i sluznica (najčešće gornjih disaj-

nih puteva), koja otiče i zajedno sa spazmom bronhija može dovesti do gušenja. Izuzetno su opasne alergije na lekove, koje mogu dovesti do anafilaktičkog šoka. Na žalost, zagađena okolina i zanemarivanje potreba organizma dovode do povećanja broja alergičara svake godine.

Kako da se odupremo toj neugodnoj bolesti? Najjednostavnije kloneći se stvari koje izazivaju alergiju. Na ovaj način možemo sprečiti koprivnjaču, ali sa polenskom kijavicom stvari stoje malo drugačije. Zaštitne

mere se moraju preduzeti već u jesen, a ne tek onda kada stabla i cveće počnu da cvetaju. Veće količine kalcijuma, vitamina C i B grupe je neophodno unositi tokom cele godine. Najbolji oblik vitamina i kalcijuma je biljnog i životinjskog porekla, jer ga organizam najbolje koristi. Oštećenu sluznicu nosa najbolje je mazati kantarijnovim uljem (pomoću bebi štapića), koje regeneriše sluznicu nosa i jača zidove krvnih sudova.

Neophodno je nekoliko meseci uzimati čaj protiv alergije, čaj za čišćenje

krvi i čaj za jetru. Farmaflorin čaj za čišćenje krvi stimuliše razlaganje i eliminaciju svih štetnih supstanci unetih u organizam. Glavnodelujuće komponente Farmaflorinog čaja protiv alergije su: flavonoidi (hiperoksid, kvercetin), etarska ulja, vitamin C, minerali (gvožđe, kalijum, kalcijum, magnezijum), biogeni amini, aktivatori imunog sistema – viscum proteini i viscum lektini. Čaj za čišćenje krvi i čaj za jetru pojačavaju antialergijsko delovanje stimulišući izlučavanje alergena i njihovih metabolita koji, dokle

god se nalaze u krvi, dovode do alergijske reakcije. Lekovi protiv alergije (antihistaminici) sprečavaju ili poništavaju delovanje histamina, ali ne deluju na uzrok alergijske reakcije. Međutim, najjači lek u borbi protiv alergije je snažan imuni sistem. Kada je organizam zdrav sve iritirajuće materije budu vrlo brzo otkrivene i razgrađene od strane odbrambenih ćelija. Preparati na bazi lekovitog bilja stimulišu mehanizme kojima se organizam brani od stranih materija – jačaju imuni sistem, stimulišu rad je-

tre i bubrega i na taj način otklanjaju sam uzrok bolesti. Zato je bilje neophodan deo svake antialergijske terapije.

Stručnjaci iz FARMALORE u saradnji sa PRIMA apotekama, u želji da Vam pomognu da što pre otklonite svoj zdravstveni problem, organizuju besplatne konsultacije, uz pregled analiza sredom od 14 – 17h u apoteci PRIMA KALENIĆ i četvrtkom od 14-17h u apoteci PRIMA III (Bulevar kralja Aleksandra 85).

Mr ph. Biljana Martinović

POKLON aparati za MERENJE ŠEĆERA

GLUCOVAL aparat je siguran i lak za upotrebu

I DOBIJATE GA NA POKLON!

Potrošni materijal za merenje šećera plaća se, a cena je dvostruko niza od postojeće:
50 traka = 1350 din 50 lanceta = 250 din

farmaflo

U SARADNJI SA PRIMAX VELEDOGERIJOM I PRIMA APOTEKAMA

NUDIMO VAM 140 RAZLIČITIH PROIZVODA SAČINJENIH U SKLADU SA SAZNANJIMA NAŠE NARODNE I KAUČNE MEDICINE PO RECEPTURI dipl. farmaceuta BILJANE MARTINOVIĆ

U KRVI

HPSA BEOSANUS

PRIMAX

"PRIMA I" ul. Nemanjina 2, tel: 011 36 10 999; 644 968
"PRIMA SLAVIJA" ul. Kralja Milana 35, tel: 011 30 32 186
"PRIMA PASTER" ul. Pasterova 4, tel: 011 643 060
"PRIMA KALENIĆ" ul. M. Gorkog 11, tel: 011 30 86 925
"PRIMA III" Bul. Kralja Aleksandra 82, tel: 011 30 85 583

Obavezna dokumentacija koju treba da poseduje svaki pacijent za preuzimanje aparata:

- izveštaj lekara sa potvrđenom dijagnozom ili karton za dijabetičare (čije fotokopije se predaju Beosanusu)
- laboratorijski nalaz (datum nije bitan)
- overena zdravstvena knjižica
- lična karta ili pasos

Zbog sukcesivne isporuke aparata, prioritet će imati pacijenti koji su na insulinu, deca i trudnice. Prihvatao zamenju starog aparata za novi.

Čuveni engleski prirodni sirup protiv grčeva i gasova kod bebe

Preko 100 miliona bočica prodatih širom sveta daje sigurnost roditeljima za bebin miran san Prof. Dr. Nedeljko Radlović, Dr. sci. Univerzitetna dečija klinika Beograd

ODMOR ZA UMRORNE MAME I TATE

BE SURE! HIV I/II je brz hromatografski test imuniteta za proveru i otkrivanje antitela HIV-a I/II. Može se ispitati na plazmi, serumu i punoj krvi. Ovaj test detektuje i pod tip HIV virusa - O.

SUNLIFE Mislite na zdravlje!

Vitaminski i mineralni NAJBOLJI IZ PRIRODE

ECHINACEA FORTE: Prirodni stimulator imuniteta

STRONG NATURE ECHINACEA FORTE je preparat koji stimulacijom ćelija imunološkog sistema povećava

broj antitela u krvi. **STRONG NATURE ECHINACEA FORTE** podstiče stvaranje belih krvnih zrnaca koja

jačaju prirodni odbrambeni sistem organizma.

STRONG NATURE ECHINACEA

FORTE stimuliše produkciju interferona koji ima važnu ulogu u borbi protiv virusnih infekcija.

Zahvaljujući prisustvu polisaharida **STRONG NATURE ECHINACEA FORTE** ima snažno antiinflamatorno (protivupalno) dejstvo.

STRONG NATURE ECHINACEA FORTE se koristi u slučajevima gripa, prehlade, kašlja, infekcija izazvanih bakterijama i virusima, ili preventivno, za jačanje odbrambenog sistema organizma.

Preko 500 do sada objavljenih studija o Echinacei su pokazale, a istraživanja između ostalog dokazala sledeće:

- Echinacea Purpurea, odnosno njen ekstrakt u periodu od 5 dana povećava imunitet organizma za 50-120% (Jurčić 1989.).

- Bela krvna zrnca stimulirana ekstraktom Echinacee povećavaju fagocitozu (eliminisanje) patogenih ćelija za 20-40% (Wagner i Prosch 1985.).

Istraživanja iz 1957. pokazala su da ekstrakt Echinacee smanjuje upalu kod obolelih od artritisa za 22%, bez ikakvih neželjenih efekata koja inače uzrokuju steroidi korišćeni u ovakvoj terapiji.

Razne okolnosti mogu dovesti do pada imuniteta organizma. Ako se bavite napornim fizičkim ili umnim radom, ako dosta vremena provodite van kuće i imate puno kontakata, ako ste bolesni i uzimate lekove, ako idete na duža putovanja, loše se hranite, ako ste pod stresom... **STRONG NATURE ECHINACEA FORTE** će vam sigurno pomoći da nadoknadite narušen imunitet i učiniti da vas mimoidju bakterije i virusi.

Ne preporučuje se trudnicama, obolelima od SIDE, leukemije i autoimunih bolesti.

STRONG NATURE ECHINACEA FORTE svakako zaslužuje mesto u vašoj kućnoj apoteci.

Vodič za deficitarne lekove

Kralja Milutina 57
Beograd 361-65-10,
685-277

APOTEKA
EuroMedic

- Aerius tablete i sirup
 - Zyban tablete
 - Xenical kapsule
 - Albumin humani 20%
 - Tritace tablete 2,5 mg
 - Tritace tablete 5 mg
 - Nicorette žvake i flasteri
 - Zolof tablete
 - Hemokvin tablete
 - Ondasan tablete
 - Aparati za merenje šećera u krvi i pritiska
 - Diprivan ampule
 - Ultralan mast i krema
 - Madopar tablete
 - Izrada kozmetičkih i medicinskih krema za negu i lečenje kože
- Apoteka Ivančić i sin
Čukarička padina
tel. 354-7221; 354-8026

- Mitoxantron amp.
- Orbenin amp
- Nystatin vag
- Lyogen tabl A 3/6 mg
- Citostatici
- Albumini humani 20%
- Inhacort sprej
- Rispolett
- Endronax
- Remeron

ORDINACIJA
UroMedica

Ul. Kneza Miloša br. 79

Urologija,
Andrologija i
Ginekologija

(Prof. Sava Mičić,
prof. I. Tulić)

Telefon 011/656-119,
3615-716, 3615-717,
3615-718

STRONG NATURE
Drvo života, snage i zdravlja

Echinacea forte

Prirodni stimulator imuniteta!

ELEPHANT Co.
Pančevački put 44 +381 11/33 17 025
11000 Beograd +381 11/33 17 225

400 mg 30 kapsula

Potražite u vašoj apoteci

www.elephant.co.yu www.strong-nature.com

Gore

SCG

Sagovornik Danas u Ministarstvu inostranih poslova istakao je da bi Vašington sigurno negativno ocenio izdavanje azila Bobiju Fišeru i da bi takva odluka, bila dodatno opterećenje u odnosima sa SAD

šera deportuju u SAD. Fišerov advokat u Japanu Masako Sumi predala je japanskom ministru pravosuđa Daizo Nozavi dokumenta o drugoj žalbi na odluku zvaničnika. Ona je pojačala da je Fišer podneo zahtev za politički azil „u slučaju da Fišerova druga žalba na odluku o deportaciji bude odbijena“. Fišerov predstnik Svetske šahovske federacije Florensio Kammanes obavestio je Ivanovića

putuje sa nevažećim američkim pasošem.

Poznati šahista uhapšen je 13. jula na tokijskom aerodromu Narita, kada je pokušao da otputuje na Filipine. Od kada je uhapšen, Fišer, čiji je otac Nemač, zatražio je nemački pasoš i politički azil u tri države. Fišer je postao legenda kada je za vreme hladnog rata pobedio šahistu SSSR Borisa Spaskog, u seriji mečeva odigranih 1972. u

Pretnja odnosima sa SAD

Iako većina zvaničnika u Podgorici nezvanično navodi da „Crna Gora ima moralnu obaveznu da izda azil Bobiju Fišeru“, iskusnije diplomate navode da bi takva odluka ipak mogla na odnose koje SCG ima sa SAD. Sagovornik Danas u Ministarstvu inostranih poslova istakao je da bi Vašington sigurno negativno ocenio izdavanje azila Bobiju Fišeru i da bi takva odluka, bila dodatno opterećenje u odnosima sa SAD. Zamenik ministra inostranih poslova SCG Predrag Bošković rekao je agenciji Beta da ne bi trebalo da bude prepreka da Fišer dođe u Crnu Goru, ali da državna zajednica poštuje obaveze i partnerstvo sa SAD. Zvaničan komentar diplomatskog vrha u SCG, međutim, danas nije moga da dobije, jer je šef diplomatije SCG Vuk Drašković na odmoru, a ministar inostranih poslova Crne Gore Miodrag Vlahović nije želeo za naš list da komentariše ovaj slučaj.

su se vlade SAD i Japana dogodile da se slavni šahista deportuje u treću zemlju. Japanski imigracioni zvaničnici su u sredu 28. jula, odbili Fišerovu žalbu na njihovu odluku da ga deportuju zato što je pokušao da

Rejkjaviku. Iako je bivša Jugoslavija bila pod međunarodnim sankcijama, Spaski i Fišer odigrali su ponovo mečeve 1992. godine na Svetom Stefanu, u organizaciji Jezdimira Vasiljevića.

ste Perućac

Aktivnost na teritoriji 16 zemalja: Radoje Laušević

novu prioriteta koje će same države definisati u procesu izdavanja LEAP-a - bilo da je to poštovanje vodosnabdevanja, ili pružanje komunalnih otpadaka. Laušević ukazuje da je program LEAP u svim opštinama izuzetno dobar primenjen.

- Nama je zadovoljstvo što je Vlada Srbije prihvatila izradu LEAP kao nacionalni prioritet u oblasti životne sredine. Na neki način proces koji smo mi inicirali prihvaćen je kao nacionalna strategija - kaže Laušević.

Nove političke stranke kosovskih Albanaca

Ekstremisti prete prebegom iz Rugovine partije

Muhamet Hajrulah

Edita Tahiri, donedavno visoki zvaničnik najveće političke partije kosovskih Albanaca, Demokratskog saveza Kosova, LDK, strahuje za svoju život nakon što je odlučila da napusti ovu stranku i osnuje novi politički pokret. Bivša članica partijskog predsedništva je, zajedno sa još jednom kolegicom iz stranke, Edi Šukriju, napustila LDK da bi 27. maja saopštila da će formirati Demokratsku alternativu Kosova, ADK.

Ovaj raskol unutar najveće političke stranke je uzburkao strasti na što ukazuje i upozorenje koje je uputila malo poznata nacionalistička organizacija „Bezbednost domovine“ preteći da su životi svima koji napuste stranku u opasnosti. „Upozoravamo sve dezertere koji pokušavaju da sãabotiraju rad Demokratskog saveza Kosova na terenu da će za to platiti svojim životom“, kaže se u gnevnoj poruci. Autori pisma su jasno stavili do znanja da misle na „buntovne žene“ kao što je Tahiri koja je napustila redove LDK.

Demokratski savez Kosova Ibrahima Rugove, aktuelnog predsednika Kosova, najstarija je politička organizacija kosovskih Albanaca. Od svog osnivanja 1989. godine, ova politička organizacija je, praktično, bez ozbiljnog izazova svom autoritetu, upravljala kosovskim Albancima redovno osvajajući na izborima više glasova od bilo koje druge političke stranke.

Istraživanja javnog mnjenja sugerisu da je podrška najvećoj kosovskoj političkoj stranci opala tokom proteklih meseci čime bi se moglo objasniti zašto je slučaj Tahiri je izazvao takav gnev. Istraživanje koje je u junu mesecu ove godine sprovela agencija „Index Kosova Survey“, partnerska organizacija „Gallup International“-a, pokazuje da više od deset odsto onih koji su podržavali LDK u julu 2003. godine to više neće činiti. Kritičari kažu da je malo verovatno da će LDK ponovno osvojiti naklonost i poverenje ovih birača ukoliko bude odbijala da temeljno izmeni sopstveni arhaični, monolitni karakter i način rada.

Pošto se požalila da policija nije čak ni kontaktirala - a kamoli ponudila zaštitu - u vezi sa pretnjama smrću, Tahiri je izjavila da zabrinutost za sopstvenu bezbednost neće predstavljati nepremostivu smetnju u nenoj kampanji, niti će je naterati da zažali zbog napuštanja Demokratskog saveza Kosova. Iznoseći razloge za odlazak, ona je navela narastajuće nezadovoljstvo birača, koje se manife-

Foto: Follet

stovalo slabim odzivom na prošlim izborima, potom nedostatak demokratičnosti u radu unutrašnjih struktura LDK i autokratski način upravljanja strankom, okrivljujući za to partijskog lidera - Ibrahima Rugovu.

„Martovski događaji su dodatno ukazali na ovaj razdor“, rekla je ona misleći na izliv etnički motivisanih nemira tokom kojih je na hiljade kosovskih Srba proterano iz svojih kuća. „Pošto nisam uspela da pokrenem unutrašnje promene u Demokratskom savezu Koso-

li bogatijima, a obične građane siromašnjima.“ ADK insistira da će ova politička partija objavi rat korupciji u lokalnim i međunarodnim institucijama, te da će prioritet biti privredni razvoj.

Škeljzen Malići, jedan od vodećih političkih analitičara među kosovskim Albancima, kaže da je malo verovatno da će Demokratski savez Kosova izgubiti mnogo glasača zbog stvaranja nove političke stranke. „Ova politička formacija nije imala vremena da konsoliduje svoje

Pokreti kao što su Ora, ADK i PSDK biće jedni drugima rivali u borbi za osvajanje naklonosti birača koji su razočarani rezultatima Demokratskog saveza Kosova u proteklih petnaest godina i sporim razvojem institucija kosovskih Albanaca nakon završetka rata u pokrajini

va - mada sam to pokušavala da učinim još od okončanja oružanog sukoba, formirala sam novu političku stranku“, dodala je ona. „Jasno je da je Kosovu neophodan razvoj novih političkih alternativa.“

Ostaje da se vidi da li će bilo koja od ovih alternativnih političkih grupacija preuzeti deo glasačkog tela Demokratskog saveza Kosova. Politički program Demokratske alternative Kosova, ADK, čiji su ciljevi „nezavisnost, mir i prosperitet“ se, na prvi pogled, malo razlikuje od programa Demokratskog saveza Kosova, LDK. Birače bi, možda, moglo privući obećanje Tahiri je da će se boriti protiv sadašnjih trendova na Kosovu, za koje tvrdi da su „lidere učini-

snage, niti da izradi novi program, tako da verovatno neće uspeti da osvoji više od dva poslanička mandata u parlamentu“, kaže Malići. „Ono što bi zaista predstavljalo alternativu za kosovske birače bi bio jedan veliki novi pokret koji bi obuhvatio sve nove političke inicijative umesto novih malih entiteta koji će jedva osvojiti više od pet odsto glasova“, dodaje on.

Ostale političke novine koje Malići pominje su novi građanski pokret nazvan Ora, na čijem je čelu istaknuti izdavač i intelektualac Veton Suroi i Azem Vlasi, bivši istaknuti kosovski komunistički lider u Titovo vreme, koji se sada pridružio Socijaldemokratskoj partiji Kosova, PSDK. Pokreti kao što su Ora,

Spori razvoj institucija: Ibrahim Rugova na predizbornoj skupci

ADK i PSDK biće jedni drugima rivali u borbi za osvajanje naklonosti birača koji su razočarani rezultatima Demokratskog saveza Kosova u proteklih petnaest godina i sporim razvojem institucija kosovskih Albanaca nakon završetka rata u pokrajini. Međutim, pojavljivanje ovih inicijativa na političkoj sceni jasno ukazuje na demokratizovanje atmosfere u pokrajini. One, takođe, predstavljaju svežu krv na kosovskoj političkoj sceni. U ovom trenutku, oni se, ipak, jedino mogu nadati da će ugroziti šanse Demokratskog saveza Kosova da samostalno formira novu vladu nakon predstojećih izbora.

U međuvremenu, i policija i političari su u nedoumici u pogledu identiteta anonimnih ekstremista koji su uputili pretnje Editi Tahiri. „Ne mislim da će ova tajanstvena organizacija imati ikakvog uticaja na odluke ljudi da napuste ili ostanu u Demokratskom savezu Kosova, jer niko ne zna ko su oni kao ni ko stoji iza njih“, smatra Malići. Refki Morina iz Kosovske policijske službe, KPS, je izjavio za IWPR da se policija ozbiljno odnosi prema ovim pretnjama, te da istražuje ko bi mogao stajati iza njih. „Regionalna jedinica Kosovske policijske službe i međunarodna policija rade na ovim slučajevima, ali nismo uspeli da utvrdimo ništa konkretno u ovom trenutku“, rekla je Morina. IWPR

Nemački kancelar Gerhard Šreder prisustvovao proslavi „varšavskog ustanka“

Poučna nemačko-poljska iskustva pomirenja

Mile Lasić

Specijalno za Danas

Bilefeld - „Varšavski ustank“, napisao je papa Ivan Pavao Drugi, treba da „zauvijek ostane u nacionalnom sjećanju kao izraz najvišeg patriotizma“. Obilježavanje ove značajne godišnjice za Poljake se prema očekivanju - pretvorilo u trodnevnu općenarodnu svečanost prvog reda, za vrijeme koje je otvoren i Muzej varšavskog ustanka. U toj neravnopravnoj borbi između poljske „narodne armije“ i nacista poginulo je oko 18.000 poljskih vojnika i oko 180.000 civila, građana Varšave.

Slom poljske armije su iz neposredne blizine nijemo posmatrale trupe Crvene armije, a ni „zapadni saveznici“ se nisu pretrgli s pomoću. Povrh svega, nakon Drugog svjetskog rata Poljska nije izvrštena u „sile pobjednice“, na što su Poljaci osjetljivi i dan danas. S tim u vezi je poljski predsjednik vlade Marek Belka na svečanosti otvaranja Muzeja varšavskog ustanka naglasio da se ne radi samo o dokumentiranju varšavskog ustanka, nego i o rehabilitaciji historijskih činjenica o ovim događajima, koji je iz političkih razloga u poslijeratnom periodu prećutkivan ili falsificiran.

No, ovdje je riječ, u prvom redu, o prvom sudjelovanju na svečanosti obilježavanja „varšavskog ustanka“ jednog njemačkog kancelara, koji je otputovao u Varšavu u naelektriziranoj atmosferi, za koju glavnu krivicu snosi predsjednica Saveza prognanika Erika Štajnbah. Ona je više puta u posljednje vrijeme ponovila zahtjev da Poljska mora nadoknaditi prognanim Nijemcima njihove „materijalne gubitke“, ponovivši na sami dan svečanosti u Varšavi da „ključ

rješenja odštetne problematike leži u samoj Poljskoj“. Ona je pozvala na „obostranu empatiju“, tj. suosjećanje jednih prema drugima, pri čemu se pozvala i na primjer Mađarske, koja se odlučila na neku vrstu simbolične odštete prognanim Nijemcima.

Erika Štajnbah jeste kazala i da „žali s poljskim narodom za njegovim mrtvima“, ali je sve to na poljskoj strani doživljeno kao „vrhunski cinizam“, a bivši poljski vanjski ministar je izjave Erike Štajnbah nazvao „neukusnim“. Poljaci osjećaju, u najkraćem, da bi njihovu patnju - po ovoj logici - trebali i po drugi put platiti, a pogotovu odbijaju da se izgon Nijemaca poslije Drugog svjetskog rata dovede u istu ravan s holokaustom i „porobljavanjem“, odnosno „biološkim uništenjem“ Poljaka i Poljske. S poljske strane se zato ovih dana masovno čuju poruke da se katastrofa izazvana od strane Hitlera ne smije svesti na formulu „holokaust plus progon“, jer takva logika vodi ka minimiziranju poljskih žrtava, procentualno najvećih u Evropi, poslije židovskih.

Doduše, ima i rijetkih drugih tonova na poljskoj strani. Prvi poslekomunistički ambasador Poljske u Njemačkoj Vojceh Vidzorek misli da - uz sve rezerve prema „empatiji“, kako ju je formulirala Erika Štajnbah - nema izmirenja i dugoročnih rješenja „bez empatije“. On je otvoreno kazao da mu se „ne dopada da u mentalitetu mnogih mojih zemljaka živi slogan - oni su to zaslužili. Ako je jedan njemački esesovac ubio i silovao jednu Poljakinju tada je to ratni zločin, ali ako je to isto učinio jedan poljski pljačkaš jednoj njemačkoj ženi to je povijesna pravičnost. Ne prihvatam takvu logiku“.

Opštenarodna svečanost prvog reda: Aleksander Kvašnjevi i Gerhard Šreder

„Mnogo je porcelana razbijeno“, kazao je, pak, ovih dana poljski historičar Bogdan Musil, „suviše mnogo da bi pomirljive geste njemačkih političara bile dovoljne da njemačko-poljski proces izmirenja, koji je još do prije dvije godine važio kao izvanredan, ponovo poguraju naprijed.“ Bogdan Musil savjetuje zato Nijemcima da se što bliže upoznaju s poljskom istorijom i da ne gledaju „samo na poljski antisemitizam i patnju njemačkih prognanika“. On s pravom zaključuje da i u Njemačkoj (i na Zapadu uopće) još uvijek dominira mišljenje kako su „Poljaci bili prije svega počinitelji, su-počinitelji ili u najboljem slučaju pasivni posmatrači holokausta“ dok se „za poljske žrtve njemačkog terora jedva netko interesira“.

Poljski predsjednik vlade Belka je već uoči Šrederovog dolaska u Varšavu poručio da očekuje Šrederovo ograđiva-

nje od pomenutih zahtijeva Erike Štajnbah, pri čemu se pozvao na činjenicu da je Poljska sama odštetila svoje prognanike iz istočnih oblasti zemlje, koje je okupirao SSSR. U tom smislu se može kazati da je njemački kancelar imao vrlo neugodnu misiju u Poljskoj, koju je s uspjehom apsolvirao. On je, naime, nakon susreta s Marekom Belkom decidno izjavio da će se „savezna vlada suprotstaviti takvim zahtijevima i ovo stajalište će braniti pred svakim međunarodnim sudom“.

Zajednička odgovornost Poljske i Njemačke za Evropu, kazao je, također, njemački kancelar u Varšavi, „ne smije biti dovedena u pitanje od neuvjerdnosti u Njemačkoj“. Time je Šreder indirektno kritizirao Savez prognanika i njegovu predsjednicu Eriku Štajnbah, odnosno organizaciju pod imenom „Projsišen trojhand“ koja je već najavila

da će zahtijevati za odštetom utužiti pred Evropskim sudom pravde. Šreder je u Varšavi, također, iznova odbio planove Saveza prognanika za osnivanjem Centra protivu progona u Berlinu, jer se s razlogom procjenjuje da se iza krije ideja izjednačavanja uloge „agresora“ i „žrtve“.

Mnogo je posla i za njemačke i poljske političare, kao i za intelektualce i medije, kako bi se najprije pokupile krhotine porculana, o kojima je govorio Bogdan Musil, pa potom krenulo dalje. Jer, stupnjevitom izmirenju nema alternative. Tomu doprinose ponekad „velike geste“, ali još više mudri, odmjereni potezi političkih i intelektualnih elita s obje strane. Pri čemu u ovoj priči, nadamo se, ima dovoljno mudrosti i za druge „elite“ u drugim dijelovima Evrope, na Balkanu posebice.

Nastavljen spor oko plata vodećih nemačkih menadžera

Visina prihoda ne sme da bude tajna

Berlin - Nemačka ministarka pravosuđa Brigitte Cipris zapretila je da će pokrenuti proceduru za usvajanje zakona kojim će firme biti obavezne da objave visinu zarada vodećih menadžera. Najava savezne ministarke samo je nastavak rasprave o visokim zaradama vodećih ljudi u nemačkoj privredi koja se rasplamsala proteklih dana. Povod je bila presuda u „procesu Manesman (Manesmann)“ koji je vođen zbog pronevere, tj. isplate previsokih otpremnina menadžerima ovog koncerna u vreme njegove prodaje britanskom „Vodafone“.

Ministarka Cipris je juče izjavila da je protiv rasprava kojima se raspiruje zavist građana i da bi više želela da se predstavnici privrede dobrovoljno obavežu da će objavljivati kolika su primanja vrhunskih menadžera. Ona je najavila da će, ukoliko do sredine naredne godine više firmi sa nemačke berze ne obelodani kolike su plate njihovih rukovodilaca, pokrenuti proceduru za usvajanje zakona. Dnevnik Frankfurter algemajne cajtung objavio je juče da se većina vodećih firmi sa nemačke berze dogovorila da ne objavljuje visinu zarade članova svojih rukovodstava.

Na listi menadžera sa visokim platama vodi šef Nemačke banke Jozef Akerman čija su primanja u 2003. iznosila 11,07 miliona evra. Šef DajmlerKrajslera Jirgen Šremp zaradio je prošle godine 7,6 miliona evra. Prvi čovek Simensa Hajnrih fon Pিরer imao je prošle godine primanja u visini od 3,2 miliona evra, šef Telekomu Kaj Uve Rike od 2,6 miliona, dok su šefovi TisenKrupa i Lufthanze Ekehard Šulc i Volfgang Majrhuber dobili bitno manje - 1,4 odnosno 0,7 miliona evra. **Beta**

IZ EVROPE

ROMI OBELEŽILI 60. GODIŠNJICU HOLOKAUSTA U AUŠVICU

Varšava - Ove nedelje se obeležava 60. godišnjica holokausta u Aušvicu i drugim koncentracionim logorima. U avgustu 1944. nacisti su poubijali sve logoraše u Aušvicu koji je sagrađen za Rome, odnosno Cigane, koje su nacisti, baš kao i Jevreje želeli da „iskorene“. Zvaničnici romskih organizacija iz celog sveta okupili su se juče na mestu nekadašnjeg logora Aušvic u južnoj Poljskoj kako bi obeležili taj datum. Pre 60 godina, 2. avgusta, poslednji romski logoraši - stari, žene i deca - naterani su da u koloni pešače do gasne komore u kojoj su potom ubijeni. U logorima koje su nacisti nazivali „porodični logori za Cigane“ poubijane su brojne romske porodice. Blizanci i patuljci su izdvajani i na njima su vršeni medicinski eksperimenti koje je predvodio kapetan SS-jedinica Jozef Mengele. U Aušvicu je bilo ukupno 23.000 Roma, od kojih je 19.000 i ubijeno u tom logoru. Ne zna se koliko su ukupno Roma poubijali nacisti, ali se procenjuje da je u vreme Drugog svetskog rata u Evropi ubijeno oko 250.000 Roma. **S. D.**

SMENJEN PORTPAROL MAĐARSKE VLADE

Budimpešta - Mađarski premijer Peter Međeši smenio je juče portparola mađarske vlade Zoltana Gala, a na njegovo mesto imenovao dosadašnjeg zamenicu portparola Eriku Guljaš, javljaju mađarski mediji. Međeši je već ranije bio nezadovoljan komunikacijom mađarske vlade, ali je ovu odluku ipak doneo bez konsultovanja sa većom vladajućom strankom Mađarskom socijalističkom partijom. Mađar-

ski premijer se sve više suočava sa potrebom obnove vlade, nakon što je krajem sedmice ostavku ponudio ministar za sport i omladinu Ferenc Đurčanj, koga su ranije smatrali za jednog od bliskih saradnika Međešija. Đurčanj je u obrazloženju svoje odluke naveo da ponudena ostavka nije u vezi sa upravljanjem sportskim delatnostima, već da je političke prirode. On je dodao da ponudena ostavka ne utiče na završetak priprema mađarske ekipe za Olimpijske igre u Atini, a kako se očekuje, Međeši bi do kraja avgusta trebalo da odluči ko će biti ministar za sport i omladinu. Ostavku je najavio i mađarski ministar pravde Peter Barandi, koji je za budimpeštanski dnevni list Nepsava rekao da će napustiti vladu ako mu ne bude dozvoljen nastavak reformi pravosuđa u zemlji. **Beta**

NACIONALBOLJŠEVICI ZAUZELI MINISTARSTVO ZDRAVLJA U MOSKVI

Moskva - Oko 30 predstavnika Nacionalboljševičke partije upalo je juče u zgradu ruskog Ministarstva zdravlja u Moskvi i zauzelo kabinet ministra Mihaila Zurabova, javlja dopisnik SRNE. Oni su kroz prozore istakli zastave svoje partije i izbacili petarde, portrete političara, među njima i Vladimira Putina, i izvikivali parole: „Dole vlada i Duma“, „narodu besplatne lijekove, ministre - na giljotinu“, i slično. Sledbenici Eduarda Limonova na taj način izražavaju protest protiv predloga zakona o zameni socijalnih olakšica novčanim kompenzacijama. Posle kraćeg vremena odvedeni su u policiju. **SRNA**

FERHOJGENU PONUĐEN INDUSTRIJSKI SEKTOR EU

Brisel - Novi predsednik Evropske komisije ponudio je budućem nemačkom komesaru, Ginteru Ferhojgenu, upravljanje industrijskim sektorom. Kako prenosi nemački magazin Fokus, Hose Manuel Durao Barozo predložio je da Ferhojgen, koji je trenutno zadužen za proširenje Evropske unije, preuzme sektor industrije od novembra. Za osnovna ekonomska pitanja, kao što su konkurencija i unutrašnje tržište, biće zaduženi komesari iz Francuske i Velike Britanije. Nemački ekonomski ekspert Hans Mihelbah izjavio je za Fokus da su „očekivanja Berlina izneverena“. Barozo je rekao da će svoj tim od 24 komesara predstaviti u nedelji koja počinje 23. avgusta. On je već naglasio da ne želi da se komesarska mesta dele na ona „prve“ i mesta „druge klase“ i rekao da smatra da u Evropskoj komisiji treba da bude bar osam žena komesara. **Euobserver**

U katastrofalnom požaru u Paragvaju poginulo najmanje 311, a povređeno više od 320 osoba

Smrtonosna klopka u tržnom centru

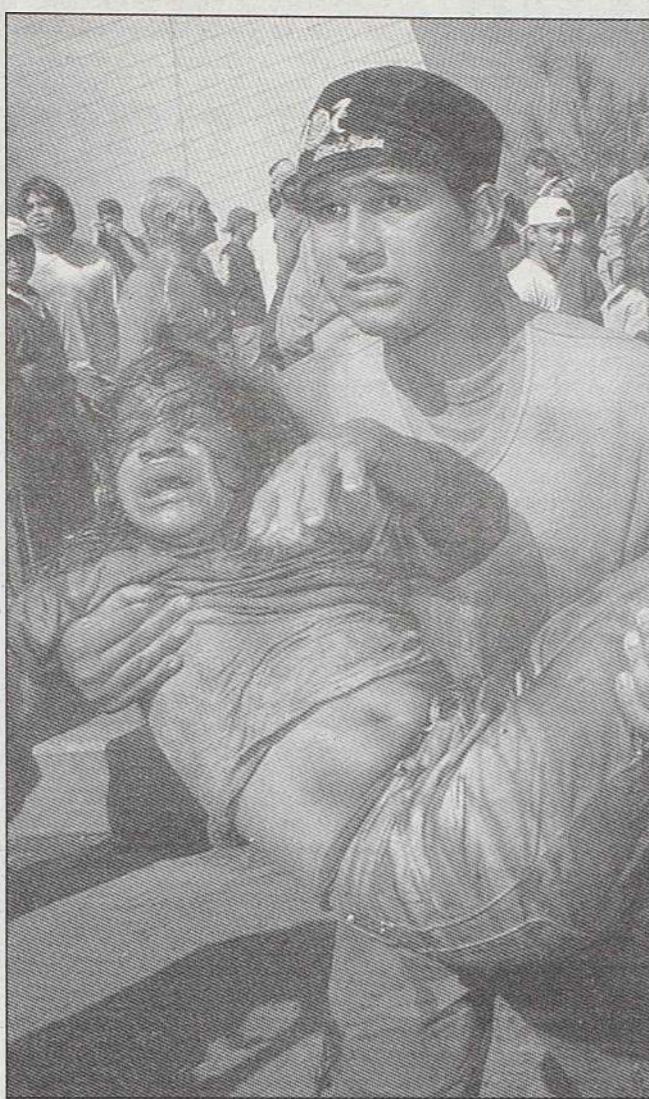
Asunsion - Najmanje 311 ljudi je poginulo a više od 320 je ranjeno, novi je bilans požara u tržnom centru u paragvajskoj prestonici Asunsionu, javljaju agencije. „Dosad ima 311 mrtvih i strahuje se da će biti još žrtava“, izjavio je Frans presu policijski komesar Santjago Velasko koji je zadužen za odnose sa javnošću. „Još nisu izvučena sva tela. To je katastrofa“, rekao je Velasko i dodao da prema poslednjim podacima ima više od 320 ranjenih.

Požar u supermarketu „Ikua Bolanos“ izbio je u nedelju uveče po lokalnom vremenu, kada je

radnja bila puna kupaca i najverovatnije je posledica slučajne eksplozije gasa u kuhinji, kazali su vatrogasci. Broj žrtava objavila je lokalna televizija Kanal 9, ali ga zvaničnici još nisu potvrdili, javila je agencija Asošijeted pres. Očevici tvrde da su pre njegovog izbijanja čuli eksploziju od koje se prizemlje supermarketu urušilo u podzemnu garažu. „Unutra je došlo do eksplozije i prizemlje se od toplote srušilo u podrumsku garažu, zgnječivši na desetine ljudi“, rekao je komandant okružne policije Aristid Kabral. U trenutku eksplozije, koja je najverovatnije posledica slu-

čajne eksplozije gasa u kuhinji, od 500 do 700 ljudi nalazilo se u tržnom centru. Izlazi iz supermarketu su se posle izbijanja požara zatvorili kako bi kupci bili sprečeni da izađu ne prelativši robu. Vlasnik tržnog centra Huan Pio Paiva je, međutim, odbacio te tvrdnje. Istražni sudija Edgar Sanchez izjavio je da će vlasnika supermarketu optužiti za ubistvo sa predumišljajem. Na mesto događaja preksinoć je stigao i paragvajski predsednik Nikanor Duarte. **Beta**

Vlasniku supermarketu preči tužba: Spašavanje stradalih traje već dva dana

Buš o novoj funkciji za jačanje antiterorističke borbe

Koordinator i savetnik šefa države

Vašington - Predsednik SAD Džordž Buš zatražio je juče od Kongresa da odobri otvaranje mesta koordinatora za antiterorističku borbu koji bi rukovodio svim američkim obaveštajnim agencijama. Buš je u obraćanju novinarima u Beloj kući objasnio da će tog koordinatora imenovati lično predsednik, ali da njegovo sedište neće biti u Beloj kući.

Taj koordinator će direktno savetovati šefa države o pitanjima vezanim za terorizam i rad obaveštajnih službi. Američki predsednik je tako-

đe najavio formiranje nacionalnog centra koji će biti zadužen za koordinisanje rada 15-ak različitih obaveštajnih agencija. „Nacionalni koordinator će biti glavni predsednik savetnik za obaveštajnu oblast i nadgledaće i koordinisati aktivnosti obaveštajnih službi u zemlji i u inostranstvu“, istakao je Buš.

Buš će, prema ranijim najavama zvaničnika, preduzeti mere kako bi prvi čovek CIA Džon Meklaflin imao veća ovlašćenja sve dok ne bude imenovan taj koordinator. **Beta**

KERI: Neću slati još vojnika u Irak

Bauling Grin - Kandidat Demokratske partije za predsednika SAD Džon Keri izjavio je da, ukoliko bude izabran, ne očekuje da će u Irak biti poslato još američkih vojnika i da se nada da će uspeti da „značajan broj“ njih vrati iz zemlje.

Keri je obećao „novi početak“ u odnosima sa američkim saveznicima, otuđenim za mandata predsednika Džordža Buša i dodao da bi

smatrao da je njegova politika neuspešna ukoliko ne bi uspeo da „značajan broj vojnika“ vrati iz Iraka tokom svog četvorogodišnjeg mandata.

„To ću i učiniti“, obećao je Keri u televizijskom obraćanju zajedno sa kandidatom za potpredsednika Džonom Edvardsom, sa kojim u kampanji obilazi države SAD koje nose najvažnije glasove u predsedničkim izborima. **Beta**

Nakon najnovijih pretnji terorističke organizacije Al Kaide

Najviši stepen bezbednosti u Njujorku

Njujork - Mere bezbednosti u Njujorku podignute su na najviši nivo kako bi se sprečili mogući napadi Al Kaide na zgrade Njujorske berze ili Sitigrup, saopštio je gradonačelnik Majkl Blumberg. „Primenjujemo pun spektar antiterorističkih mera“, rekao je Blumberg na konferenciji za novinare. „Nećemo štedeti i nećemo rizikovati. Nadgledaćemo i štitićemo grad beskrainim oprezom“, rekao je gradonačelnik. Blumberg je rekao da su mere bezbednosti poštene nakon informacija iz Vašingtona o „nedavno dobijenim, pouzdanim obaveštajnim podacima da bi Al Kaide mogla napasti finansijske institucije, zapravo zgrade Njujorske berze i Sitigrup.“

Prethodno je ministar za unutrašnju bezbednost Tom Ridž objavio da je za međunarodne finansijske institucije u

Vašingtonu i kompanije i finansijske institucije u Njujorku i u Njuarku u državi Njudžerzi nivo obezbeđenja podignut sa „žutog“ na „narandžasti“, što znači da je rizik od napada povišen. Blumberg je Njujorčanima poručio da se ponašaju kao i obično, dodajući da upozorenje nije vezano za neki specifični datum ili vreme. Dodatne mere bezbednosti u Njujorku, gde je nivo obezbeđenja „narandžast“ još od napada 11. septembra 2001, znače da će sada, kada je podignut na najviši, „crveni“ stepen, u gradu biti još više policajaca.

Šef policije iz Vašingtona Ramsej izjavio je da „policijske snage moraju ostati u pripravnosti i da će u skladu sa razvojem situacije povećavati broj policijskih patrola na ulicama Vašingtona“. „Još uvek ne planiramo da u potpunosti zatvo-

rimo prostor oko zgrade Svet-ske banke i Međunarodnog monetarnog fonda ali ćemo pojačati broj policijskih patrola u ovom području“, izjavio je on.

U zgradi velikog Siti centra (59 spratova), gde se primenjuje jake mere bezbednosti u nedelju je zatvoreno nekoliko unutrašnjih prilaza, sem ulaza za zaposlene u centru. Policajci pod punom opremom i naoružanjem postali su uobičajen prizor u Njujorku, a većem delu finansijske četvrti na Menhetnu skoro je nemoguće prići bez nekoliko bezbednosnih provera. Policijske snage su zatvorile nekoliko ulica na Menhetnu i stavile zabranu za kamionima za prelaz preko mostova i tunela, zbog upozorenja da teroristi planiraju udar na simbole Amerike.

Njujork se inače priprema da bude domaćin konvencije Republikanske partije od 30. avgusta do 2. septembra, na kojoj će predsednik SAD Džordž Buš i zvanično biti imenovan za republikanskog kandidata na predstojećim predsedničkim izborima. Hiljade republikanskih delegata, izveštači brojnih medija i oko 200.000 demonstranata će, kako se očekuje, doći u grad zbog tog događaja. **AP, S. D.**

Pronađeni planovi novih napada na SAD

Islamabad - Pakistanski obaveštajci pronašli su planove za nove napade na SAD i Britaniju u kompjuteru zaplenjenom prilikom hapšenja jednog pripadnika Al Kaide traženog zbog bombaških napada na ambasade SAD u istočnoj Africi, saopštili su zvaničnici. Planovi su pronađeni u i-mejlovima u kompjuteru Ahmeda Kalfana Gailanija, Tanzanijca uhapšenog 25. jula posle 12-časovnog okršaja u gradu Gudžrat, rekao je danas neimenovani ministar Asošijeted presu. Ministar je dodao da je u drugoj, odvojenoj akciji, uhapšen drugi zvaničnik Al Kaide za kojeg se veruje da je stručnjak za kompjutere i komunikacije. Ministar nije rekao ime drugog uhapšenog. **Beta, AP**

IZ SVETA

POGLAVARI U IRAKU POZVALI NA JEDINSTVO

Bagdad - Duhovne vođe hrišćanske i šiitske zajednice u Iraku, patrijarh kaldejski Emanuel Deli i veliki ajatolah Ali Sistani juče su pozvali na jedinstvo u Iraku, nakon prethodnih napada na hrišćane. Monsinor Deli je pozvao hrišćane i muslimane u Iraku na jedinstvo, nakon talasa nasilja protiv hrišćana, u kome je juče u Bagdadu i Mosulu poginulo 10 osoba i ranjeno 50 osoba. „Moramo da saradujemo, hrišćani i muslimani, za dobrobit Iraka, jer smo mi jedna porodica“, rekao je za AFP Deli i dodao da će taj apel biti objavljen i u poruci iračkih prelaznih vlasti. Sistani, najviši šiitski sveštenik u Iraku, oštro je osudio napade na pet crkava u Bagdadu i Mosulu, naglasivši da je reč o „uzasnim zločinima“. „Osudujemo te uzasne zločine i smatramo da je neophodno da ujedinimo naše napore. Moramo da radimo zajedno, narod i vlada, kako bi se zaustavili napadi na Irake“, navodi se u saopštenju najviših iračkih šiitskih verskih vlasti u Nadžafu. Napade „terorista“ na hrišćane osudio je i pokret radikalnog šiitskog sveštenika Muktada al Sadra.

Rimokatolička crkva osudila je prethodno seriju bombaških napada na šest crkava u Iraku kao uzasni i zabrinjavajući čin, uz ocenu da to predstavlja pokušaj daljeg zaostravanja tenzija u toj zemlji. **Beta, AFP**

AMERIČKE SNAGE OPKOLILE SADROVU KUĆU

Nadžaf - Američke snage u Iraku sinoć su u Nadžafu opkolile kuću radikalnog šiitskog sveštenika Muktada al Sadra, sukobivši se sa njegovim pristalicama, javile su agencije. Američke snage su, koristeći oklopna vozila i uz podršku iračkih snaga bezbednosti, blokirale četvrt Al Zahra, u kojoj se nalazi Sadrova kuća. Njegov portparol u Bagdadu, Mahmud al-Sudani, rekao je da su američki vojnici opkolili Sadrovu kuću. **Beta**

SUDAN: REZOLUCIJA UN PREDSTAVLJA OBJAVU RATA

Kartum - Vojska Sudana ocenila je rezoluciju Saveta bezbednosti UN o Darfuru kao „objavu rata“, piše u juče-rašnjem broju sudanskog dnevnog lista Al-Anba. „Rezolucija Saveta bezbednosti UN o pitanju Darfura predstavlja objavu rata Sudanu i njegovom narodu“, rekao je portparol vojske, general Mohamed Bešir Sulejman. On je dodao da se „sudanska vojska sada spremna da se suoči sa neprijateljima Sudana na zemlji, na moru i u vazduhu“. **Beta, AFP**

ITALIJI ODREĐEN ROK OD 15 DANA DA POVUČE VOJNIKE IZ IRAKA

Rim - Grupa povezana sa Al Kaidom dala je Italiji 15 dana da povuče vojnike iz Iraka. Uprkos najavi da će, u suprotnom, grupa mobilisati sve svoje čelije u Rimu i drugim italijanskim gradovima, da će Italija biti suočena s napadima i pregovorima „jezikom krvi“, malo je verovatno da će italijanska vlada povući trupe. Stručnjak za spoljnu politiku u rimskom dnevniku La Repubblica Dan Paolo Kadelano kaže za B92 da se na italijanskim ulicama ne oseća panika i da se ne primećuju ozbiljne mere bezbednosti. **S. D.**

OTMIČARI U IRAKU UBILI TAOCA IZ TURSKJE

Dubai - Grupa maskiranih otmičara u Iraku povezana sa Bin Ladenovim saveznicom Al Zarkavijem ubila je tokom vikenda jednog turskog taoca, objavljeno je na jednom islamičkom veb sajtu, javljaju agencije. Na tom sajtu prikazano je nekoliko fotografija najpre taoca kako kleči ispred trojice noružanih muškaraca. Na osnovu crne zastave iza otmičara, grupa je identifikovana kao Tavhid i Džihad koje predvodi jordanski pobunjenik povezan sa Al Kaidom, Abu Musab al Zarkavi. **Beta**

POČEO ILINDENSKI SABOR

Uz zvuke gajdi, kavala i udarcima u bubanj sinoć je počeo četvrti Ilindenski sabor na Savskom platou, između novobeogradskih blokova 40 i 45. Manifestacija koju organizuje Srpsko-makedonsko društvo „Šarplanina“ uz pomoć pokrovitelja Skupštine grada i SO Novi Beograd ove godine će trajati dva dana. Zafir Hadžimanov jedan od organizatora Sabora se prisetio da je prvi Ilindenski sabor počeo spontano i sa puno entuzijazma i ljubavi. Radmila Hrustanović, gradonačelnica Beograda rekla je da „ne želimo da pobegnemo od naše geografije i onoga što smo godinama gradili“. Nekoliko stotina Beograđana posetilo je sinoć ovu manifestaciju koja je imala bogat kulturno umetnički program. **R. Femić**

Svečano proslavljen Dan opštine Mladenovac Zaslužnim građanima uručena priznanja

Skupština opštine Mladenovac obeležila je juče svečanom sednicom Dan opštine. Tog dana 1893. ukazom kralja Aleksandra Obrenovića Mladenovac je proglašen za varoš.

Svečanoj sednici je prisustvovala i delegacija Gornje Radgone iz Slovenije, na čelu sa gradonačelnikom Antonom Kampušom.

U godini velikog jubileja 200. godišnjice Prvog srpskog ustanka, imamo još jednu priliku da, prisjećajući se prošlosti, prestanemo da se njome opterećujemo i krenemo napred, pazeci da ne ponavljamo greške koje su nas skupo koštale u prethodna dva veka. Najvažnije je da hrabrost i mudrost, osobine kojima dokazano raspolazemo koristimo u isto vreme,

jer samo tako nećemo praviti korake unazad - rekao je Zoran Kostić, predsednik SO Mladenovac.

Kostić je ovom prilikom zaslužnim građanima uručio priznanja. Veliki grb opštine Mladenovac uručen je akademiku Vladimiru Pantiću, a mali grb Mladanu Mrdanu, svršenom studentu Univerziteta u Bostonu. Povelje su uručene direktoru mladenovačkog Doma zdravlja dr Gordani Ruščuklić, Učeničkoj organizaciji Gimnazije i Međuopštinskoj organizaciji slepih i slabovidnih Mladenovca i Sopota. Profesoru biologije u mladenovačkoj Gimnaziji Veri Samailović uručena je zahvalnica. Program proslave Dana opštine trajeće do 7. septembra. **F. J.**

Skupština opštine Surčin biće formirana nakon lokalnih izbora

Veći budžet i 19 odbornika

Stanovnici naselja Surčin će na lokalnim izborima koji se održavaju u septembru birati 19 odbornika koji neće, kao dosad, popunjavati klupe Skupštine opštine Zemun, već će činiti ukupan odbornički sastav svoje nove opštine. Umesto dosadašnjih 70, SO Zemun će imati 55 odbornika. Vladan Janičijević, predsednik SO Zemun objašnjava za Danas kako će izgledati formiranje SO Surčin.

Nakon izbora nova opština će najpre biti konstituisana, a zatim i formirana. Svakako da neposredno posle izbora neće moći sve u potpunosti da profunkcioniše, jer potrebno je organizovati opštinske službe - kaže Janičijević.

On navodi da će, usled promena nastalih usvajanjem Statuta Beograda, SO Surčin raspolagati daleko većim budžetskim sredstvima

u odnosu na mnoge gradske opštine, ali da će imati i obavezu da osnuje lokalna komunalna preduzeća.

Janičijević smatra da će tri do četiri meseca nakon formiranja, SO Surčin moći u potpunosti da ispunjava svoje obaveze prema građanima i ustanovama, ali kaže da će njena bliska saradnja sa SO Zemun biti nužna. Zasad je predviđeno da deo službenika SO Zemun bude raspoređen u novoformiranu SO Surčin što će novoj opštini, navodi naš sagovornik, dobro doći zbog osposobljenosti kadrova, a biće skraćen i period „prilagođavanja“.

Jedna od prvih mera biće izrada deobnog bilansa između SO Zemun i nove opštine, što je, koliko mi je poznato, zadatak Skupštine grada Beograda. Ona bi Surčincima trebalo da pomogne u organizaciji rada, kao što je pomogla u

Siniša Nikolić, direktor Direkcije za građevinsko zemljište i izgradnju Beograda, o konkursu za gradnju mosta preko Ade

Simbol novog Beograda

Nakon 30 godina javnih rasprava o potrebi izgradnje i navoda početka radova na izgradnji mosta preko Ade Ciganlije, koji će spajati Novi Beograd sa Čukaricom, Direkcija za građevinsko zemljište i izgradnju Beograda raspisala je konkurs za izgradnju mosta koji je izazvao veliko interesovanje javnosti.

Direktor Direkcije Siniša Nikolić za Danas najavljuje da će aktuelna gradska vlast biti u prilici da pokrene projekat koji bi mogao da bude pandan projektu Hrama svetog Save i Beogradske arene, objekata koje je grad nezavršene nasleđio od svojih prethodnika.

Sada smo u prilici da našim naporima dodamo i treći projekat koji mogu da nazovemo beogradski grinfield. Za razliku od Hrama i Arene, most je projekat koji bi počeli od nule i on bi trebalo da simbolizuje jedno novo vreme za Beograd. Most bi mogao da prikaže Beograd kao ozbiljnog partnera evropskim građanima - kaže Siniša Nikolić.

On navodi da novi most neće imati samo snagu saobraćajnog rasterećenja grada, već bi trebalo da ima snagu grada koji se „budi“, koji ima perspektivu i pokazuje svima u okruženju, pa i u Evropi, da je Beograd grad na koji treba računati.

Gradovi koji podižu tako velike objekte kao što je most, u žiži su interesovanja i pokazuju da investitori mogu da računaju na njega - objašnjava direktor Direkcije.

Konkurs za izbor graditelja mosta biće međunarodni, što po Nikolićevim rečima, znači da će biti praćen u svim

evropskim forumima koji se bave ovakvom vrstom gradnje.

Projekti kao što je most su simboli preporoda Beograda i nadam se da će takav Beograd koji, nažalost, odudara od milje Srbije, postati pokretač zemlje - ističe Nikolić.

U nedavnoj anketi Beograđani su imali prilike da se izjave koji im se od tri ponuđena

Beograđani glasali za „žirafu“: Siniša Nikolić, direktor Direkcije za građevinsko zemljište

modela mosta najviše dopada. Najviše glasova oko 70 odsto, dobio je najatraktivniji tzv. model „žirafa“. Međutim, Siniša Nikolić podseća da to ne znači da će Savu premostiti baš takav model mosta.

Rešenje budućeg mosta dobićemo kada se konkurs završi. Mi smo izvršili pripreme za taj tender, jer su evropske banke tražile da se ispuni nekoliko uslova da bi one ušle u projekat kreditiranja. Uslovi su bili da je projekat mosta saobraćajno i finansijski isplativ, ekološki zdrav, ali i da zadovoljava javno mnjenje - naglašava direktor Direkcije i podseća da je

anketa među Beograđanima pokazala da je 99 odsto žitelja glavnog grada zainteresovano da se most izgradi, a više od 70 odsto ljudi se izjasnilo da bi voleli da vide atraktivan most, a ne uobičajenu gredu koja će spojiti dve obale.

To su i naši kriterijumi koje ćemo postaviti kao uslove konkursa. Znači, neko ko konkuriše za izgradnju moraće da ima u vidu i volju građana. Zato i ne znamo da li će most biti rađen po modelu „žirafa“, ali indikativno je da je volja Beograđana okrenuta ka atraktivnosti - ističe Nikolić najavljujući da će novi most preko Ade sigurno imati nešto specifično u odnosu na ostale beogradske mostove.

Raspisivanjem konkursa Direkcija želi da obezbedi da se ukupno oblikovanje poteza mostom, kao prepoznatljivo, elegantno i savremeno uklopi u novo-beogradski prostor, pri čemu će se posebna pažnja obratiti na područje špica Ade Ciganlije, kako bi se sačuvao ekološki identitet Ade u skladu sa inženjerskom estetikom mosta. Most će biti dugačak 980 metara, a predviđeno je da se preko njega odvija kolski i pešački saobraćaj, kao i laki šinski. Kako je najavljeno iz Direkcije za izgradnju Beograda, izrada glavnog projekta biće završena tokom sledeće godine kako bi se stekli uslovi da 2006. započne izgradnja mosta, a završetak kompletne deonice unutrašnjeg magistralnog prstena od Omladinskih brigada do Paštrovićeve ulice planiran je za 2010. **I. Vušković**

PROGNOZA KONCENTRACIJE

VRSTE	Danas		
	UTORAK 3. avgust	SREDA 4. avgust	ČETVRTAK 5. avgust
TRAVE	▲	▲	▲
BOKVICA	▲	▲	▲
KONOPLJA	▼	▼	▼
KOPRIVA	▲	▲	▲

KONCENTRACIJA POLENA

- visoka
- srednja
- niska

▲ u porastu
▼ u opadanju

Uprava za zaštitu životne sredine: Mirjana Mitrović-Josipović, Ana Dedijer

Opasna lekovita kopriva

dr med. sc. Zorica Plavšić

POLENI I ALERGIJE

Stabilizacija vremena i povećanje broja sunčanih sati usloviće i porast broja polenovih zrna u vazduhu.

Kopriva, iako veoma lekovita kao biljka (i list i koren) daje obilje polena

koji osobama osetljivim na koprivu stvara zdravstvene probleme.

Ako ste zbog prestanka simptoma prestali da uzimate lekove protiv alergije, a izrazito ste osetljivi na polene trava posebno koprive, počnite ponovo da ih uzimate. Zatvarajte prozore preko dana, a provetrajajte prostorije samo u kasnim večernjim satima kako bi smanjili mogućnost povećanja koncentracije polena u prostoriji gde spavate.

U GRADU

DANAS I SUTRA TROLEJBUSIMA SAMO DO OKRETNICE NA BANJICI

Režim rada linija GSP biće danas i sutra promenjen zbog radova u Paunovoj ulici, koje će izvoditi JKP „Beograd-put“. Tako će trolejbuske linije 40 i 41 biti skraćene do stare okretnice na Banjici. Trolejbusi na ovim linijama noseće oznake 40L (Zvezdara - Banjica stara okretnica) i 41L (Studentski trg - Banjica stara okretnica). Poslednji polazak trolejbusa sa Banjice pre početka radova biće u 7.39 (linija 40) i 7.46 časova (linija 41). GSP „Beograd“ će uvesti i autobusku liniju 41A na relaciji Banjica 2 - Banjica stara okretnica, na trasi trolejbuskih linija. Autobusi će koristiti postojeća stajališta linija GSP duž trase.

SKRAĆENA AUTOBUSKA LINIJA 47

Zbog zamene asfalta u Ulici Slavka Miljkovića u Resniku, autobuska linija 47 je skraćena i saobraća od Slavije do ugla ulica Slavka Miljkovića i Avalske u Resniku. Izmena na autobuskoj liniji 47 trajeće do petka kada se očekuje završetak radova, saznajemo u informativnoj službi GSP. **N. D. B.**

ZAVRŠENI DEČIJI LETNJI KAMPOVI NA ADI CIGANLIJI

Od 21. juna do 1. avgusta na Adi Ciganliji su, pod pokroviteljstvom Skupštine grada Beograda i Sekretarijata za sport i omladinu, po treći put organizovani Dečiji letnji kamp i Dečiji ekološki kamp za oko 3.000 učenika iz oko 45 beogradskih osnovnih škola, uzrasta od sedam do 12 godina. Boravak u kampu i sve predviđene aktivnosti - radionice, sportski, kulturno - zabavni i drugi obrazovni programi, materijalna i nastavna sredstva, ishrana kao i prevoz od škola do Ade Ciganlije i nazad su bili potpuno besplatni za sve učesnike programa. Deca su imala priliku da učestvuju u informatičkoj, muzičkoj, plesnoj, stvaralačkoj, dramsko - lutkarskoj i sportskoj radionici, a pored osnovnog seta programa, realizovani su i dodatni programi kao što su radionica za reciklažu, kulturno-zabavni programi, kviz takmičenja Nosilac ovog najvećeg letnjeg dečijeg programa je JP Ada Ciganlija, dok je operativni organizator programa Kreativni centar Beograda, a značajnu pomoć pružili su javna gradska preduzeća kao što su Gradska saobraćajno preduzeće, Gradska zelenilo, Gradska čistoća.

CENE NA MALO U JULU POVEĆANE ZA 2,2 ODSTO

Cene na malo na teritoriji Beograda u julu su povećane za 2,2 odsto u odnosu na nivo cena u prethodnom mesecu, saopštio je Zavod za informatiku i statistiku grada. Za toliko će, u skladu sa važećom gradskom odlukom, u avgustu biti korigovan iznos naknade za korišćenje gradskog građevinskog zemljišta.

TOKOM JULA ODNETO 700 KUBIKA KABASTOG OTPADA I ŠUTA

Komunalni inspektori Skupštine opštine Zvezdara, uz pomoć odgovarajućih službi i JKP „Parking servis“, uklonili su tokom jula sa područja ove opštine 21 školjku i četiri neregistrovana vozila. Po njihovom nalogu, „Gradska čistoća“ je prošlog meseca sa teritorije Zvezdare uklonila 498,5 kubnih metara kabastog smeća i 195 kubnih metara šuta. Kako je za Beoinfo rekao Boško Popović, glavni komunalni inspektor u ovoj opštini, zvezdarski komunalci su u istom periodu, zbog nelegalne prodaje u Bulevaru kralja Aleksandra, naplatili i 140 mandatnih kazni u iznosu od 72,5 hiljada dinara.

DEŽURNE EKIPE

Dobrovoljni davaoci krvi će danas moći da daju u specijalnom transfuzio- loškom autobusu koji će dežurati u JKP „Beograd put“ na Zvezdari, od 10 do 13 sati. Od sedam do 14 sati dobrovoljni davaoci moći će da daju krv i u kliničko- bolničkim centrima „Zvezdara“, „Zemun“ i „Dr Dragiša Mišović“, a od 7 do 19 u Institutu za transfuziju.

ARTičke

Bezrazložno zamešateljstvo

ISPLATA/Paycheck; SAD i Kanada, 2003; scenarista: Din Georgaris prema istoimenoj priči Filipa K. Dika; reditelj: Džon Vu; igraju: Ben Aflek, Aron Ekhart, Uma Turman, Pol Đijamati, Ivana Milićević, Ketrin Moris i drugi; distributer: Paramount film;

PUT OKO SVETA ZA 80 DANA/Around The World In 80 Days; SAD, Velika Britanija, Nemačka i Irska, 2004; scenaristi: Dejvid Titčer, Dejvid Benulo i Dejvid Goldstin prema istoimenom romanu Žila Verna; reditelj: Frenk Korači; igraju: Džeki Čen, Stiv Kugan, Džim Brodbent, Sesil de Frans, Džon Kliz, Ketj Bejts, Arnold Švarceneger i drugi; distributer: Mirijus Tuck

Aleksandar D. Kostić

BIOSKOP

Nekoliko godina po pripajanju Hongkonga Kini svetsko bioskopsko tržište se, izgleda, konačno naviklo na stalno prisustvo vrhunskih kinematografskih profesionalaca iz dotičnog regiona u najskupoćenijim produkcijama i hitovima s obe strane okeana. I zaista, još od kraja 90-ih čitava galerija hongkonških reditelja (Cui Hark, Ringo Lam, Stenli Tong, Roni Ju) i glumaca (Čou Jun-Fat, Džet Li, Mišel Jeo, Lusi Liu) je polako i postepeno osvajala holivudske i evropske studije, dok su - s druge strane i istovremeno - teme inspirisane tamošnjim drevnim i popularnim mitovima, ali i umetnička ostvarenja koja sporadično stižu sa tih prostora definitivno izrasla u punopravni deo moderne globalne kulturne baštine.

Otud i nije naročito čudno da je i deo tekućeg filmskog leta svuda, pa i kod nas snažno obeležen prisustvom dvojice nesumnjivo najuspešnijih hongkonških celuloidnih emigranata-

Put oko sveta za 80 dana

čarskom marginalizacijom i nerazumevanjem (naročito u slučaju filma „Windtalkers“ iz 2002), dok se za Čena može odgovorno reći kako se njegov visokooktanski spoj borilačkih veština i humora vremenom pomalo istanjio.

Posegavši za prozrim pred-

kako nosi u sebi dovoljno značnih „vuovskih“ elemenata: ambivalentna karakterizacija, crne rupe u pamćenju junaka, ogromna napetost i mnogo prostora i materijala za grovovite akcione sekvence koje su i afirmisale ovog reditelja. Međutim, Vuov plan se u praksi brzo izjalovio, jer „Isplata“ nema u sebi ni trunku Dikove narativne magije ili tajnovitosti, već se veoma brzo i predvidljivo transformiše u pravolinijski pirotehničko-koreografski formular koji svi umešani protagonisti znalčki, disciplinovano i - nažalost - sasvim neinspirativno popunjavaju u skladu sa zahtevima i navikama publike.

Džeki Čen se prema pozajmljenom literarnom obrascu u samom startu postavio na drugačiji način, pa je za njega, njegovog reditelja (Frenk Korači) i uposleni tim scenarista delo genijalnog Žila Verna bilo jedino labava inspiracija, tačnije neka vrsta uslovnog i široko prepoznatljivog okvira unutar kojeg su dozvoljene ne samo najrazličitije pripovedne improvizacije, nego je i oslobođeno dovoljno mesta za glumačke karikature dugačkog niza renomiranih epizodista (vidi špicu!). Jasno, Čen je - kako to i inače radi - rolu harizmatičnog Fileasa Foga prepustio engleskom komičaru u usponu Stivu Kuganu, a za sebe rezervisao partnerske bravure, no kao celina ovakav „Put oko sveta za 80 dana“ nikako ne funkcioniše, već zavisi od kvaliteta pojedinih delova i raspada se pod teretom tih manje ili više uspešnih fragmenata koji ipak vode suviše očiglednom cilju. U odsustvu prave neizvesnosti, ali i

uz bolan manjak iskrenog smeha i šarma, i Čenov borilački arsenal počinje da škripi - kako zbog neoriginalnosti, tako i usled njegove nesposobnosti da u poznijim godinama izvodi stare trikove i zahvate, pa nakon svega i ovaj film deluje kao bezrazložno zamešateljstvo, odnosno kao prikladna sezonska mamipara koju teško da će ma ko upamtiti.

Nema dileme da su upravo Hongkong i ostatak Dalekog istoka jedna od teritorija na kojima suštinski počiva budućnost svetske kinematogra-

fije, baš kao što je i nesumnjivo da su Džon Vu i Džeki Čen odavno ugradili deliče sopstvene kreativne posebnosti u istu tu budućnost. Ipak, ukoliko obojica zaista žele da ih neponovljivost tih njihovih doprinosa nadživi i da potraže, onda će morati da znatno ozbiljnije, strpljivije i brižljivije planiraju svoje naredne kreativne korake. Možda bi, u tom smislu, povratak u matični region bio jedna od korisnih solucija koju bi valjalo isprobati?

noveKNJIGE

IBZEN, AKSELSON, POPOV, GAZIVODA...

Nedavno je beogradska izdavačka kuća Geopoetika predstavila nove naslove: zbirku priča Zvonke Gazivode „Delfini na helijumu“, roman Aleka Popova „Misija London“, prvi tom sabranih drama Henrika Ibzena i roman „Aprilska veštica“, čija je autorka Švedanka Majgul Akselson. „Delfini na helijumu“ prva je knjiga proze Zvonke Gazivode i reč je o karakterističnoj prozi koncentričnih krugova, koja zahteva čitaoca sklonog avanturi i iznenađenjima. „Delfini na helijumu“ su, dakle, pikarska proza, sa elementima realnog, nadrealnog, ali i pesničkog i tragikomičnog. Pre „Delfina na helijumu“, Zvonka Gazivoda je objavila dve zbirke poezije: „Riba šljokičaste krljušti“ i „Vladam“. Roman Aleka Popova „Misija London“, jedno je od onih štiva koja osvajaju ubojitom satirou, ironijom i samoironijom. Ovo delo, koje je ubrzo po objavljivanju okarakterisano kao najsmušniji roman bugarske književnosti, prevela je Marija Joana Stojadinović. Geopoetika ovaj roman objavljuje u okviru edicije „Balkan ekspres“, a može se čitati i na nivou vešto napisane krimi priče, ali i ubojite satire balkanskog karakazana u kome se kuvaju uzavrele balkanske naravi. Roman „Aprilska veštica“ Majgul Akselson, delo koje je prevedeno na dvadeset jezika, u Švedskoj je prodato u više od 500.000 primeraka i postiže veliki uspeh u čitavom svetu. Priča prati odrastanje i život četiri sestre, od kojih je jedna od rođenja u sanatorijumu. Akselsonova u „Aprilskoj veštici“ vešto i sigurno slika psihološke portrete različitih žena, ističući značaj porodice i snagu porodične ljubavi. „Aprilska veštica“ spada u toplo, emotivno, bolno i uzbudljivo štivo, koje u sebi nosi i karakterističnu atmosferu Bergmanovih filmova. Ovaj roman su sa švedskog preveli Marija Danić, Dorijan Hajdu, Slađana Ječmenica, Milica Levajac, Ivana Milinković, Nikola Peričić, Marija Simić, Jelena Stanković i Angela Šošić, dok je koordinator ovog prevodilačkog projekta bila Zorica Mančić.

U okviru prvog toma Ibzenovih drama, Geopoetika je objavila „Stubove društva“, „Lutkinu kuću“, „Aveti“, „Narodnog neprijatelja“ i „Divlju patku“. „Stubove društva“ prevela je sa norveškog Nataša Ristivojević Rajković, „Lutkinu kuću“ (Noru) Ljubiša Rajić, „Aveti“ Sofija Bilandžija, „Narodnog neprijatelja“ Ivana Bojović, a „Divlju patku“ Nevena Ašković, dok se za stručnu redakciju pobrinuo Nebojša Brađić. Ovo je prilika da naši čitaoci ponovo urone u blistav Ibzenov opus, koji je uvek svež, moderan i nov. Geopoetika planira da objavi i drugi tom Ibzenovih drama, u kome će se naći komadi „Gospođa s mora“, „Graditelj Sulnes“, „Mali Ejuf“ i „Jun Gabriel Borkman“.

S. Domazet

TURNEA SVETLANE VELMAR JANKOVIĆ - Povodom izlaska romana „Vostanije“ SVJ je u proteklih mesec dana imala čitav niz književnih programa na kojima su o ovom romanu govorili ona i njen urednik Gojko Božović, saopštava izdavačka kuća Stubovi kulture. Prvo javno predstavljanje „Vostanija“ održano je polovinom juna u Njujorku, u vreme posete SVJ SAD. Potom je održana pres konferencija u Beogradu, posle čega su usledile promocije „Vostanija“ u Aranđelovcu, Herceg Novom, Velikoj Plani i na Zlatiboru, dok će u narednim nedeljama biti održane promocije ovog romana u Valjevu, Topoli, Smederevu i u još nekim gradovima. Prvo izdanje „Vostanija“ objavljeno je polovinom juna, a drugo nepunih mesec dana kasnije. „Vostanije“ je jedna od najčitanijih knjiga u Srbiji i Crnoj Gori poslednjih nedelja, tvrdi izdavač. **SIKTER FELER** - novi album Vuđu Popaja u izdanju City Records i u saradnji sa Krik audio vizuelnim studijem, pojavio se ovih dana. Albumu je prethodila knjiga „Razglednice bimerang“, koja je bila uvertira za „Sikter feler“. Promocija albima planirana je za početak septembra ove godine.

worldART

ZLATNO RUNO - Povodom uspešnog gostovanja Beogradskog dramskog pozorišta na Festivalu u Istanbulu („Zlatno runo“), stiglo je pismo, kojim se organizator Festivala zahvaljuje na gostovanju, saopštava ovo pozorište. „Ukazali ste nam čast time što smo bili domaćini vašeg renomiranog pozorišnog ansambla, koji je izveo predstavu 'Zlatno runo' na pozorišnom festivalu 'Istanbul-Prostor-Scena' - kaže se u tom pismu. Naša saradnja i kontakt ostvareni tim povodom imaju za cilj da se istorijski most Galata pretvori u Most mira i umetnosti - dodaju organizatori, završavajući očekivanjem da njihov festival raste i traje“. Pismo su potpisali direktor Abdulah Kaplan i umetnički direktor Narullah Tuncer. **K. R.**

FILM O EXITU - Šezdeset minuta o ovogodišnjem muzičkom festivalu Exit, Novom Sadu i kampanji „Stop trgovini ljudima“, prikazan je sinoć u 21 sat na svetskoj muzičkoj TV mreži MTV, saopštava Exit tim. U saopštenju se navodi da će „narednih dana film o Exitu biti repriziran na ovoj televizijskoj mreži“. „Televizijska mreža MTV, ovaj film će uskoro ustupiti i domaćim televizijskim stanicama, kako bi što više ljudi imalo priliku da ga vidi“, piše u saopštenju. MTV je 18. jula emitovao posebnu emisiju o Exitu, u okviru specijalnog izdanja emisije Dance Floor Chart, a uputili su i poziv predstavnicima Exit tima da posete London i tamo steknu dragocena iskustva za realizaciju i organizaciju najvećeg muzičkog festivala na prostoru jugoistočne Evrope. **Beta**

Isplata

ta kakvi su reditelj Džon Vu i glumac Džeki Čen. Ovaj prvi se - naime - nakon par sezona televizijskih i žanrovskih lutanja u naizgled velikom stilu vraća visokobudžetskoj akciji ostvarenjem „Isplata“, dok nezaustavljivi Čen samo produžava sopstveni komercijalni koncept preskakanja rasnih barijera odvažno se priklanjajući novoj ekranizaciji klasika „Put oko sveta za 80 dana“. Tržišni potencijal obojice je davno dokazan i nije sporan, ali je poslednjih godina prilično poljuljan - kod Vua svaštarenjem i kriti-

loškom uvek intrigantnog Filipa K. Dika i automatski se našavši negde na očekivanoj raskršnici između negativne utopije i sajber-panka, a zatim i dodatno učvrstivši vlastito kreativno polazište angažmanom vrhunskih savremenih zvezda poput Bena Afleka i Ume Turman, Džon Vu je očigledno želeo da filmom „Isplata“ zaigra na sigurno. Ova futuristička priča o super-hakeru čija se plaćenička rutina jednostavno raspada onda kada nabasa na posao života sva-

Ciklus reditelja Egona Savina
nastavlja se večeras u Budvi

Šta nam se to dogodilo?

18GRADTEATAR04

Nakon Šekspirovog „Mle- tačkog trgovca“ u produkciji Jugoslovenskog dramskog pozorišta, ciklus reditelja Egona Savina na festivalu Grad teatar Budva nastavlja se večeras, u 22 sata na Cita- deli. Reč je o jednoj od najiz- zvođenijih drama u Hrvat- skoj, „Kaj sad?“ Borivoja Ra- dakovića, koja je nagrađena kao najbolji savremeni hrvatski tekst. Ova popularna tra- gikomična priča bavi se za- grebačkom porodicom Bu- žek, prosečnom po svemu, pa i po problemima sa kojima se sudara - pubertatom i adole-

scenijom najmlađih člano- va, krizom srednjih godina kroz koju prolaze roditelji, ali i sa obesmišljenim i ruinira- nim životom, zbog svega onoga što je u ovih trinaest godina protutnjalo prostorima nekadašnje Jugoslavije. Predstava postavlja pitanje šta nam se to dogodilo i kako se događa ono što sanjali ni- smo, ali i metaforično poka- zuje bolne posledice tranzici- je i sve ono šta danas spaja Zagreb i Beograd. U produk- ciji Beogradskog dramskog pozorišta, glavne uloge igraju Mihajlo Janketić, Mladen Andrejević, Dubravka Mija- tović, Nebojša Milovanović i Ana Franić. Gr. T.

„Svadba u Srba“ na Trgu Mire Trailović

BELEF 04.

Umetničku igru „Svadba u Srba“, u okviru ovogodišnjeg Belefa izvešće Ister teatar, 5. avgusta u 19 sati, na Trgu Mire Trailović, saopšteno je juče na konferenciji za novinare u direkciji Belefa.

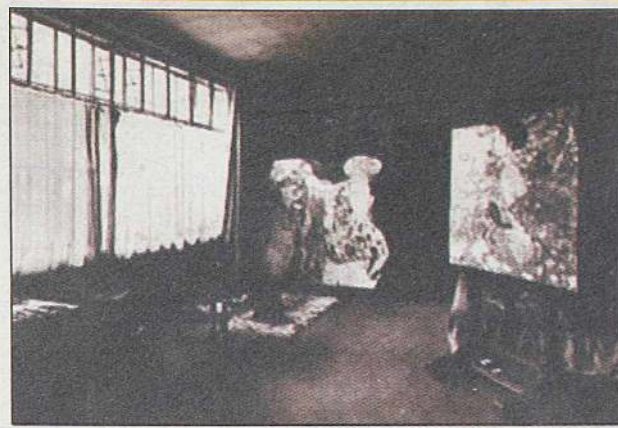
Umetničku igru „Svadba u Srba“ režirali su zajednički članovi Ister teatra, Anđelija Todorović, Jelena Jović, Dani- ca Arapović, Bojana Mladeno- vić i Dušan Murić.

Za muziku je bio zadužen Nenad Jelić, dramaturg je bio Damir Vijuk, dok je autor fil- ma koji će biti prikazan u okviru performansa, Ljubo- mir Todorović. „Ovaj perfor- mans Ister teatra, na duhovit i pomalo ironičan način bavi se

temom zaboravljenih običaja kod Srba, i njihovim prevođe- njem u današnje novokompo- novano okruženje, koje nema nikakve veze sa tradicijom“, primetila je Anđelija Todorović. „Na jednom mestu biće prikazano naše viđenje svad- bi, koje su danas zapravo me- šavina srpskih običaja i novo- komponovanih uticaja“, do- dala je Todorović.

Nenad Jelić napominje da će na „svadbi“ biti dva benda. „Jedan je klasičan gudački kvartet, dok je drugi tipičan narodnjački, i oni će svojom muzikom i bukom zapravo praviti haos, na kakav smo na- vikli na srpskim svadbama“, rekao je Jelić. Uloge mlade i mladoženje tumačiće članovi Ister teatra Bojana Mladeno- vić i Dušan Murić. D. J.

kratkiREZOV

ATELJE GUSTAVA KLIMTA U BEČU - 13. OKRUG

Austrijska galerija Belvedere našla se na spisku najposećenijih turističkih zna- menitosti Beča, pre svega zbog stalne postavke slika Gustava Klimta. Za one koji auru Klimtovog stvaranja autentično žele da dožive, preostaje poseta umetniko- vom ateljeu - u Feldmüllgasse 11. Danas se ovo mesto nalazi u 13. bečkom okrugu Hicig, pripojenom krajem 19. veka Beču. To je jedini preostali atelje od prvobitna tri. Nakon skandala povodom takozvanih „univerzitetskih slika“ kada je Klimt radio na oslikavanju Bečkog univerziteta i izazvao žučne rasprave o staroj etici i novoj estetici, sve se više povlačio iz javnog života. To je i bio razlog što se Klimt 1911. od- lučio za, u ono vreme, tako udaljeno mesto za svoj atelje. Slikar Feliks Albrecht Har- ta, koji mu je iznajmio atelje stanovao je u neposrednoj blizini, a ne mnogo dalje slikar Egon Šile, kome je isto tako bilo svojstvena pobuna protiv tradicije i čija se stal- na postavka slika danas nalazi u Muzeju Leopold u Beču. Klimtov atelje u Beču otvoren je za posetioce. Compress

FESTIVAL FILMSKOG SCENARIJA U VRNJAČKOJ BANJI (8-12. AVGUST)

U šest programa na ovogodišnjem 28. festivalu filmskog scenarija u Vr- njačkoj Banji (FFS) biće prikazano više od 30 ostvarenja, saopštava organiza- tor. U takmičarskom programu nad- metaće se devet filmova: „Jesen stiže dunjo moja“ (8. avgusta), „Kad pora- stem biću kengur“ i „Memo“ (9), „Pad u raj“ i „Opet pakujemo majmune“ (10), „Pljačka Trećeg rajha“ i „Poljup- ci“ (11) i „Mali svet“ i „Sjaj u očima“ (12. avgusta). Ostajući verni principu da u žiriju budu scenarista, reditelj i književnik, ove godine o nagradama će odlučivati Biljana Maksić, Srđan Kol- ljević i Miloš Milišić. U posebnom pro- gramu studentskih filmova - Mladi la- vovi, po izboru selektora Vuka Pavlo- vića, biće prikazano sedam filmova studenata Fakulteta dramskih umet- nosti i BK Akademije: „Mali gospo- din“, „OK, ajmo ispočetka“, „Žigolo“, „Primirje“, „Zbog jedne divne crne žene“, „Po- četak“ i „Gotovo mitski“. Program - Istok je tamo (po izboru selektora Ivana Karla), ponudiće sedam filmova sa festivala Go East u Visbadenu, koji reprezentuju selek- ciju ovog festivala posvećenog istočnoevropskom filmu. Pored dokumentarno- igranih „Bar na stanici Viktorija“ (Poljska), „Posle Tarkovskog“ (Rusija) i „Sutrašnja prognoza“ (Poljska), biće prikazani i kratki igrani tj. eksperimentalni filmovi „Badi- neri“ (Bugarska), „Poslednji voz“ (Nemačka), „Priče močvare“ (Rusija) i „Stene“ (Nemačka) - nominovan za nagradu Oskar. Iz trezora Jugoslovenske kinoteke, dva dokumentarna filma o Vrnjačkoj Banji i okolini biće premijerno prikazani.

Letnja škola filmske dramaturgije Slobodan Stojanović, ove godine se održava po deveti put, a okuplja studente ovašnjih umetničkih akademija. Moderator je Srđan Koljević. Tema tradicionalnog simpozijuma je „Kako je prošao rock'n'roll“. Razgovaraće dvadesetak učesnika ovogodišnjeg simpozijuma (10. i 11. avgusta), a biće priređen i rok matine - izbor antologijskih filmova s tematikom rokenrola, kao i projekcija dokumentarnog filma „Sretno dijete“ Igora Mirkovića. Moderatoru su Dinko Tucaković i Petar Popović. Nakon prošlogodišnjeg visoko ocenjenog dvodnev- nog seminara za mlade kritičare (nastao u saradnji sa YU FIPRESCI), Festival i ove godine organizuje ovu jedinstvenu radionicu u kojoj će mišljenja suočavati iskusni kritičari sa mladim nadolazećim snagama srpske filmske kritike. Ove godine, mo- deratori će biti Klaus Eder, generalni sekretar FIPRESCI, Milan Vlajčić (YU FIPRESCI) i hrvatski kritičar Nenad Polimac. I. Matijević

UMETNOST ŠETANJA U BEČU

Zamilite da šetajući Beogradom naidete na tablu na kojoj piše „Lezi ispod dr- veta“ ili „Trči kud te noge nose“. U glavnom gradu Austrije, 29. jula ove godine u organizaciji „Kunsthalle“ Beča, na trgu Karlsplatz postavljena je stalna instalacija pod nazivom „Uputstva za delanje“ - umetnička šetnja na Karlsplacu. Stotinu uput- stava na tablama jarko žute boje daju Karlsplacu novi izgled, menjajući kartogra- fiju trga. Umetnici upućuju prolaznike da urade nešto što im oduzima maksimalno pet minuta. Puteljak umetnosti na kom su uputstva postavljena odvlači prolazni- ka-posmatrača od uvezanih puteva svakodnevice i tera ga da doživi Karlsplatz na sasvim drugi način, umetničkim očima i idejama. Jer, on je samo trunaka u pogonu mašine svakodnevice i tek se na trenutke usudi da se prepusti kontemplaciji i pre- ispitanju. Već decenijama je u ključalom moru automobilizma i pešačka zona Karlsplaca postala koridor ubrzanja pod diktatom mobilnosti i skraćene komuni- kacije. Jednom rečju: idealna fleka za savremenu umetnost brzog opažanja, esteti- ku prolaznika - onakvu kakvu je slučajnom tumaralu i užurbanom građaninu že- le približiti stotinak umetnika iz Evrope i Amerike, Azije i Afrike. Ova uputstva za delanje postavljena na banderama u Reslparku i Karlsplacu glase na primer: „Lezi pod drvo, kao da si upravo pao s njega“ (Ervin Vurm), ili „Izgradi ognjište u svom duhovnom oku“ (Pipiloti Rist), pa čak „Ne pošuj uputstva za delanje“ (Ecthor Stoc- hor). Proširenjem projekta „projekt space Karlsplatz“ započetog 2002. godine, „Kunsthalle“ Beča nastavlja da bude izlog između umetnosti i javnosti, što ovih da- na potvrđuje umetnički prostor trga Karlsplatz. Compress

Počeo 18. filmski festival
u Herceg Novom

„Kengur“ za punoletstvo

Projekcijom filmova „Kad po- rastem, biću kengur“ Radivoja An- drića i „Pad u raj“ Miloša Radovića, sinoć je na hercegnoj letnjoj pozornici - Kanli kuli počeo 18. filmski festival u Herceg Novom. Do 7. avgusta biće prikazano 11 fil- mova od kojih tri premijerno. Reč je o filmovima „Diši duboko“ Dra- gana Marinkovića, „Jesen stiže, dunjo moja“ Ljubise Samardžića i „Opet oplakujemo majmune“ mlade crnogorske rediteljke Mari- je Perović. Publika će još videti fil- move „Sjaj u očima“ Srđana Kara- novića, „Kendi se vraća kući“ Želi- mira Žilnika, „Memo“ Miloša Jova- novića, „Pljačka Trećeg rajha“ Zdravka Šotre, „Mali svet“ Miloša Radovića i „Siroti mali hrčki“ Slo- bodana Šijana. „Sve ono što se to- kom jedne godine, umećem i stva- ralačkim znanjem umetnika i film- skih radnika prenese na celuloidnu traku, a predstavlja jedan period našeg života viđen očima filmskih stvaralaca, publika će moći da vidi tokom šest festivalskih večeri“, ka- že direktor Direkcije ovogodišnjeg hercegskog filmskog festivala Dejan Đurović. Biće dodeljeno 12 „Zlatnih mimoza“ za sve segmen- te filmskog stvaralaštva, kao i Gran pri - „Velika zlatna mimoza“, o če- mu će odlučivati žiri u sastavu: re- ditelj Boro Drašković, dramski pi- sac Stevan Koprivica i glumac Mir- ko Vlahović. Opština Herceg Novi dodeliće tri počasne „Zlatne mi- moze“ filmskim stvaraocima iz Herceg Novog koji su dali izuzetan doprinos razvoju domaće kinema- tografije: prvom direktoru „Lovćen filma“ Simu Čoloviću i filmskim snimateljima Stevu Lepetiću i Ste- vu Radoviću. Direkcija festivala do- deliće nagradu koja nosi naziv osnivača hercegskog festivala Milana Žmukića za izuzetan dopri- nos i afirmaciju ove manifestacije. Nagradu publike dodeliće časopis TV Novosti, a Udruženje filmskih kritičara će, takođe, dodeliti svoju nagradu. Beta

Izložba fotografa Sesila Bitona u Beču

Sposobnost za lako prilagođavanje promenama

Nacionalna galerija portre- ta iz Londona, sa izložbom portreta čuvenog londonskog fotografa Sesila Bitona, gosto- vaće od 7. oktobra ove do 9. ja- nuara 2005. godine u bečkoj Kući umetnosti. Kao jedan od najznačajnijih fotografa 20. veka, Sesil Biton poznat je po portretima poznatih ličnosti iz sveta mode, književnosti i fil- ma. Biton je bio svestrani umetnik, ilustrator, slikar, pi- sac i hroničar, dobio je Oskara za kostimografiju u čuvenom filmu „My Fair Lady“, ali se ipak u fotografiji najpotpunije izrazio njegov pravi genije. Dugo godina bio je vodeći sa- radnik časopisa Vog i diktirao stil u fotografiji, i to zahvalju- jući markantnoj sposobnosti da se prilagodi stalno menja- jućim strujanjima u modi i ve- štini da kamerom ovekoveči teme i ličnosti - među kojima su Rolingstounsi, Salvador Dali, Odri Hepbern...

Ova jedinstvena retrospek- tiva povodom stogodišnjice rođenja pokojnog umetnika prati ceo njegov život i foto- grafije koje je ostavio za sobom, revnosni rad od njegove 11. godine, kada je dobio svo- ju prvu kameru pa sve dok ga 1974. godine paraliza nije pre- kinula u tome.

KNJIGA DANA
Narodne biblioteke Srbije
www.nbs.bg.ac.yu

Utorak, 3. avgust
MILAN KUNDERA: Šala

Bitonov portret Merilin Monro

Postignuća značajnog bri- tanskog avangardiste i njegov ekstravagantni stil obeležili su

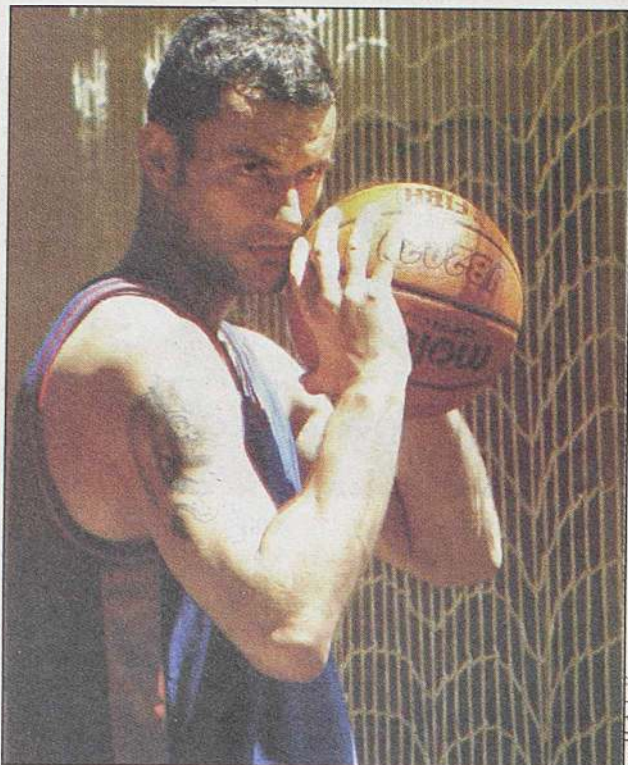

Sesil Biton

fotografiju portreta dvadeset- tog veka, a njegov uticaj i dalje živi u delima savremenika.

Koliko je zaista slavan i značajan govore imena ljudi čije je portrete radio i koji se mogu videti na izložbi - Greta Garbo, Marlena Ditrih, prvi „Tarzan“ Džoni Vajsmiler, di- zajner Koko Šanel, Pablo Pi- kaso, Alber Kamij, Žan Pol Sartr, Grejs Keli, Marlon Brando, Elizabet Tejlor, Mik Džeger.

Kuću umetnosti u Beču osnovao je savremeni austrijski arhitekta i slikar Hunder- tvaser (1928-2000) tako što je nekadašnju fabriku nameštaja preuredio i dao joj zadatak da bude „prvo utvrđenje protiv lažnog reda prave linije“ i da uspostavi ponovo most iz- među čoveka i njegovih težnji za pravim i trajnim vrednosti- ma. Compress

Ivan Medvedović

Gurović ne ide u Atinu

Milan Gurović neće putovati na Olimpijske igre u Atinu nakon što je u dogovoru sa selektorom Željkom Obradovićem napustio trening kamp reprezentacije SCG. Nakon neigranja na otvaranju Dijamantske lopte Gurović se vratio kući, u Novi Sad. Iako se u prvih pretpostavljalo da je reč o demonstrativnom potezu proverenog asa, koji je navodno naslutio da ga Obradović ionako neće uvrstiti na spisak 12 igrača za Olimpijadu, juče su Obradović i tim menadžer nacionalnog tima Žarko Paspalj odlučno demantovali te glasine.

Gurović je otišao u Novi Sad, a jedi-

ni razlog je njegovo loše zdravstveno stanje. Ne oseća se dobro, pati od vrtoglavice i brzo se umara. O čemu je tačno reč, pokazaće detaljni lekarski pregledi. Nije bilo razloga da ga zadržavamo u hotelu, bolje je da neko vreme provede sa porodicom - rekao je Paspalj.

Sumnje u sukob na relaciji Gurović - Obradović javile su se nakon meča sa Kinom, a bile su stimulirane izjavom koju je selektor dao pre dve nedelje, kada se požalio na pristup obavezama nekih iskustvenih reprezentativaca i rekao da bi „mnogi bili iznenađeni kada bi danas saopštio spisak putnika za Atinu“.

S. D.

OBRADOVIĆ: Tu smo da mu pomognemo

Selektor SCG osvrnuo se na odlazak Milana Gurovića iz trening kampa selekcije nakon trijumfa plavih protiv Australije:

Gurović ima određenih zdravstvenih problema i zbog toga je napustio pripreme. Kada su rađeni testovi na početku, mislili smo da problemi nisu ozbiljne prirode i da bi on mogao da nastavi da radi i zato je ostao u reprezentaciji. Međutim, testovi rađeni pre nekoliko dana su pokazali da on ipak ne može da izdrži te napore i procena lekara je bila da mu je neophodno mirovanje. To znači da Milan Gurović sigurno ne ide u Atinu. On je trebalo da bude jedan od najvažnijih igrača, jer spada među najiskusnije. Uvek je prikazivao veliku želju i radio sa velikim entuzijazmom. Sigurno da je njemu sada najteže, svi smo uz njega i trudili smo se da mu pomognemo šta god mu bude trebalo.

Zvanični evropski prvaci izborili plasman u finale pobedom nad Argentinom

Litvanska furija u završnici meča

Reprezentacija Litvanije izborila je plasman u finale drugog turnira Dijamantska lopta, koji se igra u Beogradu, nakon što je trećeg dana turnira savladala selekciju Argentine rezultatom 90:79 (21:25, 16:15, 16:27, 37:12) i osvojila prvo mesto u grupi A. Zvanični šampioni Evrope odigrali su fantastičnu završnicu, zabeleživši čak 37 poena u poslednjem periodu. Uprkos konstantnoj prednosti viceprvaka sveta tokom 36. minuta igre, Litvanci su u samom finišu predvođeni preciznim Štombergasom, Jasekivičusom i Salengom u potpunosti preuzeli kontrolu igre i serijom 17:1 stigli do preokreta.

Na drugoj strani prvaci Južne Amerike bili su veoma neprecizni u pokušajima iz daljine, o čemu najbolje govori podatak da su za poslednjih 10 minuta uspeali da zabeleže svega 12 poena, dok je protivnik dao 25 više.

M. Š.

Litvanija - Argentina 90:79 (21:25, 16:15, 16:27, 37:12)

LITVANIJA: Štombergas 19 (8sk), Jasaitis 2, Songaila 8, Jasikevičius 6 (5as), Jevtokas 8, Ginevičius, M. Žukauskas 8, Macijauskas 13, Slanina 4, E. Žukauskas 5, Lavrinovič 9, Salenga 8.

ŠUT ZA DVA POENA: 24/36. **ZA TRI:** 5/18. **SLOBODNA BACANJA:** 27/38. **SKOKOVI:** 6+25. **ASISTENCIJA:** 13. **IZGUBLJENE/OSVOJENE LOPTE:** 17/7.

ARGENTINA: Sančez 9, Dinobili 10, Oberto 10, Nočioni 9 (7sk), Volkovski 3, Monte-
kia 11, Herman 4, Fernandez 1, Skonokini, Skola 15, Gutierrez, Delfino 7.

ŠUT ZA DVA POENA: 21/40. **ZA TRI:** 7/23. **SLOBODNA BACANJA:** 16/20. **SKOKOVI:** 4+20. **ASISTENCIJA:** 13. **IZGUBLJENE/OSVOJENE LOPTE:** 16/9.

Srbija i Crna Gora uz odličnu igru kompletnog tima pobedila Australiju i večeras će protiv Litvanije igrati za Dijamantsku loptu FIBA

Obradović na slatkim mukama

Predviđanje da će igra pružena tokom drugih 20 minuta subotnje utakmice sa Kinom poslužiti kao pravi zamajac reprezentaciji Srbije i Crne Gore za meč sa Australijom, pokazalo se potpuno tačnim. Plavi su zabeležili rutinsku pobeđu rezultatom 79:61 i plasirali se u finale turnira Dijamantska lopta, u kome će večeras od 21 čas odmeriti snage sa Litvanijom, najuspešnijim timom grupe B. Biće to prilika da se revanširaju evropskim prvcima za poraz pretrpljen na turniru u Bormiju, kada su ovi nastupili bez kompletne prve petorke.

Našim igračima je za zagrevanje sinoć bila potrebna samo jedna četvrtina, tako da je „kengure“ već u drugoj deonici dobro prodrmao plavi uragan. Tokom tih 10 minuta, koje su rešili u svoju korist sa čak 30:10, izabranici Željka Obradovića prikazali su sve osobine koje krasi modernu košarkašku ekipu. Niža postava, sa dva plejmejke-
ra, od starta agresivnu odbranu učinila je daleko efektivnijom. Australijanci nisu mogli da organizuju napade, uglavnom su bivali primorani na šuteve za tri poena, a njihova nepreciznost pružila je plavima sijaset prilika za dobar skok, kontranapad i lake pogotke. Izgubljene lopte -

u prvoj četvrtini bilo ih je čak pet - potpuno su iskorenjene. Kombinacije su postale milimetarski precizne, dve uzastopne „trojke“ Vladimira Radmanovića u 18. minutu su odvele SCG na 37:22, da bi Vule Avdalo-
lović, sa svoja dva hica iz velike daljine, povećao na 46:25 u prvim sekundama treće četvrtine.

Za Obradovića je toliko vodstvo bilo signal da sa klupe podigne igrače koji se još uvek bore za mesto u avionu za Atinu, a kako su oni odigrali, selektoru nikako neće biti lako da ispuni obećanje i pred okršaj sa SAD, u petak uveče, saopšti imena 12 košarkaša na koje će se osloniti na predstojećoj Olimpijadi. Centar Hemofarma Petar Popović bio je najefikasniji igrač našeg nacionalnog tima sa 10 poena, Goran Jeretin odličan u šutu spolja, a Đuro Ostojić standardan, kao sve ove godine u dresu Partizana. Mada posle ovako dobre igre čitavog tima nije uputno izdvajati pojedince, činjenica je da je Aleksandar Pavlović dokazao zbog čega se već u 19. godini našao u NBA ligi, da je Igor Rakočević predstavljao nerešiv zadatak za protivničke bekove, a Avdalo-
lović potvrdio da je izrastao u plejmejke-
ra za svako po-
štovanje.

I. B.

Stanišavljević

SCG - Australija 79:61 (13:15, 30:10, 21:18, 15:18)

SCG: BODIROGA 8, RADMANOVIĆ 8, KRSTIĆ 4, VUJANIĆ 5, TOMAŠEVIĆ 8, Popović 10, Jeretin 7, Rakočević 9, Ostojić 3, Avdalo-
lović 6, Drobnjak 4, Pavlović 7.

ŠUT ZA DVA POENA: 38-27. **ZA TRI:** 16-6. **SLOBODNA BACANJA:** 15-7. **SKOKOVI:** 26 (20+6). **ASISTENCIJE:** 12. **UKRADENE/IZGUBLJENE LOPTE:** 12/14.

AUSTRALIJA: BOGUT 13, SMIT 8, HIL 3, SAVIL 2, NILSEN 6, Ronaldson, Maher 13, Katalini 9, Rili, Bruton 2, Andersen 5, Rodžers.

ŠUT ZA DVA POENA: 37-16. **ZA TRI:** 28-9. **SLOBODNA BACANJA:** 7-2. **SKOKOVI:** 22 (13+9). **ASISTENCIJE:** 16. **UKRADENE/IZGUBLJENE LOPTE:** 9/13.

Stanišavljević

PET MINUTA POSLE MEČA

Željko Obradović, selektor SCG: - Izuzetno sam zadovoljan načinom na koji smo odigrali odbranu. Igrali smo veoma agresivno, naši mali igrači odradili su veliki posao uz pomoć centara. Međutim, jedina je šteta, što iz te dobre odbrane nismo imali dobru realizaciju kontranapada. Zadovoljan sam jer smo drugu utakmicu zaredom igrali protiv zone i dobro je napadali. U finalu će biti dobra provera jer su Litvanci upravo zonom dobili meč protiv Argentine.

Nenad Krstić: - Veoma dobra utakmica. U prvom poluvremenu iskoristili smo greške protivnika i odigrali dobro u odbrani. U drugom smo povećavali tu razliku i lagano priveli utakmicu kraju.

Igor Rakočević: - Izuzetno nekoliko početnih minuta, odigrali smo odlično, pogotovo u odbrani i pokazali da smo u uzlaznoj formi. Sada smo na pola puta i moramo još mnogo toga da radimo da popravimo igru. Očekuje nas meč koji će biti izuzetno težak, jer su oni pokazali da su trenutno najspremnija ekipa.

Brajan Gortdžan, selektor Australije: - Naš protivnik je dominirao u svim elementima igre. Igrali su jaku odbranu za koju nismo imali odgovor, što nas je demoralisalo i pali smo u igri. Igrali smo protiv tima kome nismo dorasli.

PUŠTA SE JOŠ KARATA U PRODAJU

Danas će biti pušteno još 1.500 karata za finalni dan turnira, kao i za meč protiv SAD 6. avgusta. Karte će se prodavati po ceni od 4.200 dinara za drugu zonu i 2.100 dinara za četvrtu zonu.

ZBOG FIBA BEZ MUZIČKE PODRŠKE

Organizatori turnira Dijamantska lopta odustali su od ideje da muzički pomognu SCG nakon preporuke FIBA. Bilo je zamišljeno da kada reprezentacija SCG krene u napad sa razglasu budu emitovani prvi taktovi srpske pesme

„Marš na Drinu“, a kada se vrati u odbranu, taktovi crnogorske himne „Oj, svijetla majska zoro“. FIBA je, međutim, preporučila da se odustane od ideje, jer to nije u skladu sa pravilima.

RASPORED I REZULTATI:

A: SCG - Kina 92:78, Kina - Australija 84:82, SCG - Australija 79:61.

B: Argentina - Angola 67:63, Angola - Litvanija 68:84, Argentina - Litvanija.

MEČEVI ZA KONAČAN PLASMAN:
DANAS: A3 - B3 (16.00), A2 - B2 (18.30), A1 - B1 (21.00)

Odložena odluka o Luki Bogdanoviću Dogovor na klubovima

Predsedništvo Košarkaškog saveza Srbije nije juče donelo odluku o tome čiji je igrač Luka Bogdanović, već je ostavila mogućnost Partizanu i Zvezdi da do petka pokušaju da se dogovore o tome u kojem će dresu on igrati naredne sezone.

Novinarima je posle tročasovnog sastanka rečeno da je Predsedništvo ovladalo predsednika KSS Blaža Stojanovića da posreduje u pregovorima Partizana i Zvezde.

Partizanu i Zvezdi ostavljen je rok do petka da pokušaju da se dogovore, a ako ne iskoriste tu šansu, Predsedništvo KSS će tada ipak doneti konačnu odluku. Partizan i Bogdanović su se žalili Predsedništvu KSS na raniju odluku Registracione komisije, koja je osporila pravo mladom košarkašu da pređe iz Zvezde u Partizan u ovom prelaznom roku, navodeći da je Bogdanović i dalje ugovorom vezan za crveno-bele. **Beta**

U Skupštini grada organizovan prijem za kadetske prvake Evrope

BOGDANOVIĆ: Vi ste uzor za sve mlade ljude

Peto Evropsko prvenstvo za kadete, čiji je domaćin bila naša prestonica, završeno je na najbolji mogući način. Naime, trijumfom u prepunom Pioniru nad selekcijom Hrvatske u nedeljnom finalu, reprezentativci Srbije i Crne Gore okitili su se titulom prvaka Evrope. Tim povodom juče je u Skupštini grada Beograda upriličen prijem za novog šampiona našeg kontinenta.

- Nama su dugo nedostajali ovakvi događaji i ovakvi uspehi. Postali ste veliki uzor za mlade ljude, osvajanjem titule puno ste doprineli popularizaciji rukometa, tako da se nadam da će ovaj sport uskoro ponovo dobiti mesto koje mu pripada. Nadam se da će mnogi do vas kroz nekoliko

godina stasati u velike igrače. Mi iz grada ćemo se boriti da i u narednim godinama organizujemo ovakve i slične sportske događaje. Istakao bih da će Beograd 2007. godine biti domaćin Olimpijade za mlade i na to smo veoma ponosni. Na kraju bih vam poželeo da vam svako takmičenje bude kao ovo i da se sa svakog vraćate sa nekom od medalja - rekao je Nenad Bogdanović, predsednik Izvršnog odbora Skupštine grada Beograda, u obraćanju zlatnim momcima.

Jovan Šurbatović, član Izvršnog odbora Skupštine grada Beograda, najavio je mogućnost da Srbija i Crna Gora, kroz nekoliko godina, zajedno sa Mađarskom organizuje Evropsko prvenstvo za seniore.

- Za organizaciju ovog Evropskog prvenstva dobili smo najviše ocene. Do sada se nikada nije dogodilo da na jednom kadetskom finalu prisustvuje toliki broj gledalaca, kao u nedelju u Pioniru. Predstavnici Mađarske bili su oduševljeni celom organizacijom, takođe, razgledali su i novootvorenu Beogradsku Arenu. Tada se javila jedna ideja, da naša dve zemlje zajedno organizuju neko od narednih Evropskih prvenstava za seniore - istakao je Šurbatović.

Kapiten kadetske reprezentacije Srbije i Crne Gore, Žarko Šešum, ujedno i najbolji levi bek Evropskog kadetskog šampionata, izrazio je veliko zadovoljstvo postignutim uspehom i najavio slične rezultate i u budućnosti. K.S.

Mir pred revanš meč drugog kola kvalifikacija za Ligu šampiona sa Jang Bojsom Zvezda potražila na planini iznad Novog Sada

U juriš sa Fruške Gore

Dva dana pred revanš sa Jang Bojsom, u drugom kolu kvalifikacija za Ligu šampiona, šef stručnog štaba Crvene zvezde Ljupko Petrović „zaključao“ je svoje izabranike na Fruškoj Gori, naredio im gašenje mobilnih telefona i koncentrisanje na zadatak koji ih sutra od 20.15 časova očekuje na Marakani.

U ovom strogo režim rada i ponašanja pred duel u kojem nemaju pravo na grešku, crveno-beli prihvatili su bez pogovora i uz gotovo jednoglasan komentar - „sve za pobedu“.

Na poslednjem brifingu pred utakmicu, „kormilar“ aktuelnog prvaka Srbije i Crne Gore juče je tako maksimalno skratio i pojednostavio priču o predstojećoj predstavi na Marakani i protivniku.

- Morali bismo da budemo optimisti pred revanš sa Jang Bojsom i da smo u prvom meču bili poraženi sa 2:1, rezultat koji smo ostvarili u Cirihu je, naime, mnogo bolji od igre koju smo prikazali. Zato sada moramo da budemo oprezniji, greške koje smo napravili na

Hardturmu ne smemo da ponovimo. Kao opomenu treba da shvatimo i podatak da je Jang Bojs odložio svoj prvenstveni meč kako bi u Beograd stigao - potpuno odmoran. Predstojeći duel je naša odlučujuća bitka za Evropu, tek ako je dobijemo moći ćemo da razmišljamo o PSV Aindhovenu i onome što sledi. Verujem da ćemo se baviti i tom temom,

Vraća se Marković

Jedan od najboljih fudbalera Zvezde u minule tri sezone Marjan Marković, trebalo bi danas da skine fiksator sa ramena koji je nosio nakon dve operacije ključne kosti. Prema procenama lekara, mlade reprezentacije biće spremna na nastup za tri nedelje, dakle pred eventualni revanš sa PSV Ajndhovnom u trećem kolu kvalifikacija za Ligu šampiona.

Na oprezu: Nikola Žigić, trener Ljupko Petrović i direktor marketinga Zoran Avramović na konferenciji za novinare

odnosno da moja mlada ekipa nošena podrškom vernih navijača može do pobeđe - prokomentarisao je juče Petrović.

O „mladim momcima“ iz Berna, taktici i sastavu s kojim će im se suprotstaviti, Zvezdin strateg kaže:

- Reč je o iskusnoj ekipi koja na isti način igra i na svom terenu i u gostima. Sada ih bolje poznajemo pa smo i svesni odakle nam preči najveća opasnost. Moraćemo da obratimo pažnju

ŽIGIĆ: Sa navijačima do pobeđe

- Imamo samo jedan cilj, a to je pobeđa protiv Jang Bojsa koja nam obezbeđuje dalje igranje u Evropi. U prvom susretu sa Švajcarcima nismo odigrali kako treba ali zbog toga ne strahujemo. Ako ponovimo partije iz pripremnog perioda ni u sredu rezultat neće izostati. Puni smo elana a uz pomoć naših vernih navijača verujem, plasiraćemo se u treće kolo kvalifikacija za Ligu šampiona - prokomentarisao je juče junak prvog duela Zvezde i Jang Bojsa, golgeter crveno-belih Nikola Žigić.

Na Tašmajdanu danas počinje Trofej Beograda

Završni test za Atinu

WATERPOLO

Glavni grad naše zemlje narednih pet dana biće ponovo poprište velikog vaterpolo događaja. U predvečerje Olimpijskih igara u Atini, Beograd i Vaterpolo savez Srbije i Crne Gore, na sada već tradicionalnom turniru Trofej Beograda (3 - 7. avgust), ugostiće osam od dvanaest učesnika OI. Pred domaćim poklonicima ove atraktivne igre, poslednji put pred odlazak u Grčku, formu će testirati reprezentacije SAD, Australije, Nemačke, SCG (A grupa), Rusije, Kazahstana, Hrvatske i Italije (B grupa). Od aktera olimpijskog turnira izostaju samo Mađarska, Španija, Grčka i Egipat, pa će pomenuti mečevi biti idealna prilika da se napravi presek trenutnog stanja, uoče i isprave eventualni nedostaci, i otklone poslednje nedoumice oko završnih spiskova putnika u Atinu.

- U Sloveniji je urađeno sve što je zacrtano za tu fazu priprema. Dosta toga smo preturili

preko glave, ozbiljnih povreda s kojima smo dugo kuburili više nema, ostale su još samo finese i dizanje atmosfere, neophodne za svaki vrhunski rezultat. Ovaj turnir će nam poslužiti da, u konkurenciji velikog broja učesnika Olimpijskih igara, na koje idemo sa poslovično velikim ambicijama, vidimo gde se trenutno nalazimo mi i naši rivali - iznosi svoja očekivanja od turnira, koji počinje večeras na centralnom prestoničkom plivalištu Tašmajdan, selektor SCG Nenad Manojlović, čiji se puleni još od maja pripremaju za najvažniji sportski događaj u ovoj godini.

Od nadmetanja sa (redom) Australijom, Nemačkom, Sjedinjenim Američkim Državama i rivalima iz druge grupe, u drugoj fazi turnira, puno očekuje i oporavljeni bek plavih Danilo Ikodinović.

- Privodimo kraju slaganje mozaika igre. Utakmice koje nas očekuju sledećih dana biće više nego dobra provera onoga što smo uradili za poslednja tri meseca, pogotovo tokom ne-

davnih priprema u Sloveniji, gde smo akcenat stavili na tehničko-taktičke elemente. Nadam se podršci sa tribina.

Protivnik aktuelnog evropskog šampiona, koji u Atini

Raspored mečeva

DANAS: Rusija - Kazahstan (18.00), Italija - Hrvatska (19.15), SCG - Australija (20.30), SAD - Nemačka (21.45)

SREDA: Italija - Kazahstan (17.30), SCG - Nemačka (18.45), Rusija - Hrvatska (20), SAD - Australija (21.15)

ČETVRTAK: Hrvatska - Kazahstan (17.30), Rusija - Italija (18.45), SCG - SAD (20), Nemačka - Australija (21.15)

PETAK: A4 - B3 (17.30), A3 - B4 (18.45), A2 - B1 (20), A1 - B2 (21.15)

Utakmice za plasman, treće i prvo mesto na programu su u subotu.

brani bronzano odličje iz Sidneja 2000, na Tašu večeras od 20 časova i 30 minuta, biće selekcija Australije, od koje su Vujasinović i drugovi bili bolji u sva četiri međusobna duela pod okriljem nedavno završene Svetske lige. O.N.

TORCIDA PREKINULA TRENING HAJDUKA

Navijači Hajduka iz Splita, okupljeni u grupu Torcida, prekinuli su u ponedeljak trening igrača tog kluba, nezadovoljni igrama i porazima na početku nove sezone hrvatskog prvenstva, javila je agencija Hina. Kada se dvadesetak navijača pojavilo na terenu, trener Hajduka Ivan Katalinić poslao je fudbalere u svlačionicu, odbijajući da razgovara sa pristalicama Torcide. Navijači su tražili sastanak sa igračima kako bi od njih zahtevali veću borbenost na utakmicama, a posebno od pridošlica u redove splitskih „bilih“.

Poruka Torcide za novajlice u Hajduku bila je i da ako ne znaju šta znači nositi dres Hajduka treba da gledaju „Velo mesto“, TV seriju u kojoj se govori i o počecima splitskog kluba.

Fudbaler Hrvoje Veić odgovorio je fanovima da za Hajduk igra „besplatno“ i da nije zaslužio takve uvrede i ponašanje, jer se bori i zalaže. Tomislav Rukavina je pitao navijače da li će tući fudbalere ako dožive poraz u Irskoj, na šta su mu navijači pružili uveravanja da nikakvih fizičkih obračuna neće biti. Posle petnaestominutnog „razgovora“ navijača i igrača direktor Hajduka Fredi Fiorentini zamolio je pripadnike Torcide da se mirno raziđu, što su oni i uradili. Agencija Hina prenosi da klub neće pokretati nikakve akcije protiv učesnika incidenta. Beta

OFK Beograd oputovao na revanš meč sa Atletikom Sa jednim napadačem za bolji utisak

Fudbaleri OFK Beograda oputovali su juče u Španiju, gde ih sutra u Madridu (21.45) očekuje drugih devedeset minuta dvomeča sa tamošnjom ekipom Atletikom za jedno od finala Intertoto kupa. U avionu, koji je put Iberijskog polustrva odveo i njihove kolege iz Partizana, nije bilo iskusnog napadača Miloša Kolakovića (privodi kraju pregovore sa jednim stranim klubom i leči povredeni zglob), kao ni nedovoljno oporavljenog trećeg centarfora Radeta Vukotića, što znači da će se plavo-beli „jorgandžijama“ suprotstaviti samo sa jednim špicem - Mrdakovićem.

- Šta nam vredi što smo u Beogradu igrali sa dva napadača, kada smo, previše impresionirani veličinom i snagom protivnika, umesto da svim silama napadnemo Atletiko, pa šta bude, Toresu i ekipi dozvolili da nametnu svoj stil i tempo. Ovoga

puta mora da bude drugačije. Sada, stvarno nemamo šta da izgubimo. Madridani su već jednom nogom u finalu, jedino što možemo je da se borbom do poslednjeg atoma snage izborimo

Betis čeka Partizan

Fudbaleri Partizana večeras će, u Sevilji, imati pretposlednju proveru pred start nove sezone, koja za crno-bele počinje prvenstvenim duelom sa Sutjeskom u Nikšiću (8. avgust). Protivnik crno-belih, u drugom polufinalu Kapa kupa koji se održava u pomenutom gradu, biće domaći Betis. U prvom polufinalnom susretu, dva sata ranije, snage će odmeriti Fejenord (Holandija) i Totenhem (Engleska). Televizija B92 obezbedila je direktan prenos svih utakmica. O.N.

za što povoljniji rezultat i bolji utisak. Znamo i vredimo više od beogradskih 1:3 - poručio je uoči odlaska u Madrid, vezista „romantičara“ i naše mlade selekcije Igor Matić. O.N.

KARL BILT: To je teroristički napad

STIPE ŠUŠVAR: HRVATSKI KARUSEL

Srbi u Hrvatskoj - Neki aspekti stradanja (15)

Stipe Šušvar, sociolog, profesor univerziteta i visoki funkcioner nekadašnje Jugoslavije, nedavno je preminuo, a objavio je svoju dvadesetu knjigu s raspravama i komentarima - uglavnom iz časopisa „Hrvatska ljevica“ - koji se odnose na „hrvatsku zbilju nakon 1990. godine, kad je došlo do državnog osamostaljenja Hrvatske i ujedno do društvenog prevrata u njoj“.

Iz knjige koja je promovisana u Beogradu samo nekoliko dana nakon iznenadne smrti autora - prenosimo pojedine zanimljive delove.

Postolujna zbilja počela se razotkrivati, usprkos još evidentnim nastojanjima hrvatskih vlasti da se mnogo toga ne sazna, a i nastojanja režimskog propagandnog aparata da stvari prikazuje onako kako režimu odgovara.

Od samog početka predstavnici UN na konferencijama za novinare u Zagrebu iz dana u dan izvještavaju i alarmiraju da se čitavo područje na kojem se odigrala „Oluja“ pretvorilo u poligon posvemašnje pljačke, sračunate paljevine i uništavanja najvećeg dijela stambenog fonda, maltretiranja preostalih Srba, pa i njihovog ubijanja. Izvještavali su i još izvještavaju o raznim postupcima i potezima hrvatskih vojnih i civilnih snaga koji se kose sa međunarodnim normama i civilizacijskim mjerilima. A to onda prenose svjetske agencije i najutjecajniji listovi u zapadnim, a i mnogim drugim zemljama.

Izvještajima promatrača UN

sa lica mjesta pridružili su se i više nego alarmantni izvještaji Međunarodne helsinške federacije i Hrvatskog helsinškog odbora za ljudska prava, organizacije Amnesty International, niza humanitarnih i antiratnih organizacija, pa i stranih parla-

mentaraca i diplomata koji posećuju Krajinu. Izrazima zabrinutosti za hrvatska ponašanja javljaju se i međunarodni pregovarači, pojedini državni, emisari koje u Zagreb i u Krajinu šalju velike sile. Carl Bildt je prvi posumnjao

u karakter i domete „Oluje“, nazvavši hrvatsku vojnu akciju na Knin „terorističkim napadom“. Za „Oluju“ je Bildt izjavio da se radi o najvećem etničkom čišćenju od početka rata u bivšoj Jugoslaviji, te da očekuje da će se time pozabaviti Međunarodni sud za ratne zločine u Den Haagu. „Ako Tuđman smatra da je u redu da ovako očisti Hrvatsku od Srba, otkud mu pravo da osudi Jeljcinovo čišćenje Čečena, ili da uputi protest ukoliko Milošević jednog dana odluči da se riješi kosovskih Albanaca“ - poru-

čio je čovjek kome su Ujedinjeni narodi povjerali mandat mirovnog posrednika u rat(ovima) na području bivše Jugoslavije. Za pregovore, koji su i posljednjeg dana uoči „Oluje“ vodili predstavnici hrvatske vlasti i predstavnici pobunjenih krajinjskih Srba Bildt je pak rekao da će „ući u povijest diplomacije kao puko hrvatsko blefiranje u trenutku kada je odluka da se krene u ofenzivu već bila donesena“. Dakako, tuđmanovska vlada Republike Hrvatske odmah je požurila da Carla Bildta proglasi za osobu non grata, priopćujući da „Republika Hrvatska ne bi trebala surađivati s gospodinom Bildtom“. No, u nekoliko navrata je svoja oštra upozorenja Hrvatskoj uputio i Klaus Kinkel, za koga bi se najmanje moglo tvrditi da joj nije sklon.

U posljednje vrijeme (krajem rujna i početkom listopada) uslijedile su osude hrvatske politike od gotovo svih međunarodnih činilaca koji imaju ključnu ulogu u rješavanju krize na području bivše Jugoslavije i u uspostavljanju i održanju mira i normalizacije odnosa, a što je sada možda ipak na vidiku. Zahtijeva se da ona promijeni ponašanje prema Srbima izbjeglim iz Krajine, te zaštiti one malobrojne preostale, da izbjeglim Srbima omogući povratak, da sprečava pustošenja i pljačke, da počiniocima zločina izvede pred sud.

Vijeće sigurnosti UN u svojoj predsjedničkoj izjavi od 2. li-

stopada 1995. godine o stanju u Hrvatskoj izrazilo zabrinutost za kršenje ljudskih prava u njoj, posebno srpskog stanovništva u Krajini koje je ostalo nakon „Oluje“, te od Hrvatske zatražilo da omogući povratak iz Krajine izbjeglih Srba i povuče zakone o preuzimanju njihove imovine.

„Oluja“ i nakon nje, a u kojem se konstatira da se Hrvatska teško ogriješila o međunarodno pravo, da je „vojno zauzimanje bilo praćeno ubojstvima civila, pljačkama i paljenjem srpskih kuća“, da je u nekim naseljima spaljeno i do 90 posto kuća, da su pronađena tijela 62 muškaraca i žena, koji su ubijeni nakon operacije „Oluja“, uglavnom pucanjem u potiljak i rezanjem vrata (klanjem), da se strahuje da je broj ubijenih mnogo veći, te da promatračima EU nije bio dopušten pristup nekim područjima itd. U izvještaju se kaže da se sve to čini da bi se spriječio povratak Srba u Krajinu. Jedan je član Promatračke misije inače izjavio da se „Hrvati ponašaju kao ranije Srbi. Uniforme su drukčije, ali ponašanje jednako brutalno“.

Skupština vijeća Evrope je polovicom rujna 1995. godine još jednom odgodila odluku o primanju Hrvatske, zamrznuo razgovore o ekonomskom pridruživanju i korištenje programa PHARE, sve dok se ne otklone „razlozi ozbiljne zabrinutosti“ prilikama u Hrvatskoj, a o čemu će izvještaj podnijeti delegacija Vijeća što stiže tek u prosincu 1995. godine.

U međuvremenu je objavljen izvještaj promatračke misije Evropske unije o zbivanjima u Krajini u vrijeme operacije

ca i žena, koji su ubijeni nakon operacije „Oluja“, uglavnom pucanjem u potiljak i rezanjem vrata (klanjem), da se strahuje da je broj ubijenih mnogo veći, te da promatračima EU nije bio dopušten pristup nekim područjima itd. U izvještaju se kaže da se sve to čini da bi se spriječio povratak Srba u Krajinu. Jedan je član Promatračke misije inače izjavio da se „Hrvati ponašaju kao ranije Srbi. Uniforme su drukčije, ali ponašanje jednako brutalno“.

Nastavlja se

VODORAVNO:

1. Bosanski film, dobitnik Zlatne palme na upravo završenom festivalu u Valensiji
9. Japanska kratka pesma
12. Uzičani
13. Argentinski šahovski velemajstor
15. Organizacija afričkog jedinstva (skr.)
16. Skraćenica nekadašnje Slobodne Teritorije Trsta
17. Koralna ostrva
18. Darodavac, sponzor
20. Nemački slikar i grafičar, Albrecht
21. Mera za otpor struje
22. Ime filmskog glumca Boldvina
24. Hemijski element, srebrnasto-beli metal
28. Šumski glodari
30. Veća vojna formacija
31. Slano jezero blizu mora
33. Austrijski slikar, Jakob
34. Mesto odakle se nešto lepo vidi
37. Istraživač i putopisac iz Srednjeg veka, Marko
38. Važan začim
39. Deo nameštaja, sto
42. Naziv za prvi veštački zemljin satelit
46. Američka glumica, Stouv
47. Švajcarski nacionalni junak, Viljem
48. Vrsta papagaja
49. Ženska osoba kelner
51. Škotska plemićka titula
52. Vrhovno vavilonsko božanstvo
53. Morska luka u Dalmaciji.

UKRŠTENE REČI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12			13					14		
15			16				17			
18			19				20			
		21			22	23				
24	25		26	27				28	29	
	30					31	32			
33			34	35						36
		37					38			
39	40	41			42	43	44			45
46					47				48	
49				50						51
52				53						

27. Grad na jugoistoku Turske
28. Početi vonjati
29. Skraćeno žensko ime
32. Objekt za prelaz preko reke
33. Savezna američka država
35. Domet u razvoju, dostignuće
36. Umetničko ime pevačice Radosavljević
37. Ptica iz porodice fazana
40. Strano muško ime
41. Grad u Kolumbiji
43. Naš lingvisti, Asim
44. Mesto za ulazjenje
45. Stanovnik evropske ostrvske države
50. Grčko slovo.

REŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

K	L	A	D	A	S	E	P	A	R	A	T
S	A	S	A	D	I	S	T	E	L	L	R
E	B	O	N	I	T	V	R	I	S	K	A
R	V	I	N	I	P	E	G	T	A	P	
K	S			S	U	S	A	R	A	E	
S	T	O	K	T	O	N	M	E	L	E	Z
A	P	O	E	N	M	E	T	A	K		
A	V	A	N	S	M	A	N	I	K	I	R
T	S	T	A	T	I	S	T				O
L	U	K	L	E	D	I	K	L	O	S	
A	G	A	D	I	R	V	I	N	E	T	U
N	O	U	J	E	D	I	N	I	T	E	L
T	R	A	B	A	N	T	S	N	A	J	A

HOROSKOP

OVAN 5

Sada je trenutak za odvažne akcije, posebno u domenu udruženja i partnerskih relacija. Vitalnost vam je ponovo na najvišoj tački, kao i duhovna snaga.

LAV 5

Svojim entuzijazmom podstičete i druge da na najbolji način iskazuju talente i duhovne sklonosti. Izuzetna dan za kontakte sa inostranstvom.

STRELAC 5

Imate na raspolaganju obilje kreativne energije i optimizma, što će vas približiti uspehu na mnogim poljima. Iznenadjenje u vidu radosnih vesti.

BIK 2

Imate slab domet delovanja na tok poslovnih dešavanja, zato ovo nije vreme za pokretanje ambicioznih ciljeva. Posvetite više pažnje zdravlju zbog pada imuniteta.

DEVICA 2

Najbolje ćete se osećati u tišini svog doma, dok sređujete utiske, ili se bavite svojim omiljenim hobijem. Situacija na finansijskom planu je nestabilna.

JARAC 3

Insistirajte na svojim stavovima i manje ste spremni da učinite neke ustupke na porodičnom planu. Nije pravo vreme za pokretanje spornih pitanja.

BLIZANC 4

Porast mentalne koncentracije će vam pomoći da obavite brojne umne poslove. Vreme je da se orijentirate ka kolektivnim aktivnostima koje vas inspirišu.

VAGA 4

U komunikacijama sa neposrednom okolinom unosite element harmonije. Pravi je čas da obnovite neka poznanstva i proširite polje delovanja.

VODOLIJA 5

U izgledu su prijateljski susreti i pozitivni preokreti u domenu društvenog života. Krenite u osvajanje svojih uzvišenih ciljeva. Izuzetna forma.

RAK 3

U mogućnosti ste da eksponirate svoju slobodnu volju i ambicije u profesionalnoj ravni. Nesklad na privatnom planu je samo prolazno stanje.

ŠKORPIJA 2

Izbegavajte preopterećenost poslom i kućnim obavezama, jer ste inače podložni stresu. Emocionalni život je trenutno u fazi statike zbog čega gubite motivaciju.

RIBE 3

Okolnosti nisu ohrabrujuće, posebno kad je reč o pokretanju novih poslova. Sačuvajte odlučnost da delujete kad se steknu bolji uslovi.

OCENA: kritičan dan, oprez (1), neutralno, malo događaja, (2, 3), dobro, planete vas podržavaju (4), odlično; sreća je na vašoj strani (5). Ista ocena vam važi i za podznak.

Priprema: Bojana Gnjatić

Prokupačke sudije demantuju Zorana Stojkovića

Ministrove konstatacije apsolutno neprihvatljive

Prokuplje - Predsednici Okružnog i Opštinskog suda u Prokuplju Dragan Tacić i Miroslav Bulatović demantovali su juče izjave republičkog ministra pravde Zorana Stojkovića da je stanje u prokupačkom sudstvu katastrofalno loše. Tacić i Bulatović su u protestnom pismu Stojkoviću, koje je takođe prosleđeno i medijima, naveli da ministar nije mogao da

sagleda stanje u topličkom sudstvu, te da su njegove konstatacije apsolutno neprihvatljive.

Stojković je protekle nedelje, prilikom posete Prokuplju, razgovarao sa sudijama Opštinskog i Okružnog suda, nakon čega je izjavio da u tim institucijama postoje veliki problemi i da su uz sve to međuljudski odnosi „krajnje poremećeni“. **Beta**

U šabačkom predgrađu Letnjikovac

Od žutice obolelo 13 osoba

Šabac - Broj obolelih od žutice iz šabačkog predgrađa Letnjikovac povećan je tokom vikenda za novih pet pacijenata, pa je ukupno 13 osoba hospitalizovano u Zdravstvenom centru „Laza Lazarević“. Stručnjaci Zavoda za zaštitu zdravlja proglasili su u tom delu opštine Šabac epidemiju, a u toku su opsežne mere sprečavanja daljeg širenja zaraze, rečeno je agenciji Beta u Zavodu. „Izvršili smo dezinfekciju kuća, sa-

nitarnih čvorova i objasnili ljudima kako da se zaštite od bolesti. Kroz anketiranje pokušavamo da saznamo šta je uzrok bolesti, ali kako inkubacija traje nekada i po nekoliko nedelja, moguće je da su se zarazili i pre mesec dana“, rekao je načelnik epidemiološke službe Zavoda Dragutin Marković. Svi oboleli, devetoro dece i pet odraslih osoba, iz iste su ulice koja se nalazi u sistemu gradskog vodovoda i kanalizacije. **Beta**

Predstavljen „impulsni sistem“ za gašenje požara

Deset puta efikasniji aparat

Vrbas - U Vatrogasnom domu u Vrbasu juče je predstavljen protivpožarni aparat „Ifeks 3000“ koji omogućava deset puta brže gašenje požara nego klasična oprema. Aparat spada u ličnu opremu vatrogasaca i sadrži 18 litara vode i vazduh pod pritiskom, a jedan vatrogasac njime će deset puta brže ugasiti požar za koji je s klasičnom opremom bilo potrebno angažovanje pet-šest ljudi, saopšteno je na prezentaciji. Takozvani aparat za impulsno gašenje požara, prvi te vrste u Srbiji, zajedno sa zaštitnom maskom koštao je 6.000 evra, a kupljen je za potrebe Vatrogasnog voda Vrbase sredstvi-

ma opštinske skupštine. Po rečima komandanta novosadske vatrogasne brigade Milana Dundića, ovaj aparat spada u red treće generacije sredstava za efikasno suzbijanje požara. Načelnik Odeljenja novosadske protivpožarne Stojan Suknović kazao je da novi aparat znači višestruku uštedu, jer zahteva manje prostora za skladištenje, a time jeftiniji i brži prevoz do mesta požara. U Vatrogasnom vodu u Vrbasu juče je predstavljen i novi aparat za sečenje i razvaljivanje karoserija automobila, nakon sudara ili požara, koji je tom vodu poklonilo Ministarstvo unutrašnjih poslova Srbije. **Beta**

Promocija knjige „Pičerin za Krajinu“

U Paviljonu Cvijeta Zuzorić, na beogradskom Kalemegdanu, večeras će se održati promocija knjige „Pičerin za Krajinu“, autora Petra B. Popovića. Ovu knjigu priča posetiocima će predstaviti kritičar Zdravko Krstanović i novinar Dragoslav Vasić, ali i sam autor. Knjiga se u beogradskim knjižarama pojavila u izdanju Srpskog kulturnog društva Zora. **R.D.**

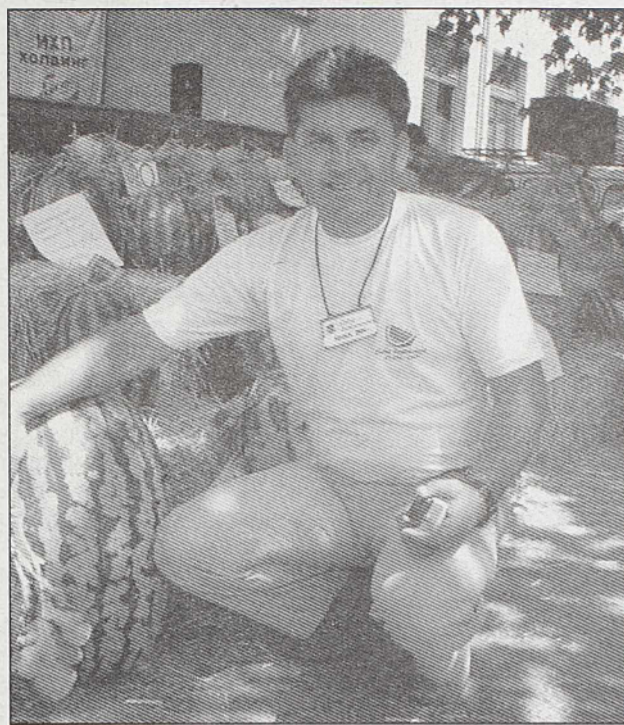
Prošlog vikenda u selu Rečka kod Negotina održan „Sabor bostandžija“

Lubenica teška 38,5 a dinja 13,9 kilograma

Negotin - Treći po redu „Sabor bostandžija“, koji je prošlog vikenda održan u krajinskom selu Rečka okupio je veliki broj proizvođača i posetilaca. Žiri je posebnu nagradu za dostignuća u proizvodnji bostana dodelio Rečancu Miletu Ignjatoviću, čije su lubenica od 38,5 i dinja od 13,9 kilograma proglašene za raritete izložbe. Ipak, titulu šampiona poneo je Zoran Zdravković, sa lubenicom teškom dvadeset i dva kilograma, dok su drugo i treće mesto zauzeli otac i sin, Radoš i Goran Janković, sa lubenicama od 19,65 i 19,5 kilograma. Žitelji Rečke, gde od ukupno 130 domaćinstava, 60 uzgaja bostan, objašnjavaju da je sezona kasnila i da veće primerke očekuju tek narednih dana.

- Pre dve godine u uzgajanje bostana investirao sam otpremninu koju sam dobio, prema socijalnom programu u IHP „Prahovo“. U proizvodnji primenjujem sve metode, od kalemljenja na vrh tikve do navodnjavanja kap po kap. Bostan uzgajam na 1,8 hektara i zadovoljan sam prinosima, a lubenice prodajem na veliko u Kraljevu - kaže Zoran Zdravković, pobednik „Sabora bostandžija“.

Za razliku od Zdravkovića, ovogodišnji proizvođač najsladje lubenice, Aca Milošević, sa blizu dvanaest procenata šeće-

Mile Ignjatović sa džinovskom lubenicom od 38,5 kilograma

ra, bostan uzgaja na pet hektara. Miloševiću u poslu pomažu supruga Verica i otac Dragiša, a zanimljivo je da je on i prošle godine nosilac iste titule. U ovoj kategoriji, drugo mesto osvojio je Dragan Milovanović, treće, Goran Janković, dok su četvrto mesto podelili Toplica Đorđević, Verica Milošević i Igor Vatošević.

Stručni žiri, sastavljen od predstavnika Centra za poljoprivredna istraživanja iz Zajčara i zemunskog Poljopri-

vrednog fakulteta, dodelio je i posebne nagrade za najveće degustacione ocene, onim lubenicama koje bi se, kako kažu, „dobro kotirale“ na tržištu. Tako je u ovoj kategoriji prvo mesto osvojio Ljubiša Nedeljković sa ukupno 15 poena, drugo, Radoš Janković sa sedam, treće Verica Milošević sa četiri boda, a nagrađene su i lubenice Mileta Ignjatovića i Ace Miloševića. **D. Grujić**

Još uvek neobezbeđene četiri tone amonijaka u Lajkovcu

Tender usporava transport

Lajkovac - Četiri tone amonijaka još uvek se nalaze neadekvatno uskladištene u pogonima Lajkovačke mlekare koja mesecima ne radi, javili su lokalni elektronski mediji. IO SO Lajkovac doneo je pre šest meseci odluku da se amonijak iz

mlekare transportuje u Zadružnu hladnjaču, koja je od mlekare udaljena nepuna tri kilometra, ali ta odluka još nije realizovana. Prema istom izvoru, posao prebacivanja amonijaka nije urađen iako je lokalna vlast obezbedila novac za to „zbog

komplikovane tenderske procedure“. „U međuvremenu, ni hladnjača više ne radi, a ekološka inspekcija imala je primedbi i na način skladištenja amonijaka u ovoj kompaniji u kojoj su se dešavali incidenti“, javio je Radio Valjevo. **Beta**

Novopazarska policija prekinula lanac šverca municije

Pronađeno 3.850 metaka

Novi Pazar - U akciji novopazarske policije prekuče je zaplenjeno 55 kutija sa ukupno 3.850 metaka za pištolj kalibra 7,62 mm kineske i ruske proizvodnje, saopštio je SUP Novi Pazar. Policija je od 4.30 do de-

vet časova na osnovu operativnih podataka postavila zasedu na putu Ribariće-Starčeviče i oko 8.45 časova zaustavila vozilo „golf 2“ novopazarske registracije, kojim je upravljao Hunsija R. (35) iz Tutina. Prilikom

kontrole u ovom vozilu je ispod zadnjeg sedišta pronadeno 55 kutija sa po 70 metaka, odnosno, ukupno 3.850 komada pištoljske municije, kalibra 7,62 mm kineske i ruske proizvodnje, stoji u saopštenju. **D. B.**

SAD nisu odustale od hapšenja Fišera

Podgorica - Sjedinjene Američke Države nisu odustale od hapšenja bivšeg svetskog prvaka u šahu Roberta Bobija Fišera i nadležni organi očekuju da će on uskoro biti priveden pravdi, saopšteno je sinoć iz američkog Konzulata u Podgorici.

„Robert Fišer je optužen 1992. godine zbog kršenja međunarodnih sankcija prema SR Jugoslaviji i nalog za njegovo hapšenje je važeći“, navodi se u reagovanju konzulata.

Američki nadležni organi za sprovođenje zakona, kako tvrdi konzulat, očekuju da će Fišer biti „priveden pravdi u SAD“.

Podgorički mediji su juče objavili da će se Fišer možda nastaniti u Crnoj Gori, pošto ga Sjedinjene Američke Države progone zbog toga što je u vreme međunarodnih sankcija 1992. godine na Svetom Stefanu odigrao meč sa Rusom Borisom Spaskim, uprkos zabrani Stejt Departmenta. **Beta**

U DVE REČI

PUCNJAVA U RESTORANU

Beograd - U restoranu „Sveti Nikola“ u Bloku 45 u Novom Beogradu juče oko 17 časova došlo je do pucnjave, saznaje B92. Dva napadača prišla su stolu za kojim su sedela dvojica muškaraca i jedna žena i u njihovom pravcu ispalila desetak hitaca. Napadači su potom pobeegli u nepoznatom pravcu. Zasad nije poznato da li je u ovom napadu neko povređen. **D. N**

POVREĐENO ŠEST OSOBA

Pirot - Dve osobe su teže, a četiri lakše povređene u sudaru putničkog automobila i kombija na magistralnom putu Niš-Sofija, na raskršnici za pirotsko selo Veliki Jovanovac, saopštio je SUP Pirot. Prema rečima hirurga pirotke Bolnice Nebojše Veličkovića, Vlastimir Zlatković (36) i njegov sin Bojan (5) zadobili su teže telesne povrede zbog kojih su prebačeni na Neurohiruršku kliniku u Nišu. Mira Zlatković (26) i ćerka Sanja (9) zadobile su lakše povrede. U sudaru „juga“ pirotke registracije i kombija švedske registracije povređene su majka i ćerka, švedske državljanke. Istrazni sudija Opštinskog suda u Pirotu Božidar Đorđević je nakon obavljenog uviđaja rekao da uzroci nesreće još nisu poznati i da je nepovređeni vozač kombija Nabil Ali Suhajber u pritvoru. **Beta**

PRIVEDENI OSUMNJIČENI ZA OTMICU VOZILA

Beograd - Beogradska policija privela je istražnom sudiji Aleksandra Đorđevića (32) i Milana Jankulovića (32), obojicu iz Beograda, zbog sumnje da su izvršili više razbojništava. Na njihovoj meti bili su isključivo luksuzni automobili i do njih su najčešće dolazili tako što su ih, uz pretnju pištoljem ili upotrebom fizičke snage, otimali od njihovih vlasnika, navodi se u saopštenju SUP Beograd. Pošto se pretpostavlja da ima još oštećenih, policija ih poziva da se jave na telefon SUP Beograd 011/761-675. **Beta**

ŠTA RADITE Danas

Vasil Hadžimanov

muzičar

Pre podne ću provesti sa porodicom, a posle podne imam svirku, koja je u sklopu proslave Svetog Ilije.

Katarina Rebrača

model, skaut, modni ekspert

Sa svojom porodicom danas odlazim na dugo očekivani odmor u Grčku. Nadam se da će vreme biti lepo i jedva čekam da se nađem na plaži.

Nenad Zimonjić

teniser

U jeku su teniski turniri po severnoameričkom kontinentu, tako da sam trenutno u SAD na turniru u Sinsinatuju.

ŠTA RADITE Danas

RTS 1	RTS 2	3K	STUDIO B	RTV PINK	TV B 92	TV BK
06.05 Jutarnji program 07.50 Šarene kaže 08.00 Jutarnji dnevnik 09.15 Kuvati srcem 09.35 Kviz: Slagalica 10.05 SERIJA: <i>Odred</i> 11.04 Sasvim prirodno 11.32 Dokument 12.05 SERIJA: <i>Tajna</i> 13.02 Kuvati srcem 13.23 Avantura: Nebo nad Beogradom 14.05 FILM: <i>Tuđa deca</i> 16.05 Ovo je Srbija 16.45 Šarene kaže 17.00 Dnevnik 1 TVNS 17.25 Beogradska hronika 17.55 Šarene kaže 18.05 SERIJA: <i>Tajna</i> 19.00 Kviz: Slagalica 19.30 Dnevnik 2 20.05 Atelje 212: Kabare „Putuj Evropo“ 21.05 48 sati - venčanje 22.03 Šarene kaže 22.10 SERIJA: <i>Odred</i> 23.00 Dnevnik 3 23.20 SERIJA: <i>Jača od sudbine</i> 00.10 Trezor 01.10 Atelje 212: Kabare „Putuj Evropo“	07.07 U zdravom telu 07.22 Kuvati srcem 07.37 Umetnost igre 08.03 SERIJA: <i>Kordijeovi</i> 09.41 Filmske čarolije 10.12 Jezik kojim govorim 10.58 Balkanske teme 11.25 Mali pojmovnik građanskog društva 11.43 Ostrvske priče 12.10 Plava nota 13.01 SERIJA: <i>Pazi, sveže obojeno</i> 13.35 SERIJA: <i>Sve za ljubav</i> 14.25 Trezor 15.36 Filmske čarolije 15.56 Deca filma: Ivana Miličić 16.31 Svet ideja 17.04 Putnici hladnih mora 17.34 Omiljeni gradovi: Beč 18.20 Košarka, Diamond Ball, utakmica za 3. mesto 20.30 Šarene kaže 20.45 Košarka, Diamond Ball, utakmica za 1. mesto 23.00 Vaterpolo, snimak: SCG - Australija 00.00 FILM: <i>Dvadeset dolara</i> 01.30 Filmski festival Herceg Novi	09.00 Promo plus 09.10 Stanje na putevima, Vreme, Horoskop 09.20 Time code 09.30 SERIJA: <i>Izlog strasti</i> 10.00 3K on line 11.10 Stanje na putevima, Vreme, Horoskop 11.20 PR - privredni raport 11.30 YU trash 12.00 FILM: <i>Incident u Ogali</i> 14.00 SERIJA: <i>Osveta ljubavi</i> 15.00 SERIJA: <i>Pozorište u kući</i> 15.45 Infoplek 16.00 Fudbal, Turnir šampiona, snimak: Čelzi - Liverpool 18.00 Ugao 18.30 3K kviz 19.05 SERIJA: <i>Izlog strasti</i> 19.45 Time code 20.00 Olimpijski kviz 20.25 Vaterpolo: SCG - Australija 22.00 Fudbal, Vodafon kup: Manchester - PSV 00.00 3K on line 01.20 Koncertni podijum 02.10 Fudbal, turnir šampiona: Liverpool - Roma	 07.10 Beograda, dobro jutro 10.10 SERIJA: <i>Sibila</i> 10.30 SERIJA: <i>Treći kamen od Sunca</i> 11.00 SERIJA: <i>Ukradena srca</i> 11.30 Recepti Laure Ravajoli 12.10 SERIJA: <i>Bez granica</i> 13.10 FILM: <i>Fabrika životinja</i> 15.10 Sport 15.30 Put vina 16.10 SERIJA: <i>Part time</i> 17.10 SERIJA: <i>Rastinjak</i> 18.00 Artikuliranje Hronika BELEF 18.30 Recepti Laure Ravajoli 20.00 Direktno 21.00 SERIJA: <i>Pod suncem Sen Tropea</i> 22.05 Vesti 22.30 SERIJA: <i>Treći kamen od Sunca</i> 23.00 SERIJA: <i>Agencia</i> 00.10 SERIJA: <i>Sibila</i> 00.30 FILM: <i>Božić u Kersiju</i>	07.00 SERIJA: <i>Sofija</i> 07.45 SERIJA: <i>Skrivene strasti</i> 08.55 Skrivena kamera 09.00 Pink džuboks 09.50 Vreme 10.00 Info top, Sportissimo 10.10 SERIJA: <i>Marijana</i> 11.15 SERIJA: <i>Svi gradonačelnikovi ljudi</i> 11.40 City 11.50 Vreme 12.00 Infotop, Sportissimo 12.10 SERIJA: <i>ER</i> 13.35 Horoskop 14.00 Infotop, Sportissimo 14.20 Skrivena kamera 14.45 SERIJA: <i>Čari</i> 15.55 Krov oglasi 16.00 Infotop, Sportissimo 16.15 SERIJA: <i>Sofija</i> 17.00 SERIJA: <i>Skrivene strasti</i> 18.00 Infotop, Sportissimo 18.30 SERIJA: <i>Svi gradonačelnikovi ljudi</i> 19.00 SERIJA: <i>Sledž Hamer</i> 20.00 SERIJA: <i>Marijana</i> 21.00 SERIJA: <i>M(j)šoviti brak</i> 22.00 FILM: <i>Specijalista</i> 00.00 Infotop, Sportissimo 00.15 FILM: <i>Ivica</i> 02.00 FILM: <i>Specijalista</i>	07.00 Crtani: Plavotrag 07.15 Crtani: Ragretsi 08.00 Vesti B92 08.10 Taxi B92 08.30 SERIJA: <i>Slobodni strelci</i> 09.00 Jutarnji dnevnik 09.30 Crtani: Sunder Bob Kockalone 10.03 SERIJA: <i>Čuvari Havaja</i> 11.03 SERIJA: <i>FBI</i> 12.10 e-tv 13.03 SERIJA: <i>Bronko</i> 14.10 Vodič za roditelje 15.05 BBC na B92: Divlja Indonezija 15.30 SERIJA: <i>London gori</i> 16.27 Sport 16.30 Taxi B92 16.55 SERIJA: <i>Vesele sedamdesete</i> 17.30 SERIJA: <i>Alo, alo</i> 18.10 SERIJA: <i>Nepristojni ljudi</i> 19.00 Vesti B92 19.15 Fudbal: Fejenord - Totenhem 21.00 Sportske vesti 21.20 Taxi B92 21.45 Fudbal: Real Betis - Partizan 23.45 Taxi B92 00.10 SERIJA: <i>Slobodni strelci</i> 00.35 SERIJA: <i>Bez gačica</i>	05.55 Budilnik 09.10 Kviz: Zlatna žica 09.30 SERIJA: <i>Zabranjena ljubav</i> 11.00 SERIJA: <i>Gavran</i> 11.55 Telefakt 13.00 Tabloid 14.00 Ipak se okreće 15.00 U trendu 15.30 Tajni agent Izi 15.55 Telefakt 16.15 Lopta 16.30 Japii 17.00 SERIJA: <i>Poaro</i> 17.15 U poverenju 18.00 SERIJA: <i>Zabranjena ljubav</i> 18.55 Telefakt 19.30 Šta činiti 19.55 Lopta 20.00 USAB 2004, World tour: SAD - Italija 21.45 FILM: <i>Maverik</i> 23.55 Telefakt 00.30 Glas Amerike 01.00 Šta činiti 01.30 Aranžman 02.00 SERIJA: <i>Gavran</i> 03.00 SERIJA: <i>Zabranjena ljubav</i> TV kuće zadržavaju pravo promene programa

IKOM
Interaktivno Kablovsko Objedinjeno Mreže

Animal Planet

06.00 Najsmješnije životinje; 07.00 Nebeska čeljust; 08.00 Dnevnik lovca na krokodile; 09.00 Ljubitelji zmija; 10.00 Akcija! Životinje; 11.00 Pande uspavanog zmaja; 12.00 Neverovatni snimci životinja; 13.00 Najsmješnije životinje na planeti; 14.00 Patuljaste životinje; 15.00 Veterinar na delu; 16.00 Povređeni kućni ljubimci; 17.00 Uzgojiti svaku osobinu; 18.00 Najsmješnije životinje; 18.30 Najsmješnije životinje; 19.00 Specijalno izdanje iz divljine; 20.00 Neverovatni snimci životinja; 21.00 Najsmješnije životinje na planeti; 22.00 Životinjska policija u Majamiju; 23.00 U divljini sa Kristoferom Riomom: Sivi kit; 00.00 Neverovatni snimci životinja

Cartoon/TCM

06.00 Majk, Lu & Og; 06.25 Dečak sa uređajima; 06.50 Ed, Ed i Edi; 07.15 Džoni Bravo; 07.45 Kremp blizanci; 08.05 Hrabrić, strašljivi pas; 08.30 Moćne devojke; 08.55 Deksterova laboratorija; 09.20 Majk, Lu & Og; 09.45 Krava i pile; 10.10 Ja sam lasica; 10.35 Džoni Bravo; 11.00 Porodica Adams; 11.25 Džetonovi; 11.50 Kamenko i Kremenko; 12.20 Crtani junaci; 12.50 Tom i Džeri; 13.15 Skubi Du; 13.40 Debeli pas Mendoza; 14.05 Ed, Ed i Edi; 14.30 Samuraj Džek; 14.55. Bilijeve i Mendine mračne avanture; 15.20 Moćne devojke; 15.50 Šifra: Klinci iz komšiluka; 16.15 Razdvojeni; 16.40 Deksterova laboratorija; 17.00. Hrabrić, strašljivi pas; 17.30. Tom i Džeri; 18.00 Skubi Du; 18.30 Kamenko i Kremenko; 18.55. Crtani junaci; 19.20 Sa-

muraj Džek; 19.45 Tom i Džeri; 20.00 Lude trke; 20.30 Glavni mačor; 21.00 Film: Ketrin Hepburn - Sve o meni; 22.15 Film Priča iz Filadelfije; 00.05 Film: Žena godine; 02.00 Film: Pobuna na bordu Baunti; 04.15 Film: Kape-tan Nemo i podvodni grad

Discovery

09.00 Ribolovačke avanture Reksa Hanta; 09.30 Helikopter je rođen; 10.00 Atentati; 10.30 Zavery; 11.00 Nerešena istorija; 12.00 Skriveno; 13.00 Smeli poduhvati; 14.00 Misterija crne mumije; 15.00 Beg iz Berlina; 16.00 Bojno polje; 17.00 Ribolovačke avanture Reksa Hanta; 17.30 Ribolovački klub Buena Vista; 18.00 Izazov kod gomile starog gvožđa; 19.00 Nerešena istorija; 20.00 Hitler: Komandant; 21.00 Ratovi na otpadu; 23.00 Pad Hindenburga; 00.00 Hitlerovi miljenici

Eurosport

08.30 All Sports; 09.00 Athletics; 11.00 Ski jumping; 12.00 Football; 14.00 Football; 15.00 Football; 17.00 Tennis; 18.00 Tennis; 19.15 Football; 21.15 Boxing; 23.00 Olympic Games; 23.30 News; 23.45 Rally raid; 00.00 Nascar; 01.00 Indycar; 01.15 Olympic games

Hallmark

01.30 Serija: Džordanino raskršće; 02.30 Film: Život na slobodi; 04.15 Film: Život; 06.00 Film: Marija, Isusova majka; 07.30 Film: Na vrhu vremena; 09.15 Film: Pobediti Isusa; 11.00 Serija: Misterije oca Daulinga; 12.00 Film: Marija, Isusova majka; 13.45 Film: Na vrhu vremena; 15.30 Film: Pobediti Isusa; 17.15 Serija: Dr Kvin; 18.15 Serija: Misterije oca Daulinga; 19.15 Film: Samo deserti; 21.00 Serija: Džordanino raskršće; 22.00 Film: Tagart - Zov smrti

Radio Luna
Informativni i marketinški centar
"LUNA PRESS"
RADIO LUNA
MIHAILA PUPINA 1, 31000 UŽICE
tel/fax 031/512-346
e-mail: office@luna.co.yu internet: www.luna.co.yu

Šesnaesta sezona „Simpsonovih“

Najbolji posao na svetu

„Simpsonovi“ su jedna od najduže emitovanih TV serija, a u Americi se upravo prikazuje šesnaesta sezona ove crtane serije, a bez obzira na sve Bart, jedan od glavnih likova koji pomno radi na uništavanju Springfielda, grada u kojem je smeštena radnja ove serije, nikad nije prerastao svojih deset godina. Prepoznatljiv glas, koji je jedna od glavnih karakteristika, ovom problematičnom dečaku pozajmljuje Nensi Kartrajt. Ona pozajmljuje glasove i mnogim drugim crtanim likovima, ali je Bart svakako najprepoznatljiviji. Četrdesetšestogodišnja Kartrajtova kaže da uživa u slobodi koju joj omogućava posao, jer može slobodno da šeta ulicama svog grada, a i dalje zarađuje zadovoljavajuće svote novca. Ona je bila nezamenljivi deo ekipe još od kraja osamdesetih, kada je počelo snimanje „Simpsonovih“, a način na koji se crtači danas snimaju

ne dozvoljava joj da se okuša i na drugim poljima.

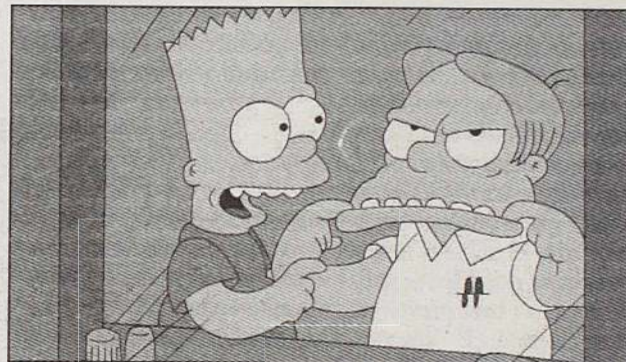
Ipak, jedan od projekata na kojima će učestvovati je pozorišna predstava „My life“ („Moj život“) o desetogodi-

Inače, Nensi je pre angažmana u popularnoj animiranoj TV sapunici tumačila role u filmovima koje je i publika i kritika dobro prihvatila. Ipak, ona je sada zadovoljna

du redova“ je namenjeno odraslima.

Tipičan plan snimanja „Simpsonovih“ počinje tako što glumci koji pozajmljuju glasove likovima iz crtača dobijaju scenario veče pred snimanje. Sledećeg dana se okupe u studiju kako bi „proradili“ tekst što zahteva naporan rad, jer se petnaestominutni dijalog često uvežbava i po šest do sedam sati. Najčešće je u pitanju oko sedam epizoda zaredom, a da bi jedna od njih bila kompletirana potrebno je između šest i osam meseci.

Vesti o tome da će u novom serijalu jedan od nosećih likova postati homoseksualac, Kartrajtova je prokomentarisala da ta epizoda još nije snimljena, ali je ne bi začudilo da to bude Milhaus, koji je u jednoj od epizoda koje se događaju u budućnosti, Milhaus otvoreno priznao svoju naklonost prema muškarcima. **B. G.**

Zauvek desetogodišnjak: Bart Simpson u sceni iz crtanog filma

šnjaku, koja će se pojaviti na Edinburškom festivalu koji počinje 6. avgusta. I drugi članovi ekipe su se, dok traje pauza na snimanju „Simpsonovih“, „odmetnuli“ na veliki ekran. Među njima je i Henk Azaria koji pozajmljuje glasove Mou i inspektoru Vigamu

konstatujući da je angažman u crtaču, koji je i kod veoma gledan i u našoj zemlji, „najbolji posao na svetu“.

Ona je objasnila da tajna velikog uspeha crtane serije leži u tome što je karakteriše humor koji se „obraća“ mlađoj publici, a sve ono „izme-

Detektiv umesto veštica

Serija „Sledž Hamer“, koju je osmislio Alan Spenser, će se od danas emitovati na kanalu televizije Pink premijerno od 19 časova i reprizno sledećeg dana od 14.45. To je priča o policajcu koji voli svoj Magnum i opasan je kao Prljavi Hari. On teško pokazuje emocije pred drugima, ali se zato redovno ispoveda svom vernom pištolju. Nedostatak inteligencije glavnog junaka i njegova težnja da sve rešava na najnasilniji način dovode do duhovitih situacija zbog

kjih je ova serija proglašena kulturnom i veoma traženom i posle skoro dve decenije od nastanka. Serija je nastala kao parodija na sve serije o policajcima, koje su sredinom osamdesetih bile u ekspanziji. Ipak, ova serija je različita jer već u odjavnoj špici shvatamo da je lišena napetosti, jer glavni junak zna šta radi. Ulogu Slež Hamera tumači Dejvid Raše, njegovu partnerku Dori Doro igra En-Mari Martin, a inspektora Tran-ka tumači Harison Pejđž.

Specijalista

Pink, 22.00

Rej Kvik je bivši agent CIA, ekspert za bombe. Živi kao autsajder u Majamiju. Mej Munro je čula da je Rej dobar poznavalac eksplozivnih naprava i pokušava da ostvari svoju opsesivnu želju. Ona nagovara Reja da napadnu kriminalce koji su joj ubili roditelje.

Uloge: Silvester Stalone, Šeron Stoun (na slici)

KAPPA TURNIR NA B92

Televizija B92 ima ekskluzivno pravo na prenos tradicionalnog fudbalskog Kappa turnira, na kome i ove godine učestvuju najjače evropske ekipe: Tottenham (London), Fejenord (Rotterdam), Real Betis (Sevilja) i Partizan (Beograd). Domaćin turnirskom razigravanju je italijanski grad Sevilja, a to je, ujedno, i poslednja provera ekipama pred početak nacionalnih šampionata. Fudbaleri Partizana, koji su u pripremnom periodu već osvojili jedan turnir, imaju priliku da dobru formu potvrde i u Sevilji. Između ostalog, moći ćemo da vidimo i reprezentativce, **Danka Lazovića (na slici)** i Gorana Bunjevčevića, koji nastupaju za Fejenord odnosno Tottenham, ali i druge svetske zvezde - Denilsona, Danija, Kina. U polufinalu turnira Real Betis dočekuje Partizan (do 21.45), dok se u drugoj utakmici sastaju Fejenord i Tottenham (od 19.15). Pobjednici će u četvrtak igrati u finalu, dok će se poraženi sastati u borbi za treće mesto.

Holivud na meti britanskih istoričara Amerikanizacija istorije

Holivudski filmovi su direktni krivci za groteskno uništavanje istorije koja će uništiti britanski nacionalni identitet. Sajmon Turli, direktor vladine organizacije

Scena iz filma „Spasavanje redova Rajana“

koja se bavi očuvanjem britanske istorije i tradicije je izjavio da su holivudski producenti krivi za izvitoperen pristup istoriji koja samo može da zbuni mlade generacije.

Jedna od mojih najvećih briga je da veći deo decije populacije odlazi sa časova istorije, nipodaštavajući ih zbog filmova u kojima je prikazana „stvarna istorija“ - izjavio je Turli.

Entoni Bivor, autor mnogih bestselera popularne istorije, je izjavio da je amerikanizacija britanske istorije jedan od gorućih problema, navodeći da je neumesno pretvarati svakog mitskog junaka u Amerikanca. Na meti istoričara našao se film „Spasavanje redova Rajana“, baziranog na događajima iz Drugog svetskog rata, u kojem se britanske trupe samo u jednoj sceni u filmu spominju kao „savezničke“, dok su u filmu „U-571“ britanske podmornice zamenjene američkim, a film „Robin Hood - princ lopova“ se na direktan način ruga britanskoj srednjovekovnoj istoriji.

Betani Hjudžis, stručnjak za antičku isotriju, dodala je da ovim neodgovornim postupcima nije ugrožena samo britanska istorija. Naime, Holivud je nametnuo mnogo pogrešnih predstava o istoriji, karakterišući blok-baster „Troju“ kao kulturni promašaj. Najbolji primer za to su scene sahrana iz filma u kojima se mrtvim herojima na oči polažu novčići, u periodu u kojem novac nije ni postojao.

B. G.

Maverik

BK, 21.45

Film „Maverik“ nije običan vestern. Ako bi postojao određeni filmski žanr koji je nešto između komedije i vesterna ovaj film bi se svakako mogao svrstati u njega. Priča prati Maverika, varalica, koji u svojim neobičnim pohodima nailazi na razne neobične situacije iz kojih nije nimalo laki izaći. Dogodovštine neobičnog Maverika provlače se tokom komičnog vesterna, a Mel Gibson je ostvario rolu koja se svakako razlikovala od dotadašnjih angažmana.

Uloge: Mel Gibson, Džeims Garner, **Džodi Foster (na slici)**
Režija: Ričard Doner

Kordijeovi, sudija i policajac

Slovo zakona

RTS 2, 08.00

Priča o trgovini drogom, zavisnicima i uzimanju pravde u svoje ruke, iz serije filmova o porodici Kordije. Pjer i Bruno uhapse velikog trgovca drogom Tiljardija, ali moraju da ga puste, zbog nedostatka dokaza. Mirijam radi kao TV reporterka i objavi podatke iz istrage. Bruno nudi ostavku, a njegov mentor i ugledni sudija Lefevr mu nudi mesto u „sudu časnih ljudi“, koji presuđuje efikasno i pravedno, po kratkom postupku i mimo zakona. Glav-

ni izvršilac je komesar Gaston. Lefevrova kćerka An se leći u psihijatrijskoj klinici od posledica zloupotrebe droge. Laboratorijske analize pokazuju da mnogi narkomani umiru od mešanja narkotika i strihnina. Istražitelji očajnički traže dokaze o međunarodnoj trgovini drogom i uklanjanju svedoka, trudeći se da pokažu kako su demokratija i pravda jednaki za sve.

Uloge: Pjer Mondri, Bruno Madinije, Šarlota Valandre, Antonela Lualdi, Žan-Pjer Kasel, Mark Berman, Žan-Iv Šatle

Reditelj: Paskal Dale

Ivica

Pink, 00.15

Ona je maneken i povećše svog mnogo starijeg muža Čarlsa Morsa, milijardera, na snimanje na Aljasku. Glavni fotograf na „setu“ je Robert Grin. Da bi našli adekvatno mesto za snimanje, oni će istaživati predele ove hladne teritorije, sve dok im se avion će ne sruši u ledeno jezero.

Da bi preživeli u šumi punoj krvoločnih medveda fotograf i ljubomorni muž, koji sumnja da ga žena vara sa fotografom, su potrebni jedan drugom. Tu, u nedodij, će započeti nadmudrivanje muža i mlađeg fotografa dok pokušavaju da se domognu civilizacije.

Uloge: Entoni Hopkins, Adam Boldvin, **El Mekfirson (na slici)**

Božić u Kersiju

Studio B, 00.30

Porodica Lakasanje je na okupu. Iznenada, božićno slavlje će prekinuti ujak Louis

koji dolazi s nepoznatom ženom koja je pokušala samoubistvo. Za vreme večere neko od prisutnih počinje priču o ubistvima koja su se događala pre deset godina...

TV Politika

07.00 Politikino jutro; 08.30 Crtani: Talični Tom; 09.00 Mesto za testo; 09.15 Mini serija: Kada budeš moja; 11.30 Privredni pečat; 12.00 Gate A3; 13.00 Metrofeš; 14.00 Destinacije; 15.00 Film: Meri i Tim; 17.00 Crtani: Talični Tom; 18.05 Lex Medica; 18.30 Auto market; 19.00 Dan; 19.25 Paket aranžman; 20.00 Mini serija: Kada budeš moja; 21.05 Film: Let u smrt; 23.00 Dan; 23.40 Serija: Marlin Bej

TV ART

09.00 ART nekretnine; 10.00 Dečji program; 10.30 Šaptač; 11.00 SMS spotovi; 13.30 ART bioskop: Orgazmo; 15.10 Svečice i sveće; 15.30 Ordinacija Centar; 16.00 Srpsko srpski rečnik; 16.30 Kultura stanovanja; 17.30 ART moda; 18.00 Gde na odmor; 19.00 Dečji kviz; 19.20 Oko kulture; 20.00 Fantazija; 21.10 ART knjiga; 22.10 Oko kulture; 22.30 ART bioskop: Šesta brzina

SOS

07.30 Crtani film; 09.40 Zoo svet; 10.00 Biciklizam; 10.30 V6 - polovni automobili; 11.00 Ringišpil; 11.15 Poruke za zaljubljenje; 12.45 Vesti; 13.00 Duh igre; 14.00 Košarka: Diamond ball; 15.00 Total Soccer; 16.45 SOS vesti; 17.00 Ringišpil; 17.25 Kvote; 17.30 Crvena zvezda pred Young boys; 18.40 Crtani film; 19.00 Ringišpil; 20.00 Lavin; 21.00 Ringišpil; 21.15 SOS u 6. brzini; 22.00 Fudbal: II liga; 23.00 Leto sa Matikom; 23.10 Prvi tempo; 00.00 Košarka: Diamond Ball

TV Metropolis

08.00 Muzičke vesti; 10.00 Serija: Plavci Pacifika; 11.15 Kulturni info; 11.30 Silikon.exe; 12.00 10 u 12; 13.00 Retro; 13.40 Megatrend info; 14.50 Nekad i sad playlist; 15.00 25 minuta; 16.00 T.K.E.; 18.00 Muzičke vesti; 18.15 Kulturni info; 18.20 Ozbiljne vesti; 18.25 Playlist; 20.00 D.C. Show; 21.00 Serija: Plavci Pacifika; 21.30 Dokumentarna serija VH1; 22.00 Muzičke vesti; 22.15 Kulturni info; 22.25 Ozbiljne vesti; 23.00 Disco Playlist; 00.00 Electronic Playlist

Kanal D

07.05 Mix; 08.00 Enciklopedija životinja; 08.30 Zmajeva kugla; 09.00 Bum tras; 09.30 Zavrzlam; 09.40 Crtaci; 10.00 Čarobnica i trg pitalica; 10.30 Gospodin Sima i Džigi Džigi; 11.00 Mix; 11.30 Bum-tras; 12.00 Čarli Čaplin; 12.30 Otkaćeni klinici; 13.00 Bum-tras; 13.30 Bum kviz; 14.00 Gradovi sveta...; 14.30 Enciklopedija životinja; 14.40 Crtani film; 15.00 Zmajeva kugla; 15.30 Bum tras; 16.00 Zavrzlam; 16.10 Crtaci; 16.30 Čarobnica i trg pitalica; 17.00 Gospodin Sima i Džigi Džigi; 17.30 Mix; 18.00 Bum tras; 18.30 Čarli Čaplin; 19.00 Otkaćeni klinici; 19.30 Bum tras; 20.00 Crtani film; 20.10 Mix; 20.30 Gradovi sveta

TV Novi Sad I

07.00 Jutarnji program; 07.30 Jutarnji dnevnik; 08.30 Serija: Pustolovine u izgubljenom zemlji; 09.08 Manastiri pored Dunava; 10.10 Film: Osećaj krivice I; 11.47 TV baština; 12.15 Kontakt: Anoreksija; 13.08 Serija: Viklif; 14.08 Film: Osećaj krivice II; 16.32 Serija: Grejsin život; 17.00 Dnevnik; 17.30 Zabavni program, prenos iz Budve; 18.00 Novosadske razglednice; 19.05 Bajkovkviz; 19.30 TV Dnevnik; 20.00 Serija: Viklif; 21.00 Signali; 22.00 Vojvodanski dnevnik; 22.20 Zabavni program; 00.00 Ponoćni dnevnik; 00.18 Info-servis

TV Novi Sad II

18.00 TV dnevnik (slov); 18.15 TV dnevnik (rus); 18.30 TV dnevnik (rum); 18.45 TV dnevnik (rom); 19.00 TV dnevnik (mađ); 19.30 Kulturni magazin (mađ); 20.00 FarTV; 20.30 Romologija (rom); 21.00 Mi danas (rom); 22.00 Emisija (rus); 22.30 Vesti (mađ); 22.45 Info-servis

HRT 1

07.00 Vijesti; 07.05 Dobro jutro, Hrvatska; 09.05 Serija: Čarolija; 10.05 Serija: Opet iznova; 10.50 Serija: Praščić Preston; 11.05 Tajni život mozga - mozak bebe; 12.35 Serija: Istinska ljubav; *** RETROVIZOR: 13.25 Serija: Velo misto; 14.45 Globalno sijelo; 15.10 Dokumentarna emisija: Plašitelj kormorana; 15.55 Oprah Show; 16.40 Hrvatska kulturna baština; 17.15 Serija: Istinska ljubav; 18.00 Serija: Berlin, Berlin; 18.30 Hrvatska danas; 18.55 Serija: Prijatelji; 19.30 Dnevnik; 20.05 Serija: Čarolija; 21.00 U krupnom planu; 22.10 Meridijan 16; 22.35 Filmovi Stevea Martina: Priča iz L.A.; 00.15 Film: Dnevnik mojim ljubavima - dnevnik Marte Mesaroš; 02.20 Film: Andeo osvete

HRT 2

08.45 Serija: Nestali svijet; 09.10 Serija: Alf; 09.35 Serija: Pleme; 10.20 Serija: Kseno - princeza ratnica; 11.05 Film: Goonies; 13.00 Glazbena TV; 13.35 Film: Zrakoplovi, vlakovi i automobili; 15.35 Mini serija: Umorstva u Midsomeru; 17.45 Serija: Zvezdane staze; 18.35 Ususret Ateni; 19.30 Glazbena TV; 20.05 Film: Kritična točka; 21.30 Serija: Mafijaš; 22.20 Serija: Divlji zapad; 22.50 Coca-Cola music Stars; *** NOĆNI PROGRAM: 23.00 Serija: Seks i grad; 23.30 Serija: 24; 00.15 Serija: Državnik novog kova; 00.40 Serija: Glavni grad

TV Apolo

12.00 Putopis; 12.30 Teleskop; 13.00 Na crti; 13.30 Serijski program; 14.00 Dokumentarni program; 14.30 Serija: Pravo na jug; 15.30 Treće ja; 16.00 Objektiv; 16.05 Film; 18.00 Putopis; 18.30 Kviz: Vrteška; 19.00 Objektiv; 19.30 Putopis; 20.00 Udarni termin; 21.00 Serija: Pravo na jug; 22.00 Objektiv; 22.30 Film: Džoj za prema Žozefini

TV Panonija

08.10 Glas Amerike; 08.35 U susret suncu; 09.00 U ogledalu; 10.00 U susret suncu; 11.00 Dokumentarni program; 12.00 Studio; 12.30 Bez cenzure; 13.33 Smislenice; 14.00 Studio; 14.25 Razgovor o zdravlju; 15.35 NS Fokus; 16.00 U ogledalu; 16.30 Serija: Pacifik Blu; 18.00 NS Fokus; 18.30 Stari zanati; 19.00 Ekskluzivno sa Tinskom; 20.00 NS Fokus; 20.30 Bez cenzure; 22.00 Gradanske vesti; 22.30 Serija: Pacifik blu; 23.30 Smislenice; 00.00 VOA

NTV - Niš

07.00 Vesti; 07.40 Skrivena kamera; 08.10 Turistička patrola; 08.40 Kuhinjom kroz svet; 09.00 Lek iz prirode; 09.30 Dečji kviz: Upotrebi klikere; 10.10 Mesec opasnog življenja; 11.05 Manastiri pored Dunava; 12.10 Serija: Ona i on; 13.05 STN Serija: Pravo na jug; 14.05 Serija: Hartovi sa zapada; 15.15 NTV Ribolovačka patrola; 15.20 Film: Doktori vračevi; 17.30 Turistička patrola; 17.45 NTV ribolovačka patrola; 18.10 Serija: Hartovi sa zapada; 20.00 Serija: Ona i on; 21.00 Serija: Pravo na jug; 22.00 Telepres; 22.30 Turistička patrola; 22.45 NTV ribolovačka patrola; 23.00 Film: Ispod meseca

SAOBRAĆAJNI HAOS U ŠPANIJI

ŠPANIJA - Ovaj snimak načinjen je na jednom od autoputeva u Španiji koji su prosto prebukirani, jer su stotine hiljada Španaca krenule na odmor.

Odloženo lansiranje Mesendžera na Merkur

Vašington - Američka svemirska agencija (NASA) je zbog lošeg vremena za najmanje 24 časa odložila lansiranje svemirske letelice „Mesendžer“ čija je misija upoznavanje Merkura, planete koja je najbliža Suncu, saopštili su američki zvaničnici.

Lansiranje „Mesendžera“ uz pomoć rakete Delta 2 bilo je predviđeno za 6.16 po lokalnom vremenu, sa Kejp Kanaverala u Floridi. „Mesendžer“ će biti prva misija u poslednjih 30 godina sa ciljem istraživanja Merkura. NASA je odluku o odlaganju obrazložila velikim oblacima i tropskom olujom u sektoru severno od zone lansiranja. *Beta-AFP*

Stefan Arsenijević počinje snimanje novog filma

Beograd - Mladi beogradski reditelj Stefan Arsenijević, čije je ostvarenje „(A)torzija“ u slovenačkoj produkciji bilo nominovano za Oskara za kratki film, trebalo bi danas da počne snimanje novog kratkog filma, pod nazivom „Jednog popodneva iznenađanje“, koji je deo omnibusa mladih reditelja iz centralne i istočne Evrope. Arsenijević je najavio na nedavnom Palićkom festivalu da će glavnu ulogu u tom ostvarenju, koje će snimati na Novom Beogradu, igrati Milena Dravić. Reč je o, kako je naveo, „uvrnutoj ljubavnoj priči“ u novobeogradskom bloku, u kojem Milena Dravić tumači lik stjuardese koja, u zemlji u tranziciji, radi kao kondukterka u

tramvaju, ali se ponaša, izgleda i veruje da je u avionu. „Ukratko, to je mali smešni film o očaju“, rekao je mladi reditelj, koji je za „(A)torziju“ dobio Zlatnog medveda i Evropsku filmsku nagradu.

Njegov novi film deo je projekta za kulturu nemačke vlade, pod nazivom „Rilejšns“, u okviru kojeg će raditi još pet mladih autora iz Estonije, Bugarske, Bosne i Hercegovine, Rumunije i Mađarske. Arsenijević će snimiti novi film zahvaljujući sredstvima koja je nedavno dobio na konkursu Skupštine grada Beograda. Scenario za taj film napisao je sam Arsenijević, prema ideji kolege sa klase Bojana Vuletića, nagrađenog na proteklom Motovunskom

festivalu za režiju kratkog filma „Goblen“ Danice Vučević, u produkciji B92. U filmu „Jednog popodneva iznenađanje“ igraće, pored Milene Dravić, i Nikola Simić, Milica Mihajlović, Feđa Stojanović i Miloš Vlalukin. Film će biti sniman nedelju dana, a trajaće petnaestak minuta. Arsenijević je najavio i celovečernji igrani film, pod radnim naslovom „Stanislav“, čija se radnja takođe dešava u naselju njegovog detinjstva - na Novom Beogradu.

Milena Dravić trebalo bi da igra i u tom filmu, baziranom na ranijem Arsenijevićevom kratkom igranom filmu „Mala jutarnja priča“, koja i čini prvih 15 minuta „Stanislava“. *FoNet*

Već viđeno

DOPISNICA

VALJEVO, GIMNAZIJA

Često razmišljam, dok šetaš po mom gradu: postoji li gde isti? Ako ne, ono bar sličan. Ponekad mi se učini, najčešće u snu, da neko mesto kroz koje prolazim, već poznajem, da sam u njemu i ranije bio, da čak i kuće znam. Zgrade su mi slične - skoro kao i ljudi. Misliš, poznaješ čoveka, hoćeš i ruku da mu pružiš, da ga zagrlis, a ono ispade da sanjaš, ili da ti se to samo učinilo. Poznat odnekuda, jednostavno na nekog ti liči.

Da budem iskren, to mi se sa ljudima skoro redovno događa, dok, ovo drugo, sa gradovima i zgradama veoma retko. Jednom mi se u Minheni učinilo da sam se već, kao penjač sličnim stepenicama i, toliko! Sve ostalo, rekoh, kao po nekom pravilu, sanjam!

Pre neki dan pozvaše me na jedno lepo književno veče u Valjevo, grad na Kolubari - tog poslepodneva mutnoj, da mutnija ne može biti! Samo što ne valja balvane. Reka, boga mi prava, pokazuje se. Nisam mogao a da ne odem do Tešnjara da me želja mine, da vidim moju Čuburu iz mladosti. Onako, kao sa razglednice, limar do šustera, kasapin kraj pekara, voskar se šepuri do bojadžije a frizer glanca svoj žuti, mesingani „šilt“ prkoseći krznaru. A i poslastičarnica, ista, sa belom alvom i sudžukom u tepsiji...

U onom „Turskom“ delu, sa leve obale reke, na krojačnici narodnog odela piše: Zbog smrti majstora - rasprodaja! Greota od boga. Celu radnju bi trebalo u muzej pretvoriti

sa sve kalupima, šablonima, gajtanima, šujtašima i postavom, a dolame, anterije i prsluke, sve pod konac pa u izlog, da vide ljudi, da ne moraju u san! Tu negde i kupih cipele. Lepe, za uspomenu.

Elem, predveče podosmo ka gimnaziji, kad tamo; ne mogu čudu da se načudim. Tačno, gimnazija, al' brate moja - ona u koju sam ja pre tridesetak godina išao! Stoji, ne mrda. Ista, k'o jaje - jajetu! Još i na simsu poprsja-biste, samo rekao bih, kao da nema Njegoša, ili ga ni u Beogradu možda nije bilo? Vidim nema ni onih ulaznih stepenica koja vode na glavna vrata, ali kvaka i gvozdurija baš ona - onakva, sećam se dobro, sa mukom sam je otvorao kad zakasnim ujutru na prvi čas. Unutra, blenem i čudim se,

čim ka prostoriji gde su česme, znam dobro gde idem, otvaram kao da sam u svojoj kući, i stvarno, stoji lavabo tamo gde mu je mesto. Osvežim se malo, pljusnem hladnom vodom, pogledam kroz prozor, kad tamo i streha ista, okeržuta fasada, a pod okapnicom golubovi. Pomislim, golub k'o golub. Valjevski ili beogradski. Pločice neke češke, govorili su nam profesori. Očuvane. Mašim se za džep da vidim gde su mi cigare i šibica, da zapalim hoću, jer, u Trećoj beogradskoj (za mene je bila Osmi) svi smo tajno pušili u toj prostoriji gledajući u golubove sa strepnjom da odnekuda ne naleti direktor i ne podeli ukore.

Morao sam da pođem u veliku salu u kojoj sam kao gimnazijalac svirao devojka-

ma, samo ne ovde u Valjevu već u mom rodnom Beogradu. Prolazeći kraj vrata naše učionice, odustah od namere da zvirnem - da ih otvorim, jer sam se uplašio da kojim slučajem i sebe samog ne vidim, tu odmah iza vrata, ili možda mog para Zeku, ko zna, iako sam ga sinoć ostavio u „Toplici“ da večera!

No, kako bilo: Beogradska Treća muška i ova gimnazija u

Valjevu identične su građevine skoro do u tančine. Tako se nekada gradilo, da se uštedi na projektu, a dunderi valjda nisu bili skupi ni tamo ni ova-mo, koliko za nadnicu.

Književno veče prođe, a ja još jednom potvrdih onu moju, da su uspomene ipak, najpouzdanija stvar na svetu. Ali, pitam se: što neotvorih ona vrata od učionice?

Miša D. Jovanović

VREME Danas

SRBIJA: Ujutru vedro, sveže i ponggde maglovito. Tokom dana pretežno sunčano i toplo. Posle podne i uveče, očekuje se lokalni razvoj oblaknosti sa pljuskovima i grmljavinom. Vetar slab uglavnom zapadni i severozapadni. Najniža temperatura od 12 do 17, najviša od 26 do 30 stepeni.

CRNA GORA: Pretežno sunčano i toplo. Posle podne u planinskim predelima očekuje se lokalni razvoj oblaknosti sa pljuskovima i grmljavinom. Vetar slab uglavnom severni. Najniža temperatura od 12 do 15 na moru oko 21, najviša od 26 do 29, u dolini Zete oko 33 stepena.

BEOGRAD: Pretežno sunčano i toplo. Posle podne i uveče, očekuje se lokalni razvoj oblaknosti, moguća pojava pljuskova i grmljavina. Vetar slab zapadni. Minimalna temperatura oko 17, najviša oko 28 stepeni.

PODGORICA: Pretežno sunčano i toplo. Vetar slab do umeren zapadni i severozapadni. Jutarnja temperatura oko 21, najviša dnevna oko 33 stepena.

NOVI SAD: Pretežno sunčano i toplo. Posle podne i uveče, očekuje se lokalni razvoj oblaknosti i moguća pojava pljuskova kiše i grmljavina. Vetar slab zapadni. Najniža temperatura oko 15, najviša oko 27 stepeni.

NIS: Pretežno sunčano i toplo. Krajem dana i uveče, očekuje se lokalni razvoj oblaknosti, moguća pojava pljuskova i grmljavina. Vetar slab severozapadni. Najniža temperatura oko 14, najviša oko 28 stepeni.

IZGLEDI VREMENA ZA NAREDNE DANE: Ujutru mestimično maglovito a tokom dana zadržaće se pretežno sunčano i toplo. Posle podne i uveče, računna se na lokalni razvoj oblaknosti sa pljuskovima i grmljavinama, naročito u istočnoj Srbiji i planinskim predelima. Na Primorju uglavnom sunčano i veoma toplo. Temperatura bez veće promene.

ARHIV

3. AVGUST

2002 - Predsednik Vlade Srbije Zoran Đinđić primio je u Pragu nagradu Fondacije Vaclav Polak za doprinos razvoju demokratije u Srbiji.

1936 - Američki atletičar Džesi Owens je skokom u dalj 8,06 metara osvojio prvu od četiri zlatne medalje na Olimpijskim igrama u Berlinu.

1904 - Sa Volujice, brda iznad Bara, prvi put su emitovani radio talasi na Balkanskom poluostrvu. Puštanju u rad radio-telegrafске stanice prisustvovalo je više hiljada go-

stiju i zvanica iz cele Crne Gore, među kojima su bili knjaz Nikola i Guljelmo Markoni, jedan od pronalazača bežične telegrafije.

1884 - Završen je železnički most u Beogradu na reci Savi, a narednog meseca puštena je u saobraćaj pruga Zemun-Beograd.

1881 - Britanske trupe okupirale su egipatski grad Suec, što je Velikoj Britaniji omogućilo da 1883. postane vlasnik čitave zone Sueskog kanala.

1778 - U Milanu je otvorena operaska kuća Skala.

1492 - Španski moreplovac Kristofer Kolumbo isplovio je na brodu „Santa Marija“ iz španske luke Palos de la Frontera na prvo putovanje prema zapadu na kojem je otkrio Ameriku.

JOHN PLAYER SPECIAL SCOTCH WHISKY

DOSTA JE ZA Danas

panonska banka
Uspešni stvaraju zajedno!

ISSN 1450-538X

